

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DEFTER,
POSTER VE
AYRAÇLARINIZ
İÇERİDE!

OUT

SAYI 60
ŞUBAT 2018
FİYATI 8 TL
KİTAP FİYATI 1 TL

3. BASKI

AYIRMA SIN MEVLA'M BİZİ ÖMÜR BOYUNCA

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

İNSAN OYUNCAĞI | ANI İNŞAATÇISI | PİŞİRİK DENEYİMİ | GÖRÜŞMEK İÇİN | PELİN BATU | WEDAT ÖZDEMİR | M. K. PERKİN
THEODORE | KUTUP | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI | ALI İNŞAATÇISI
Wenmei, Ali & Arslan | ÖZGÜN EMRE YILDIRIM | SELÇUK ÖZKAN | MUSTAFA ÇİFTÇİ | İBRAHİM DÜZELTİYOR | DUYULU YILMAZ | FAYDİ ALTINÖZ | ATILLA TAŞ | BAŞAK DÜŞÜK | ERTUĞRUL MANİFOLU
ALICAN YÖZGÜZ | İBRAHİM ELKİBANK | TUNCEL TAŞKIN | AYDINER | MÜCAHİT DİLİÇİ | NAYDAR ERGÜLEN | SUDUN AKBAYIR | LEVENT GÖNENCİ | ELİF TÜRKÜLMERZ | BÜYÜK TEZCAN | ÖMER ERDEM | YÖNCEL TAŞKIN | KUTUB ŞİMŞEK | FERİDENE KAYA | NEMİNAT

Başka Dünyalar Mümkün...

KARAKARGA
Yayıncılık

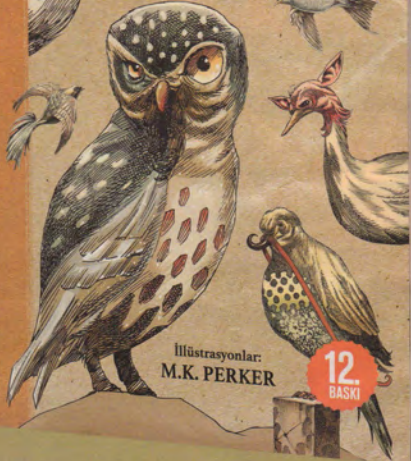
Dünyaca
ünlü yazarımız

ECE

TEMELKURAN'dan
büyülü bir gerçeklik,
yepyeni bir eser!

ECE TEMELKURAN

Olmayan Kuşlar Ansiklopedisi

KİTAPÇILARDA

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

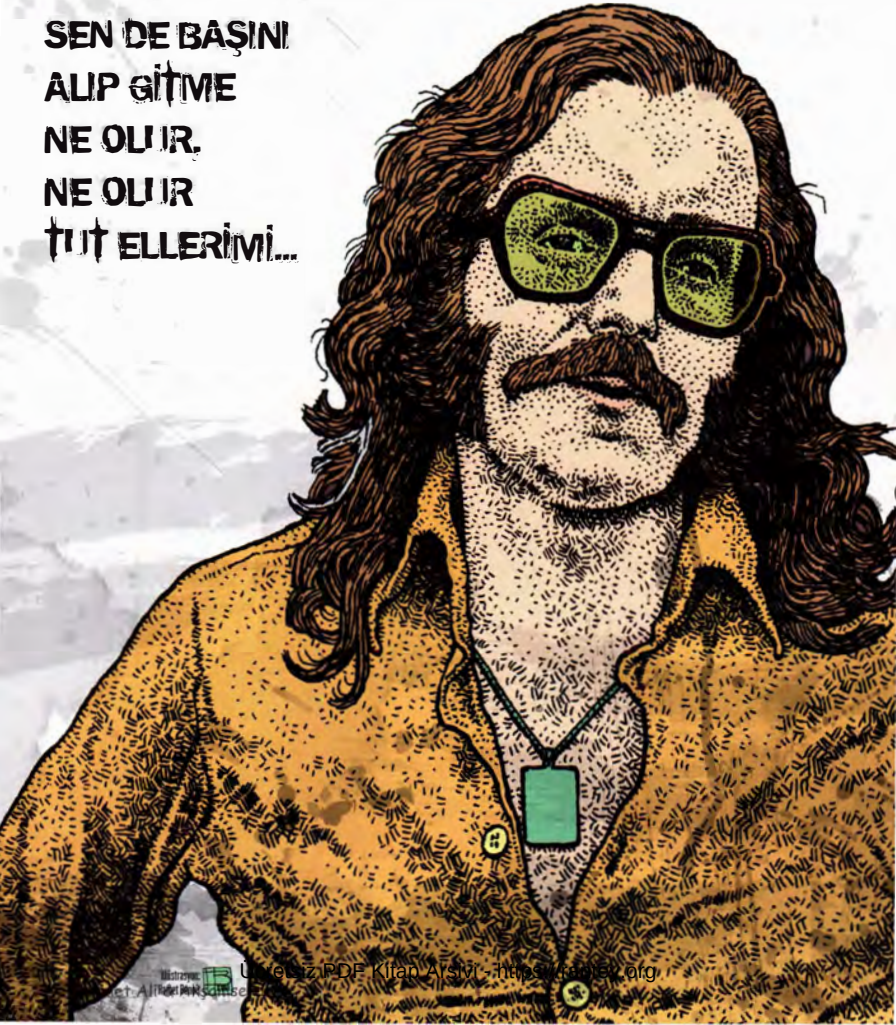
RAKİ DA BİR
AYRAN DA,
İÇMESİNİ BİLENE;
GÜZEL DE BİR
ÇİRKİN DE,
SEVDİM DİYENE...

İNSAN. EVRENDE
GÖVDESİ
KADAR DEĞİL.
YÜREĞİ KADAR
YER KAPLAR.

SEN DE BAŞINI
ALIP GİTME
NE OLUR,
NE OLUR
TUT ELLERİMİ...

HER ŞEYE HAZIRIM.
HASTALIĞA.
YALNIZLIĞA.
AŞKA. GİTMEMEYE.
KALMAYA...

İNSAN SEVDİĞİYLE YAŞAMALI

OT
KERİME NADİR

İnsanın bir büyük aşkı gizlemekte çektiği zorluk...

Varlığı bütün kalbimi ve hayatımı dolduran sevgili...

Benden ne isterse vermeye hazırım.
Sırf avunsun diye canımı bile fedaya hazırım.

Ah! Bütün bunları ona söylememek,
benim nezdimde ne kadar değerli olduğunu
anlatamamak, susmak, hep susmak!...

İşte, asıl dayanılmaz olan bu.

Tertemiz bir sevgiyi böyle tehlikeli,
zararlı bir hale dökmek doğru değil.

Yazık ki kalpler münasip sevgiyi
seçmesini bilmiyor.

Her şeye rağmen, onu mutlu görmek
en büyük emelimdir.

Kim olursa olsun, sevdiğiyile yaşamalı insan.

Lakin öyle sert yürekler vardır ki, onlarla elması
bile yontmak mümkündür.

Dudaklarından manalı bir tebessüm çıktı.
Solgun yüzünü ani bir kızılık kaplamıştı.
Gözlerimi daha yakından görmek istiyormuş
gibi eğilerek:
"Bu sevdâ hâlâ geçmedi mi?" diye sordu.

İliklerime kadar ürperdiğimi hissettim.
Gözlerimi indirerek titreyen bir sesle:
"Hayır!.." dedim.

Bu benim, kendi kendime bile etmekten
çekindiğim bir itirafı.

"Peki, daha ne kadar sürecekt?"

"Ebediyete kadar!" 🌸

"Aşkın tarifi yoktur, kanıtları vardır" demiş Jean Genet. Evet, aşk edebiyatta parmak izleri, müzikte itiraflar ve sinemada dilsiz görgü tanıkları bırakmıştır. Olmayacak şey ama bunlardan dersler çıkarabilir miyiz, diye bir baktık...

AŞK DERSLERİ

TEK BAŞINADIR AŞK AMA MEYDANLARI DOLDURAN KALABALIKLAR GİBİ GELİR. Şair Şemsi: "Doldu uşşak ile şehrin yine meydanları" demişti **Vedat Türkali**'nin **Bir Gün Tek Bagna**'sında, **Kenan**'ı yeniden meydanlara çağırın bir aşkı **Günsel**. "Bana güc kazandırıyorsunuz..." der **Kenan**, "...konuşacak o kadar çok şey var ki."

KELİMELETERNE DOKUNUR. **Roland Barthes**, "Dil tendir" der, "konuşmamla başkasının konuşmasını okşam. Sanki kelimeler parmaklarını omuştu. Ve parmaklarını kelimeler..." Sevmek olmaz, sevdiğini söylemek gerekir. "Sev beni..." diye defalarca yineleyerek **Wild Is The Wind** şarkısına başlar **David Bowie**, "...ve sevdiğimi bilseye."

AŞK GELİNCE, HEM İNSANLAR HEM KELİMELE KILIK DEĞİŞTİRİR. Muazzam şirler soğuk yabancılarla benzerken aştığı sevince boğan alelade bir cümledir: "250 gram karides verir misin..." der **Şöpen Kenan** (**Kadir İnanır**) **Azize**'ye (**Türkan Şoray**) "...Karagözüm?" Sonra takma sakallarıyla söyler, yalancı gözlüğünü çıkarır. KILIK DEĞİŞTİRMK AŞKIN EN ESKİ OYUNUDUR. **Chopin**'in büyük aşkı yazar **George Sand**, Paris'te erkek kıyafetle dolaşmış. Bir ilham perisi için tuhaf olabilir, ama üşenmeyip **Fantasia Impromptu**'yu dinlerseniz işe yaradığını göreceksiniz. Sevdiğine yakın olmanın yolu tebdil-i kıyafetten geçer. **Vatan yahut Silistre**'de **Zülfü**...

yanında olmak için erkek gibi giyiniş. Adem adını alır. **Beethoven**'in **Fidelio** operasında güzel **Leonora** hapse düşen sevgilisini kurtarmak için aynı şeyi yapar.

YA SUSKUNLUK? AŞK AYNI ZAMANDA BİR MAHCUBİYET SANATIDIR. Dile getirilmeyen her şeyi içine çeken bir karadelik. **Yılmaz Güney**'in **Arkadaş** filminde adı bir kere bile geçmez. Ama, A'nın üstünde şapka vardır. **Melike Demirağ**, o incecek gençliğiyle her görüldüğünde, içimizde **Yahya Kemal**'in dediği gibi, bir tel kopar ahenk ebediyen kesilir. Şarkı başladığında adı konmasa da "arkadaş"lık bitmiştir: "Dolduramaz boşluğunu ne ana ne kardeş."

Aşkta her ders öğrendiklerini biraz daha unutmak içindir.

RİYAYETE GÖRE AŞKIN TARİHİ ZAMANIN TARİHİNDEN DAHA UZUNDUR. Zamanın Kısa Tarihi'nin yazarı fizikçi **Stephen Hawking**, 21 yaşında ALS olduğunu öğrendiğinde aşkına, **Jane Wilde**'a isterse ayrılabileceklerini söyledi. Genç kadın **Hawking**'le

evlenmeyi seçti. **Hawking**, tekerlekli sandalyede bazen günlerce oturur ve bir sabah gelip **Wilde**'a bilgisayarıyla "Denklemi çözdüm" der, onun gözlerindeki onayı alır.

AŞKIN GIDASI ZAMANDIR. Aşk, dakikaları uzun uzun çöner, yılları oburca yutar. Tolstoy'un **Savaş ve Barış**'ında **Piyer**, en yakın dostunun nişanlısı **Natasha**'ya ilk görüşte vurulmuştur. **Napoleon**'un Avrupa'yı kasıp kavurduğu çağdır.

Yakın dostlarının ölümüne ve daha beteri **Natasha**'nın kırık aşklarına tanık olur. Dört büyük cildin son sayılarına, üç çocuğuna analık eden **Natasha**'yı dünyanın en mutlu kocası olarak seyreder.

AŞKIN KENDİSİ DE SABIRLIDIR. **Nora**, İrlandalı bir genç kız, mavi gözlü bir delikanlıyla tanışır. Kafasındaki kep ve lastik pabuçlarına bakıp İsveçli denizcilere benzetmiştir onu. Kısa süre sonra aralarında romantik bir ilişki başlar. Delikanlı aşklarının ilk gününü ne kendi unuttak ne de dünyaya unutturacaktır... **Ulysses**, **James Joyce**'in 1000 sayfalı bulan büyük romanı, Dublin'de geçen tek bir günü anlatır: **16 Haziran 1904**.

AMA YİNE DE AŞK BİR ŞEHRE SİĞAR MI? **Hu**zur'da **Mümtaz**, bütün İstanbul'u aşkının fonu yapıp **Nuran**'ı seyre oturmaya hayal eder. Ama hikâyeye **Suad** diye bir mutluluk düşmanı sızar, gücü başka şeye yetmediğinden **Mümtaz**'la **Nuran**'ın evinde intihar eder. **Nuran**, "Saadetimiz mümkün değil" diye **Mümtaz**'ı terk edince, şehrin rengi değişir: "O zaman İstanbul'da Mümtaz için korkunç bir hayat başladı. Adım adım **Nuran**'ı takip eder gibi yaşıyor, fakat onun bulundduğu yere yaklaşmıyordu."

MUTSUZLUK, AŞKIN ÜVEY KARDEŞİDİR. AMA ONA MUTLUKUNUN DAHA ÇOK BENZER. Bazen sırf bir mutluksanlık işi ucuca tuttuğu için aşk yaşadığını sanan insanlar vardır. **Anna Karenina** ile **Vronsky** ya da **Aşk-ı Memnu**'daki **Behlül** ile **Bihter** gibi Bir şeylerin yanlış gittiğini sezmelerine karşın aşk aşıkları oylesine büyüktür ki bırakamazlar.

Aşk diye bir şeyden söz ederler;

anlamadıkları şudur: AŞK HER ZAMAN VE İSTİSNASIZ YASAKTIR. "Aşkın en kötü yönü, ortak gerektiren bir şey olması" der **Baudelaire**. Aşk, ilk fırtına yer alına iner. **Katli Doğanlar** da **Mallory** ve **Midkey**. **Badlands**'de ise **Holy** ve **Kit** silahlarını kuşanıp bütün dünyaya karşı birleşir. Ya da **Ulrike Meinhof** gibi hali vakti yerinde bir entelektüel kadın, bir anda **Andreas Baader** diye bir serbest radikalın rüzgarına kapılır. Çünkü, İsmet Özel'in dediği gibi "duygular poketlenmiş, tecime elverişli" ise "o dünyadan o şirden ıccalmak gerekir."

DÜNYEYAŞK, TANRI'NIN İNSANA ZALİM BİR ŞAKASIDIR. **Ahd-i Aşk**'te dendiği gibi **Rab** kuskançtır. Başka **Rab**'ler istemeyiz. **Platon**'un aktardığı bir esaneyeye göre insanlar ilk önce hermafrodit, yani çift cinsiyetli olarak yaratılmış, sonra ikiye bölünmüştür. Aşk bir yanılmayı onarma açlığıdır; işin doğrusu, hiçbir parça ötekine tam olarak oturmaz. Çünkü aşka karşı dürüst olamayız; Şeytan-ı Lâin der başımızı çevirir, ama cenneteki yılanın ayartışını özleriz.

YA İLAHİ AŞK? O da insanın Tanrı'ya şakası. İlahi aşk bir meydan okumadır: "Ölen hayvan imiş aşklar ölmez" der **Yunus Emre**. Evrenin ulu yaratıcısı, insanın aşkı olmadan nedir? **Milan Kundera**'nın dediği gibi, cennette haz vardır ama heyecan yoktur. Aşk'ın aşırısı Tanrı'ya karşıdır. Mozart'ın meşhur operası sonunda aşk efsanesi **Don Giovanni**'yi ebedi koca kılığında bir zebani cehenneme çekecektir.

BAĞNAZTARİKATLARIN, AÇĞÖZLÜ İŞ DÜNYASININ VE DESPOT ÖRGÜTLERİN İLK İŞİ AŞKI ENGELLEMİYDÜ YANİ DA BİR KALIBA SOKMAKTIR. Guya insan törpülenip takilacıya yüce bir aygıtın parçasıdır. "Aşk..." der **Mad Men**'de reklamcı **Don Draper**, "...çorap satmak için uydurduğumuz bir kelime". **Varolmann**'ın **Dayanılmaz Hafızlığı**'nde, **Sabina** sevinirken **Yamaş**'in saatine

baktığını fark eder ve cezalandırmak için onun çoraplarını saklar. Reklamcılar çorap satmakla başarılıdır; ama aşk, giyimli çorapları bile kutsal bir cezaya çevirir.

AŞKI GORMEKTEN KAÇAMAYIZ. **Tutunamayanlar** da **Turgut Selim**'e "Demek sen aşkı, sinüs kasınısı çok görüyorsun. Sayat aşk kavramı sende henüz gelişmemiş" der. Matematiği sever ama biyolojiyi kaale almaz aşk. **Almodovar**'ın unutulmaz filmi **Annem Hakkında Her Şey'de**, **Rahbe Rosa** (Penelope Cruz), transseksüel olan **Lola**'dan gebe kalmış ve HIV virüsü kapmıştır. **Rosa**'nın ölümünden sonra **Lola**'nın eski sevgilisi **Manuela** bebeği sahiplenecektir.

YANİ BAZI AŞKLARI DİLE GETİRMEK ZORDUR. "Sevmek bir insanı sevmekle beraber her şey" diye yakını **Sait Faik**, "...ama burada her şey bir insanı sevmekle bitiyor". Aşkın adı **Panço**'dur. Alemdeği'de kekikler

gagasından öper, yılanı bileğine dolar, ötekileri yaprakların üstüne yatırır, güneşte bir futbol oyununa başlar, top kaleye girerken yılan kenara çekilir. **Ar kadış Z. Özer** de, güneşten konuşur ama daha açıkça: "siz inanın bir gün değişir elbet / güneşe ve penise tapan rüzgârın yönü".

HIÇBİR ZAMAN ÖĞRENİLEMEYECEK OLMASINA KARŞI AŞK DERSLERİ ALMAKTAN VAZGEÇMEYİZ. Belki de bu yüzden ilk aşklarını okullarda bulur insanlar. Ne de olsa **Şeyh Galip**'in hikayelerini anlattığı **Hüsn ile Aşk** bile Edebiyat Mektebi'nde tanışmıştır. **Alpay** meşhur şarkısında "Eylülde Gel..." der, "Okul yolu sensiz / Ölüm kadar sessiz." Aşk kapıdan gencecik bir öğretmen olarak girer **Kırmızı ve Siyah**'ta ve sessiz bir törenle gömülen parçalanmış bir gövde olarak çıkar.

Aşk elbette kötülüğün kalbini kayayı delen incir gibi çatlatacaktır. *

UZAT SEVGİLİM ELLERİNİ

ŞİRLER, ŞARKILAR, ROMANLAR
DERTTEN BETER DERMANLAR
KARMA ÇORMAN HORMONLAR...

AŞK

UZAT SEVGİLİM ELLERİNİ
ÖLMEKTE OLAN BU BİTKİLER
AŞKIMIZIN SİMGESİ...

ÇİÇEK

KALBİN Mİ AĞRIYOR?
AL SANA EN DOĞAL AĞRI KESİCİ
GEÇTİ Mİ?...

ÖPÜCÜK

BALIKYALNIZ TUTULMUYOR MARİKULA
SANDAL SU ALSA DA BABADAN OĞULA
KÜREK ÇEKME Lİ BOĞULA BOĞULA...

EVLİLİK

BUGÜN AYIN
ON DÖRDÜ
AZİZ VALENTİNUS'
KİM DÖVDÜ...

**SEVGİLİLER
GÜNÜ**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamefası

Okuma yasmayı yeni
örendim,
Keşke yalnız bunun için
Sevseydim Seni.

Bağnazın zihni, İsviçre'nin trafiği kadar düzenli ve nettir. Ama fotoğraflarındaki dalgın havasına bakılırsa, Einstein'ın zihninin herhalde İstanbul trafiğinden farkı yoktu.

DEVEYE SORMUŞLAR

Gelin-damat ve düğün kafflesindeki eş dostun caddede ortası trafiği felç edecek şekilde arabalarını durdurup Arap müziği ve öfkeyle basılan kornalar eşliğinde hoppala hop hop hora tepmesi, sabah işe gider ve akşam işten gelirken metroda mutlaka üç beş kavgaya tanık olunması yahut bizzat karşılaması, saatte 120 km'yle giderken önceki gece uyumadıkları için direksiyon başında şeytanın altadığı sürücüler hakkındaki üçüncü sayfa haberleri vs. gibi durumlar için, insanoglu nedense bu hayvanın cevabına güvenir.

Kendinizi İstanbul trafiğinde değil de, Orta Afrika'daki, zehri insanı kıvrandırarak öldüren süringenler, kurbanlarını canlı canlı ve yavaş yavaş mideye indiren 'canavarlar', artık denedilmelerine hacet kalmayacak şekilde, bunların kurbanlarından artakalanı birkaç saat içinde tüketecek, proteine aç böceklerle dolu bir ormanda farz ederseniz, görebileceğiniz size kaos ya da kargaşa hakkında fikir verebilir. Çünkü burada cep telefonuyla 155'i veya 112'yi tuşlamazın pek işe yaramaz. Oyle ki tabiattaki trafik size daha baştan o sönmek bilmez kırmızı ışığı yakmışken, aslanlar ve timsahlar yeşilde vızır vızır geçmektedirler. Bu 'düzensizlik' karşısında siz belki "sistem bozuk" diye düşünürseniz, aynı ormanda avdan dönen mutlu bir Pigma görebilirsiniz. Boyu 1.50'nin altında olan bu avcı, sizi muhtemelen cahil bulacaktır. Pigmelerle ilgili bir belgeselde bir Fransız antropoloğun şöyle dediğini hatırlarım:

"Dünyadaki dört Pigma uzmanından biriyim. Buna rağmen Pigmeler bana 'cahil' diyor. Çünkü ormanda avlanıp yaşamayı bilmiyorum."

Tropik hastalıklara karşı yapılmış aşıları, uydur telefonlu, konserveleri, iki sandık ilkyardım malzemesi ve yarım saat mesafede bekleyen kurtarma helikopteri olmasaydı, profesörün ormanda fazla yaşamayacağını söyleyebilirsiniz. Size hayatı Sisteği Goriller filmine konu olan Dian Fossey'i hatırlatmak isterim. Ormanda vahşi şekilde öldürülen bu kadın primatolojist davranışlarını incelemek amacıyla, Rwanda'daki bir goril topluluğu içinde senelerce yaşadı. (Ülkemizde gorillerin daha ilkel türleri ile yaşayan, yani şiddet görmüş, gören ve görecektir olan kadınlar elbette bu bilim kadınının daha cesur ve değerli.)

Ormanda yahut İstanbul trafiğinde gördüğünüz

kaos veya kargaşa herhalde, zihninizde kök salmış bir düzen fikri ve bunu çevrenizde görmek beklentinizden doğuyur. Sizin o vahşi ormanda (ve avcı Pigmelerin de İstanbul'daki göçmen bürosunda) çekebileceğiniz sıkıntı, düzen beklentinizin karşılamanmasıyla açıklanabilir. Düzen talebiniz ve hatta 'düzeninizi' başkalarına dayatmanızın sebebi de, o güne kadar

öğrendiklerinizden vazgeçmenizdeki gönlüzlük gibi görünüyor. Oyle ya, akademisyensiniz, araştırmacı olduğunuz hipotezinizin bir hiç olduğunu, ruhuna kadar tanıdığınızı düşündüğünüz sevgilinizin sizi aldatığını, piyasayı araştırıp aldığınız arabanın başka bir yerde çok daha ucuz satıldığını, üstelik sizin için 'kazal' olduğunuz öğrendiğinizi, yeni bilgilere 'direniş', kolayca kabul edemeyen ve hatta dünyayı adaletsiz bulsunuz. Bu durum adeta, siz televizyonda futbol maçı izler ve üstelik takımınız da gole giderken elektrikli kesilmesine benzeyen. Karanlıkta çek feneri ararken

elinizi kolunuzu öfkeyle sallayıp bir yandan da söylenirsiniz:

"Deveye sormuşlar neden boynun eğri diye, nerem doğru ki demiş!"

400 sayfalık doktora teziniz, 4 yıllık sevgiliniz ve 40 bin liralık arabanız gibi, üzerine hayat kurduğunuz şeylerden vazgeçmek de zordur. Çünkü emin olduğunuz fikirler, genellikle maymun tuzağı gibidir. Kutunun deliğinden soktuğunuz el, kavradığı cevizi kolayca bırakamaz. İnsan da kavradığına inandığı şeylerden, hele kavramlarından, üstelik bilgiye bu kadar açken nasıl vazgeçsin! Kısaltması TMİK TLİU ("The more I know the less I understand -Ne kadar çok biliyorsam o kadar az anlarım") olan söz bunu belki açıklar. Anlamak için önce, emin olduğunuz fikirleri (o da eğer varsa) önce atmayı hazır olmanız gerekir. Unutmayın ki zeka bir bakıma, fikir değiştirebilmek yeteneğidir.

Bağnazın zihni, cezaların yüksek olduğu İsviçre'nin trafiği kadar düzenli ve nettir. Ama fotoğraflarındaki dalgın havasına bakılırsa, Einstein'ın zihninin herhalde İstanbul trafiğinden farkı yoktu. Leonard ve benzerlerinin yetenekleri, beirsizliğe tahammül güçleriyle açıklanır. Peki dünya neden bu kadar karmakarışık? İstanbullu hacıyı Mekke'ye taşıyan o deveye aynı soruyu tekrar soralım, yolun başındaysa malum cevabı verecektir. Ama Kâbe'ye vardığında, vereceği cevap şöyle olabilir: "Doğrusu bul!" ✱

SÜRGÜN

Benciller kibirli olur, kibirli ise bencil. Çünkü bencillik şöyle veya böyle bir gizli büyükleşin kendisine omuz vermesiyle yükselir.

“İki kitap arasında seni çalmaya çalıştım” diye yoksanan kadını'nın seslenişini, hatta sesini bile duyamayacak denli içine gömülmüş erkeğin, kendisine yakınmak için seçeceği kişi, ne ilginç ki kadını değil, anası; ölüm döşegindeki yaşlı anası.

“Sonsuzluk ve Bir Gün”’ün (Theo Angelopoulos, 1998) zihnimde yer eden ilginç sahnelerinden birinde geçiyordu, geçmişti şimdi eriten o yorgun, o bitkin konuşma, Bruno Ganz’ın başarıyla canlandırdığı Alexander adlı ozanın konuşması.

Biriktirilmiş sözcükleri sayıklayan bir konuşma. Cevapsız soruların, usulca yazarn ağır kenarından akıverdiğine tanık olduğumuz bir konuşma.

Ozan yakını sadece, cevap beklemeyiz, iç geçirir, dertlenir, sorar da sorar. Bakışlarıysa hep kendi dışına doğrudur, hep ötede, hep ötelede.

Alexander, kendisini uzaklarda seyreder. Yakın(m)daki uzaklığı görmek ister gibi kendisini daima uzaklarda arar. Yakınındakini uzağa doğru iterken, uzaktakini yakına getirmeyi ister. Kendine gelmekten çok kendine giden biri gibidir.

Alexander, anne şefkatinin cömertliklerine sırtını dayayıp gönlüne şımaran her erkek çocuğu gibi şımarıkça şımarmış, bencilliğin tadını çıkarmış, kadından himaye talep etmiş, “izin ver de şu tepeye bir tırmanıp geleyim” demiş.

Sanki en büyük talihsizliği, hep kendisiyle olmamış gibidir. Kendisiyle olmak, kendisiyle kalmak, yazgısızmış gibi. Garip ama öyle, yazgısı dahi, bile isteye yazılmış gibi. Yazgısı bile kendi kaleminden çıkmış gibi.

— “Neden sadece ve sadece kendi ayak seslerimi duydum evin içinde?”

Ne kahredici bir yalnızlıktır bu!

Sebebi pısgurur mu acaba? Düşünlere, sanatçılara has bir kibir belki de?

Belki de benciliktir asıl sebep, tamı tamına erkek bencilliği? Yaşamına eşlik edenlere karşı olabildiğince hoyrat ve onları ne kadar mümkünse o kadar yok sayıcı bir bencilik.

Evin içinde yankılanan sadece kendi ayak sesleri olduğu, aksine onun duyduğu bir tek kendi ayak seslerinden ibaret.

Niçin sadece kendi ayak sesleri...

“Neden sadece ve sadece kendi ayak seslerimi duydum evin içinde?”
Ne kahredici bir yalnızlıktır bu!

Benciller kibirli olur, kibirli ise bencil. Çünkü bencillik şöyle veya böyle bir gizli büyükleşin kendisine omuz vermesiyle yükselir. Biri varsa, diğeri de vardır. Alt alta, üst üste, yana yana, ama hep birlikte.

Böylesi bir gizli büyükleşin, hem de süratle, şişirmeye dönüşmemesi çok zordur.

Düşünce ve sanat, kendisine talip olanlardan, önce büyükleşin ve bencilliğin bedelini ödemelerini ister: tutku sahibi olmanın, olabildiğince tutkulu olmanın bedelini; olabildiğince kibirli, olabildiğince bencil olmanın bedelini...

Ne zaman cennete yükselirler, ne zaman cehennemin dibini boylarlar, ilk anda anlaşılır. Yaratırken yükseldikleri varsayılır, yaşama dönerken de çöktükleri.

Altı üstü vehim işte!

Oysa böyleleri yaratırken ve yaratırken dibe, en dibe doğru çökerler.

Yaratmanın bedelidir: Gün gelir, tıpkı Alexander gibi, sorarlar:

— “Neden tüm hayatım sürgündeymiş gibim?”

Bu sürgünü nasıl anlayacak, nasıl anlamlandıracağı...

Yaşamın, yani annenin, yani kadının izin verdiği kadarıyla kendi sokagında kaybolan bir erkeğin gönüllü sürgünü müdür düşüncesi ve sanatı mümkün kılar?

Ve hangi evin içinde olur bütün bunlar, nasıl bir evin içinde?

Ferid Kam, bunalıma girdiği evlerde umarsızca eşinin yanına koşar ve **“Hanım, hanım, çok korkuyorum”** dermiş ve elleriyle başını tutarak **“burada kıyameti kopuyor”** deyip yere yığılmış, daima aynı evin içinde: Zihninde.

Kadının **sâyesinde** (gölgesinde), ve fakat yine de kadına rağmen, erkek kendini kendine sürmedikçe, kendini kendi içine itmedikçe, tıkmadıkça; kısaca yaratmak uğruna yaşamın kendisine arkasını dönmekçe, düşünce ve sanat, kadınca bir doğumun, hem de acı verici bir doğumun eseri olmayı başarabilir mi!

Tolstoy, durmadan mızırılan karısına bir gün der ki:

— “Tanrı’nın adını anıyorum diye kızma yine, elimde değil.”

Vefakat kadın yine de kızmayı sürdürür.

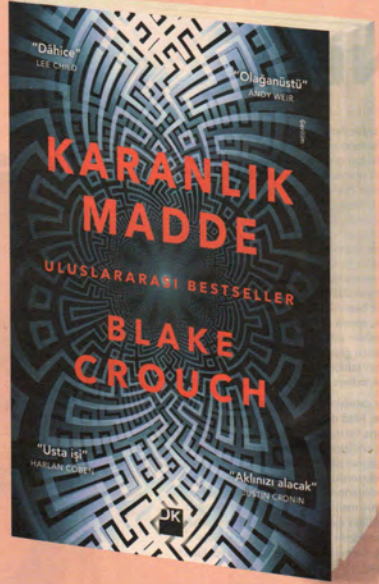
Ne yapsın, Tolstoy da yalnız kalmak (ölmek) amacıyla karısının yanından kaçır sonunda.

...peşinden gelen, sevgili kızdır. ✿

Gitmediğin yolu seçmiş olsaydın ne olurdu?

Bir sedyeye bağlı olarak uyandığında Jason'ın hayatı artık o bildiği hayat değildi... Ne karısı kendi karısıydı, ne de çok sevdiği oğlu doğmuştu...

Tek bir kararı değiştirmek bütün hayatı değiştirir...

Bu kitapları okudunuz mu?

Sinirlerini yatıştıracağı yerde, iyice havalandırmıştı sanki yeni reçetenin müsekkin ilaçları. Kafasının içinde uğuldayan “Çek git” sesi çekip gitmediği gibi, kuvvetlenmişti.

NiSÂ

Mufakat oluğunuğu çıkarıp kapının koluuna aştı Nisâ, fasulyenin altını küstü. Mufakatın çıkarken, oluğu taaldı gözü. Havva'nın makinesi, Nisâ'nın oluğünüdü... Çamaşır makinesi sıkımayla geçmiş, hula fırlayıp gitmek istedi gibi kır kır bir donuylordu. İki kişi için fazlaca büyük evinin uzun mu uzun koridorunu, makine peşine düşmüş gibi hıcırda yürüyüp arka adaya kaçtı. Derin derin nefes alırken kaç pencereden, pencerelerin pervazında bekleyen bakkala sallandığı sepetin içinde başını hayal etti. Başını kesip sepete koysa, sepeti aşağıya sallandracak kadar yavaşlayabilirdi mi? Gazetelerin manşetlerin şimdiden geyiboldu: "Sepete bulunan kafanın sahibinin bütün gün pencereden bakarak kafazı odunu anladığı."

Karşı çatıdaki martılar bile gülyörlerdi haline. Nisâ da güldü ağılanacak haline. Farkına varmadan उस उस gömüldüğü evini, evliliğini düşünürken, martılardan biri çatının oluğuna sıkışmış ölü güvercini sürükledi. Hepsî bir olup didiklemeye başladıklarında güvercini, banyoya koşup bir avş mandalla geri döndü. Bir yandan mandalları martılara fırlatıyor, bir yandan söyleniyordu. Utanmasa bağırırdı avazı çıktığı kadar: Birakin hayvanı san gözülür! Birakin!

Havalanan martılar güvercinin başına geri döndüklerinde, ağılıyordu Nisâ, mırıldanıyordu bir yandan: Alın benim göğsümü yarin. Didikleyn kalbimi. Sanki kimin için atıyor...

Sinirlerini yatıştıracağı yerde, iyice havalandırması sanki yeni reçetenin müsekkin ilaçları. Sinir uçlarının hepsi açıkta kalmış, vara yoğa sızılıyorlardı. Kafasının içinde uğuldayan “Çek git” sesi çekip gitmediği gibi, kuvvetlenmişti. Üstüne üstlük yankılanıyor, başı eskisinden daha çok ağırıyordu. Pencereyi kapatıp salona yürüdü hızlı hızlı.

Yeni ilaçların tek yeniliği hızlandırmak olmuştur ayaklarını. Bu hızla bütün evin içi çabucak bitiyor, geriye kalan uzun zamanda cari daha çok sıkılıyor. Kafa sesini kesmeye kare daha kafalar için en son tasarımı televizyonu açtı. Öğlen haberlerinde tarihi bir binanın çatısından bacağına sarkıtması duyurdu bir adamı: "Atlayacak mı, adamayacak mı?" Kameranın gösterdiği buydu. Göstermediklerini düşündü; binanın çevresine toplamış, atladı da gitsek kalabalığını...

Her gün biri pazarlıktaydı ölü

**Kimseden
bir şeycik
isteyesi yoktu
Nisâ'nın.
İsteyecek
kimsesi de
yoktu.**

Köprü'nün üzerinde, çatılarda,
yüksek heykellerin tepesinde
elinde tabanca, bıçak, benzin
bidonu pazarlıktaydı; borçlarını
ödeyin, karımı getirin...

Kimseden bir şeycik isteyesi yoktu
Nisâ'nın. İsteyecek kimesi de yoktu. Başının
arkasından sırtına yayılan, sağından solundan
koltuklarını kaplayan ağrının iteklemesiyle kalktı
omuzları. Ne yaptıkça ağırlaşıyordu böyle, ne
yapmadıkça...

Neden tekrar edildiğinde neden
nedennedennedennedenneden
nedennedenneden bir süre sonra gelen

ritmiyle kafasını sallarken bulduğuna kendini, kahkahalarla gülmeyi olmak isterdi. Acı acı gülümsüyordu. Belki de sona gelmişti. Bu kadardı. 37 senelik ömürden kala kala cevap pis bir sırta, boşluğa salınma kalmıştı Nisâ'ya. İlk defa korkmuştu kendini bulduğu halden. Koltuktan fırladığı gibi kapıya koştu. Hızlı hızlı ayakkabılarını, ceketini giyindi. Askılık devrildi, devrilsindi. Yazo düştü kırıldı, kırılınsdı. Tahtalar inim inim. İnsanlerdi.

Üçer beşer yiyorudu merdivenleri. Ne yanına almadığı telefonu, ne altını kapatmadığı fasulyeyi düşünüştü. Onca sene düşündüğü çekip gitmek böyle olacaktı demek, kaçmak olacaktı. Rüzgârın sürüklediği sonbahar yaprakları gibi sürüklenide yokuştan. Caddeye çıktığında, yavaşladı ayakları. Günün bu saatinde korna seslerinden, kalabalaktan geçilmeyen caddede çit yoktu. Kafasındaki uğultu da bıcağı gibi kesiliştii. Caddeyi bitirip köşeyi döndüğünde koyun sürüsü gibi sıra sıra yüyüordu insanlar. Çoluk çocuk, sanki şehir tect ediyorlardu. Yeni ilâcların mucizesi değilde bu, gerçektii. Yüzünde garip bir gülümseme, aralarına karıştı. İlf defa, kovalayanı youtu ardında. On sene boyunca çalıştı şirket alt edüş yöneticiliği boyunca “Yazmak emeklilikte yapılacak iş” diye öğütleyip durmuş babası ilk defa zavallı ihtiyaç bir memurdu. Kocas çaresiz bir üst düşüş yönetici, damadın kızından çok seven annesi babası programlarına yontulmuş bir heykelcikti. Hepsini kendi hallerine bırakmış yüyüordu sonunda.

Caddeyi kaplamış kalabalık yürümeyi bırakıp koşmaya başladığında, Nisâ da koşuyordu. Sarı sarı yapıkları yara yara, yenilerini ekmek için belediyein söküp attığı hâlâ canlı çiçeklerin arasından seke seke koşuyordu. Ne ayaklarına takılacak geçmiş çelmesi, ne kollarını bağlayacak gelecek esareti olmadan, oyun parkındaki çocuklar gibi koşuyordu.

Sıra sıra çınarların bittiği yerde son iki çınara asılmış "FINISH" yazısı uzaktan görüldüğünde güzel bir rüyanın tam ortasında uyandırılmış gibi kalakaldı caddenin ortasında. Zorlukla yürüdüğü kaldırıma oturduğunda, karşıındaki binanın yüzünü kaplamış yazı, çatıdaki martılar gibi sırtıyordu: "13. Geleneksel Halk Koşusu Kontrol Noktası"

Titreyen dizlerine sarıldığında, su uzattı bir el. Spor salonunda aynalarda kendilerini seyredip duran kadınlardan biriydi. "Nisâ sende mi koştun? Aferin yalnız sana, sonuna kadar gelmişsin" dedi.

"Geldim" dedi Nisa, gülümsedi, "Sonuna geldim... Darısı hepinizin başına." ❀

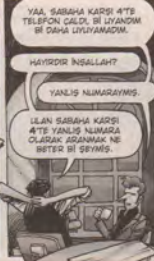

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranterey.org>

DEFTERLER

YAZAR - ÇİZGİ
M.K. PERKER

New York Times, "Zaman ve aşk üzerine metafizik bir şiir" diyor bu roman hakkında. Katilyorum. Roman, hatırası Proust ve kurabiyesi misali değil Bruegel tablosu çizercesine anlatıyor.

MELEKLERİN TAM LİSTESİ

ÖTE ÂLEMLER KİTABI

Kraliçe I. Elizabeth'in danışmanı, astronom, astrolog, matematikçi ve keşifler John Dee meleklerle konuşuyordu. Dee bir gün Soyga Kitabı'nı keşfeder. Araştırmacı Jim Reeds'i göre Soyga Yunanca'da "kutsal" anlamına gelen Agios (Aya) kelimesinin bir anagramı. 16. yüzyıl İngiltere'sinin en büyük kütüphanesine sahip Dee bu esrarengiz eserin bir büyük kitabı olduğunu anlar fakat kitapta yer alan semboller bir türlü çözemez. Avrupa turnesinde medyümları seanslar yapar. Bazılemek Uriel ona kitabın Adem'e cennet bahçesinde verildiğini bildirmiştir. Dee meleğe kodların anlamını sorunca Uriel bu bilgiyi açıklamaz. Böylece Dee kitabın sırrını ömür bilahç çözemez. Dee ölüyor. Kitaplığı dağılır ve Soyga Kitabı da tüm sırlarıyla birlikte kaybolur. Ta ki 1994 yılında Britiş ve Bodonian kütüphanelerinde keşfedilene kadar. Soyga Kitabı'nın içinde meleklerin tam listesi, sırtan ve cinslere dair bilgiler, Kabaal büyüleri mevcut. Fakat kitabın tuhaf ebcesi hâlâ çözülmiş değil.

Soyga Kitabı

"AH GÜZEL İSTANBUL"

İstanbul yazlarıyla başlayıp imar cinayetleriyle sekil değitiren bir şehrin anatomisini okuyan Öztan ve Korucu'nun mihmandarlığında zevkili bir yolculuğa hazır mısınız? Kitapta biz seyyahin hiç değitmediğini (susuşuzlunuz, park ve kadın yokuşunuz ve dümanlığınız gibi) bazı seyyahin nasıl yok edildiklerini görüyoruz (metela 6 Mayıs 1955 sabahı 120 ton, çeşit çeşit balık çıkış Bogaz'dan). İstanbul'un bin bir yüzü ile tanıştığınız kitapta, moda saç suvaletlerini, kahve kutuğışı, kutsal piyasa suvülen çayın "millileşmesini" kutsal kitaplardaki korku sahnelerini arıtmayan karasinek istislanları, kız çocukları babalarından gizli sakız çönmelerini, adalarındaki sayfiye hayatını görüyoruz. 6-7 Eylül Olaylarının şehirdaki hayatı ne denli değitirdiğine tanık oluyoruz. İstanbul sosyal hayatının aslı mimarları olan Rumların şehri terk etmesini birçok adak ve gelenek de tarihe karşıyor. Zarif İstanbul, Amerikan haybeti ve Marilyn Monroe sarışniğıyla tanıştığınız yıllarda göv ve yokuksla sallıyor. Bu diyarda pastane ve opera senen hanım ve beyler, mercekmele geze bırakan büyüçüler, mezar soyucuları, esrar toklekçileri ve delirile kol kola fink atıyor. Değişim ve modernleşme adına yapılan uzat hasap(sızık)lar ve oportünist politikaların günümüzde nasıl tabakayı değitirdiği de açılıyor görüyoruz.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Güven Gürkan Öztan | Sırdar Korucu

Tutku, Değişim ve Zarafet

- 1950'li Yıllarda İstanbul -

Sırdar Korucu ve Zaman'da 1950'li Yıllarda İstanbul'da Çiğdem Güneş Öztan, Sırdar Korucu - Çiğdem Güneş

ZOR ZAMANDA TEBESSÜM

Hrabal, 20. yüzyılın en zeki ve oyunbaz yazarlarından. Milan Kundera'nın ilham kaynağı. Hrabal, romanlarını "palavra sıkamak" fiiliyle tatir ediyor. Palavra (veya kelam) sevdası, çabdaki güvercinlere yem verirken düşüp ölene kadar devam etmiş.

Hrabal'ın, Türkiye'ye yalnızca iki kitabı çevrilmiş.

Profesör İsmet Dursun
Dancing Lessons for the Advanced in Age
Bohumil Hrabal

misali değil Bruegel tablosu çizercesine anlatıyor. Mahallenin dilberleri güneşlenirken onları dikizleyip geçmişteki maceralarını anımsayan 70'lik bir çapkın aslında ülkesinin geçmişini 60'ların Prag'ıyla çarpıştırarak hayat sahnesindeki perdeleri indiriyor. Yassıklı Hrabal, Kiyarüstemi ve Bulgakov ve baskı dönemlerinde meyve veren birçok sanatçı gibi metaforik bir anlatımı benimsemiş.

Zor zamanlarda gülümsemeyi bilenler veya ağlamakla yaşamayı öğrenenler...

GEZEĞENDE SİRADAN BİR GÜN

Vapur uzaklaşıyor Beşiktaş iskelesinden El sallıyor gençliğim sırtında gitiriyola. Buruk ve kaygılı geride kalmaktan; başına gelecekleri sezmişçesine.

Kış güneşiyle sevişiyor deniz, yolcu salonundaki ekranda öğle haberleri. Ağlıyor evlerine dönemeyen Müslüman çocuklar; Dönerken Mekke'nin etrafında her gün milyonlarca dolar.

"İnsanlık ölmüş" diyor başörtülü güzel kız ve ekranı gösteriyor denize kederle bakan bıyıklı sevgilisine.

Bir zamanlar aynı vapurdan aynı şeyi düşünen Balkan göçmeni çocuk geliyor aklıma. Herinde Iron Maiden tışörtü, Bosna savaş haberleri elindeki gazetede.

Vapur Kadıköy'e yanaşırken herkesten önce kalkıyor gençler. Arkalardan "Hayır, ölmedi insanlık" diye senlenmek istiyorum; "Hatta aslına bakarsanız daha doğmadı bile.

Karanlık çağındayız gelecekteki tarih kitaplarını. Bütün bu içimizi yakan şeylerle henüz tanımadığımız bir annenin doğum sancılarında işte."

TUNA KIREMITÇİ

Biliyorsun, hep korktuğun şeyler geldi başına. Biliyorsun, yine hep korktukların çıkıp gelecek. Peki, hiç sordun mu kendi kendine, neden her gece geçmişti temiz çekmek için bu gaba ve neden hâlâ bunca umutla beklenen bir korkudur gelecek?

SABAH BEŞ KORİDORU

Saat sabahın beşi. Avından umudu kesmiş avcı gibi, uzanmış uykuyu bekliyorsun yataktaki. Şehir, ağır, kara bir yorganın altında; böcekler, insanlar ve sınırcılar sarmış dolışderin uykuda.

Sense ya hiç uymadın ya da uykunun orta yerinde bir çocukluk düşünden palas pandiras yuvarlandın. Oyle ya da böyle, saat sabahın beşi ve çürüyen bir elmanın kurdıyla karşılaşması gibi çirkin kemiren yaraylağöz göze gelecek kadar uyanıksın.

Biliyorsun, hep korktuğun şeyler geldi başına. Biliyorsun, yine hep korktukların çıkıp gelecek. Peki, hiç sordun mu kendi kendine, neden her gece geçmişti temiz çekmek için bu gaba ve neden hâlâ bunca umutla beklenen bir korkudur gelecek?

Saat sabahın beşi. İçinde saatlerdir debelendiğin şu sefil yatak, malulen emekli bir annegibi kuskün. Belli işte, ne yana dönersen dön, artık seni sarı sarmalamayacak. Çocukluk düşlerinden düşen talihsizlerin cezasıdır bu. Her gece cennetten yini baştan kovulmak.

Saat sabahın beşine ve sen de mezar taşı arayan bir ölü kadar uyanıksan şayet, kendi karanlık koridorlardan da geçiyorsundur elbet. Çarparak yürüdüğü duvarlarda, gündüzözenle sakladığın soluk fotoğraflar. Özemler, kabahtar, pişmanlıklar. Duvarlarda kurumuş kan lekeleri. Duvarlarda ömrünün tabutları, cenaze törenleri ve mezarlık bekçileri. Tekmili şehvete kemirir, uykunun bile uğramadığı lanetli gözleri. Yine de görüyorsun değil mi ağır ağır ölümünü sessizce izlediklerinin umutlu bekleyişini? "Bunubana yapma" der gibi bakıyorlar. Çünkü saatbunu demeye de duymaya da müsait şimdi.

Saat sabahın beşi. Gündüz gidiğin güzel elbiselerden eseryok değil mi? Cemiyete rezerve gülümsemenden, histerikneğenden, hesaplı sohbetinden, üstüne çalışılmış devasa özgüveninden. Kendinlesin, yalnızsın, kürkü yüzülmüş acılı bir hayvan kadar çıplaksın. Gündüzleri sakladığın ne varsa, uykusuz

gecelede hepsiyle baş başın.

Bu saatın sonra ellerin sığmaz hiçbir yere, bacakların sığmaz. Gözlerin kaçacak delik arar, dudakların sığacak liman bulamaz. Biliyorsun, bugüne dek hiç yetemedin cenaze törenlerine, içindeki bütünülüleri sensiz kaldırdılar. Şimdi yerlemlenirken koşan ne fayda, gidenler gidecekleri yere çoktan vardılar.

Saat sabahın beşi. Kalkanlar için hâlâ vakit var sanki. Zaten bak, çek git istiyor yatak, kovalıyor koynundan seni. Mutfakta bir sigara iç, salonda üç tur at, bir kitap al eline ama sonra okumayı beceremeyip gubucak geri bırak. Televizyonu aç, sonra

hemen kapat, pencereyi arala. Ve koklayarak dört bir yanı, koridora yayılmış ağır suçluluk kokusunu kaynağını ara. Minik yalanlarda, büyük pişmanlıklarda, kendine verip tutmadığın sözlerde, sessiz ve sahihsiz bıraktığın cenezelerde, hepsinde.

Saat sabahın beşi. Karanlık elbet aydınlatacak kendinden gizlemeye çalıştığın ne varsa. Kendine varan bir koridorda büyüyecek uykusuzluğun.

İşte sonra, ayan olunca yani pinhan, kocaman, kırçılı bir lokma takılacak boğazına. Bir dalga yükselecek iç denizinden. Bir gemi suya batacak sessizce.

Saat sabahın beşi. Ay şarkıyacak, gece kuşları yarıyacak, korkunç kehanetler fısıldayacak uzaklardan sırtlanlar. Derken kırmızı bir top yuvarlanacak merdivenlerden. İplikler sökülecek yumaklardan. Kır bir sınıp, hayatının en anlamlı şeyin, kabağuş çatlak minik bir cevizin peşine düşecek. Sınırcıların kör olabileceğini düşünmemişti oysa. Ve cevzerin birileri için böyle önemli...

Saat sabahın beşi. Birkaç saat sonra yeniden güneş doğacak. Gece kıyıldığında karanlık çeyizleri bir bir katlayıp sandıklara kaldıracaksın böylece. Soğuk bir düş alacaksın geceye gzediğin her şeyin üstüne. Bir zar gibi yirtılacaksa böylece, fakat canın yanmayacak. Yanmaz canları yirtılan zarlarınasla.

Bir gece tırtılı masalı dönüşümeğin sabah kelebeğine ve bundan haberin bile olmayacak. Bilmez tırtıllar çünkü, aslında neye benzediklerini. Kelebekler de öyle. Hele de saat sabahın beşiye.

Uyan diyeceğin ama uymadın ki. Dünya uyurken, sen açık tuttuydun da hep tavana diktin şehla gözlerini. Seninki korkak bir çocuk, seninki bezgin bir ihtiyar, kalpten ziyade. Neyse ki bilmez kalpler neye benzediklerini. Kalpsizler de öyle. ✨

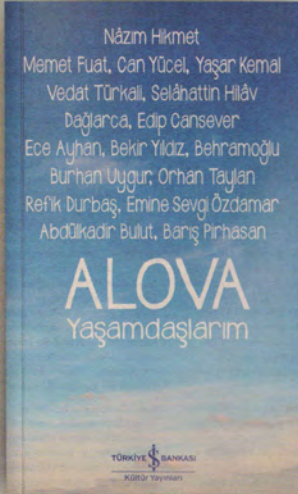
Gündüzleri sakladığın ne varsa, uykusuz gecelerde hepsiyle baş başın.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

BİR ŞAİRİN GÖZÜNDEN YAKIN DÖNEMİN EDEBİYAT VE SANAT DÜNYASI: YAŞAMDAŞLARIM

Yaşamdaşlarım
Alova
84 sayfa, 12 TL

Alova bu kitabında, elli yıl boyunca kendisini etkileyen, şiirine can veren, onu "Alova" yapan ustalarını, aşklarını, dostlarını, yoldaşlarını, kısaca belleğinde iz bırakan yaşamdaşlarını ve onlarla yaşadığı ilginç deneyimleri, yalın bir dille anlatıyor.

- Nâzım'ın Moskova'da ölmediğine, İmrâlı'da Menderes'in yanında yattığına inanan hâpishane arkadaşı
- Memet Fuat'ın Nâzım Hikmet'le ilgili bilinmeyen üç anısı
- Can Yücel ve Alova Doğaçlamaları'nın yazılma öyküsü
- Yaşar Kemal'e göre Türkiye'nin en büyük yazarı
- Selâhattin Hilâl'la Eda'lı günler
- Entelektüel çevrenin unutulmaz mitomani: Edgar Kemal
- Dünyanın ilk şiir grevinin örgütlenmesi
- Burhan Uygur'la Tekirdağ günleri...

f /iskultur t /iskultur i /isbankasikulturyayinlari iskultur.com.tr

İzmir-Konak
Kitaplarımız açıldı,
Yeni Mavi Baskılarla Çel
Tel: 7 Konaklıpın
Tel: 032 311 484 77 71

Kitaplarımız: İstanbul - Kadıköy, Tel: (0216) 348 97 84 Eminönü - Müze, Tel: (0212) 511 13 37 Caddesbostan, Tel: (0216) 386 65 62
Beşiktaş, Tel: (0212) 258 77 43 Bakırköy, Tel: (0212) 5 71 2032 Nişantaşı, Tel: (0212) 234 80 71 Taksim, Tel: (0212) 238 08 37
Ankara - Yenışehir, Tel: (0312) 43033 66 Tunalı Hilmi, Tel: (0312) 324 10 73 Bahçeşehir, Tel: (0312) 222 633 8
İzmir - Karşıyaka, Tel: (0332) 364 71 42 • Diyarbakır - Ofis, Tel: (0412) 228 42 16 • Eskişehir - Tepebaşı, Tel: (2222) 220 49 13
Konya - Selçuklu, Tel: (0332) 331 14 07 • Kayseri - Melikgazi, Tel: (0332) 222 54 92 • Manisa, Tel: (0236) 231 49 24
Mersin, Tel: (032) 241 11 11

TÜRKİYE BANKASI
Kültür Yayınları

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Celine hoş zamanların güzel hikayeler anlatan yazarı değildir, böyle bir yola hiç tevessül etmemiştir. Ancak buna rağmen ona kayıtsız kalmak da pek mümkün değildir.

BİTMEYEN GECENİN ÖFKELİ YOLCUSU: LOUIS FERDINAND CELINE

"Sizlere sesleniyorum, insanıklar,yaşamın salakları, döviülen,haraca bağlanan, ezelden beri terleyenler, sizi uyarıyorum; bu dünyanın kodamanları sizi sermeye başladıklarında, bilin ki sizi yaşama salama çevecekerlerdir. Bu kesin bir işarettir. Asla şaşmayın. Bu iş şefkatle başlar."

Louis Ferdinand Celine

Sevdiğim/beğendiğim yazarlardan bazılarıyla tanışma fırsatı yakalasaydın; onları yine sever/ beğenir miydin diye düşünürüm bazen. Örneğin Knut Hamsun'la 1930'lar'da yahut 40'lar'da, Avrupa'nın en karanlık günlerinde tanışsam ne hissederdim,metinlerini bugünkü gibi bir iştihayla okur muydum? Ya da hiç tartışmasız büyük bir insan sevmey olan Thomas Bernhard'la nasıl bir maceram olurdu, düşünmek ve net bir cevap vermek zor. Beylik bir lafa -ki bu beylik lafı ben de kullandım, kullanıyorum, kullanacağım- bir yazarı salt yazarlık nitelikleriyle değerlendirip ona gore okumak gerekir bence.Ama memleketimizde bunun hilafında örnekler olduğu da yadsınamaz değil mi? Hamsun, Bernhard ve diğerleri... Bugün bu insanların metinleri ben mutlu ediyör ve edebi bir haz almamı sağlıyor, kişilikleri beni ilgilendirmiyor okur olarak.

Bu yazarlarla aynı kefeyle konuşabilecek bir diğer isimse Fransız yazar ve doktor,kıtaplarında kullandığı adıyla,Louis Ferdinand Celine (gerçek ismi Louis-Ferdinand Destouches 27 Mayıs 1894 - 1 Temmuz 1961). Yaşam öyküsüne baktığımızda antisemitist öğeler içeren kitaplara, bu kitaplar nedeniyle Danimarka'ya sürgün edilmesine ve Nazilerle iş birliğine değin pek çok olumsuz evre'ye rastlayabileceğimiz bir okuldur Celine.

Louis Ferdinand Celine denildiğinde akla ilk gelen eseri şüphesiz "Gecenin Sonuna Yolculuk"tur. Romanın ana kişisi Ferdinand Bardamu gibi edilgen bir kahramanın gözündensavaş, yaşama ve ölümü gördüğümüz bir metinde, Celine otobiyografik öğelere de yer vermiştir. Roman'da özellikle bireyin kitleye ve şovenizme karşı kıyafetsiz kalışı kanımca gsyet açık bir şekilde gösterilmiştir. Buna örnek olarak Bardamu'nun oturduğu bir kafenin önündengeçen askerlerin ve onların nizamının çekimine karşı duramayı ve hiç akında yokken, hayatın hiçbir yerine dahil olmak istemeyen kendisini ordunun içinde buluşu verilebilir. Savaş nedeniyle pek çok cepheye yer alır, savaş sonrasındaAmerika'ya gider Amerika'da insanların nasıl kendilerini, emeklerine yabancılaştıklarını bizzat sistemin çarklarına giren bir işçi olarak şahit olur. Üstelik çalıştığı fabrika Ford fabrikasıdır. Bu duruma, insanların kendisine, emeğine yabancılaştığını, insanı makine haline getiren

(Fordizm) birlikte ele alındığında romanda yer verilmesi ayrıcaenemli bir unsur ve eleştiri noktasıdır. Sonrasında döndüğü Fransa'da doktorluk eğitimine devam eder. Romanın bundan sonraki kısımlarında ise sürekli olarak yaşamı ve ölümü sorgulayan bir karakter çıkar karşımıza. Celine'in romanının başlığında bahsettiği gece ölümüdür ve insanlar ölümüne doymuş yolu alan yolcularıdır bu anlamda.

Yazarın yakın zamanda dilimize aktarılan bir diğeri metni de "Taksitle Ölüm"dür. Bu metin de yine otobiyografik öğeler taşır.

Celine, edebiyat yapmak gayesi taşımaz, içinde büyük bir kin vardır ve kinini akıtmak için yazıyı kullanmaktadır sanki.

Kelimenin en hafif manasıyla bir sıyak olan karakterin topluma, babayla, hayatla,emek süreciyle mücadelesi anlatılır. Herkesin istikbalinden, topluma, kendisine,ailesine yararı bir insan haline geleceğinden ümidli kestiği bir çocuğun gözünden dönemin Fransa'sını okuruz. Buradaki "dönemin Fransa'sı" ibaresi şü açıdan mühimdir;artık teknolojinin kendisini hissettirmeye başladığı,aklin ve bilimin ön planda olduğu

bir dönemde yerinde sayan, ilerlemeye karşı bir heves, istek duymayan ve adeta tek başınatüm bunlara;yaşamda ilerleme gerekliliği mefkuresine muhalefet edenbir karakterdir romanın ana kahramanı Ferdinand. Bu anlamıyla roman sınırsız hareketin, ilerlemenin, en geniş anlamıyla modernitenin,Alman edebiyatındaki "bildungs"ün muhalifi bir karakter barındırır.

Celine'in karakterleri her okur için uygun mudur? Buna benim yanıtlım "hayır" olacaktır. Çünkü Celine sokak ağzıyla yazar, argo ve küfre sıklıkla başvurur.Yer yer karakterlerinin uzun süren kusma sahnelerini midemiz bulandıran okuruz. Celine'i bu denli sert bir üsluba kavuşturan da budur sanırım. O, edebiyat yapmak gayesi taşımaz, içinde büyük bir kin vardır ve kinini akıtmak için yazıyı kullanmaktadır sanki. Bu kinli belki insanlığa, belki Fransız toplumunun ikyüzü ülüğüne, belki de Yahudi'liğidir.

Onun özellikle Yahudi düşmanlığını yoğun şekilde gözler önüne seren eserlerinin bir kısmı ülkesi Fransa'da hâlâ yasaktır. İsmi üzerinde yapılan hararetili tartışmalar da günümüzde daha şiddetli bir şekilde devam etmektedir.

Ezcümle, Celine hoş zamanların güzel hikayeler anlatan yazarı değildir,böyle bir yola hiç tevessül etmemiştir.Ancak buna rağmen ona kayıtsız kalmak da pek mümkün değildir. Büyük Türk yazar Hakan Günday'ın ifadesiyle,gerçekten okumayı sevdiğini iddia eden biri için Gecenin Sonuna Yolculuk'u okumak tür sunnettir. *

"Yahu ben kuruntu yapmam. Birşey var Müjgan'da. Yüzüğünü takmadı, yüzü hiç gulmedi, gazozunu içmedi. Ya Müjgan bugün güzel bile değildi!"
Ah Müjgan Ah

"Sana bakan dıstan şey der, dıstan taştan; ama için..."

İkinci Bahar

"Bazen ilk görüştü bilirsin, o insan senin kaderindir. Bazen bir ömür ararsın, bulunmaz."

Aşk Tesadüfleri Sever

- İnsan olmaya geldim Arif!
- Kim insan oldu da sen alacaksın?!

Arif V 216

Kent ve Bölge Planlamacılar, sokakları, parkları, cadde ve meydanları çizerken çocukları, hayvanları, engellileri ve elbette âşıkları düşünmeli.

ÂŞIKLAR ÖLMEZ

İlk kez gittiğim şehirlerde bakmayı sevdiğim şeyler var: Otomatlarda ilginç ne var? İnsanlar metroda otururken ağızlarını nasıl tutuyor? Sınıksı kapalı mı mesela, dudaklarını sıvıyor mu? Göysek, Asağı doğru kavıslı mı? Gülişiyor mu?

Bir de bu şehir acaba âşıkları seviyor mu? Bu caddeler, evler, binalar, müzeler, marketler, heykeller, tabelalar, kutupaneler, açtalar, kaldırımlar, vitrinler, bankalar ve diğer tüm şeyler, âşıklarını koruyor mu? Âşıklarını el ele tutuşup yürüyebilecekleri, iki yanı ağaçlıkları yolları, çeplerinde paralanmış bile gidip oturabilecekleri sahilleri, uzun uzun bakıp dalarak hayallerini büyütebilecekleri denizleri, önünde buluşacakları tiyatroları, hemen o an karar verseler mesela, ilk natineye gidebilecekleri, giriş ve çıkışı sokağa açılan sinemaları, ucuz ve lezzetli şeyler satan pastaneleri, indirim yapıp çay ikram eden ve sıcak sarı ışıklı vitrinleriyle yoldan geçeni içeri buyur eden kitapçıları, bahar gelince insanın içinde; kenarında aylak aylak yürüme isteği uyandıran kansalları, çelik termoslarında getirdikleri çay ve peçeteye sarıdıkları zeytin ezmesi, domates ve hiyar turşulu sandviçleriyle piknik yapabilecekleri çimenlikleri var mı?

Bu şehir aşkı seviyor mu, âşıklarını seviyor mu, onları koruyup kolluyor mu? Âşıkları sevmeyen yerler hep biraz eksik; tatsız tuzsuz olmuyor mu?

İstanbul, âşıkların seven bir şehirdir mesela. Artık değil, Âşklar Tepesi yine duruyor ama her yamına zevksize tesitler inşa edilmiş, kafede oturmayı sık sık adına adanmış.

bakınca artık erguvanlar da görünmüyor.

Sinemaya gitmek isteyenler en yakındaki AVM'ye gidiyor. Emek Sineması yıkılmış, Ferye ve As kapanmış, İzmir'in en eskisi, canım Cınar Sineması artık yok, Ankara'daki Akın, Batı ve Derya Sineması çoktan kепенkleri indirici, Kadıköy'deki Rexx direniyor. Üsküdar'daki Sunar Sineması'nı hatırlayan bile yok.

Halbuki sinemalar ne kıymetlidir âşıklar için. İlk kez el ele tutuşmalar, terden sırlıklılaşma olsun da o eli bırakamamalar. Doğru duruş izleyemediğin

filmden değil belki ama aşktan değışmiş bir insan olarak sokağa, yazın göz kamaştıran ışığına ya da kışın kıştane kokan alçamına çıkmalar. Bir yere oturmalara, çaylar, kahveler, bir fındıklı keli paylaşmalar, kitaplar, gülüşmeler, konuşmalar...

Kent ve Bölge Planlamacılar, sokakları, parkları, cadde ve meydanları çizerken çocukları, hayvanları, engellileri ve elbette âşıkları düşünmeli. Çünkü aşk değidiği her şeyi değıştirir, güzelleştirir. Sokaklar, bankalar, parklar, bütün bir şehir değışir. İklim bile değışir. Akdeniz olur.

Aşkı da âşıkları da pamuklara sarmalı, anlaşı profitelere ve kıyıp ismarlılı.

Aşkı ve kısıpsı sokağa açılan sinemaları korumalı.

Çünkü şehirler yıkılır; imparatorlar unutulur, çağlar değışir, fikirler dönüşür ama âşıklar ölmaz.

Sevgilerden gururda olan Osmanlılar hep, el ele tutuşup yürüyebilecekleri iki yanı ağaçlıklar arasına, kırışırda hep bahar sokağı açılan sinemaları çıkar.

Timarhane mahşerinin sıranın günlerinden biriydi. Kapı açıldı ve içeri Ali girdi. Tabii o zaman daha adını bilmiyordum. Adım bilmediğiniz hastayı önce baştan aşağı süzersiniz. Süzme işlemini tip dilinde inspeksiyon derler. Süzme bütün tip dallarında olduğu gibi psikiyatride de mühim bir işlemdir. Çok çeşitleri vardır. Örneğin bazı psikiyatristler muayenehanelerinde gördükleri kadın hastalarının kollarındaki bilezikler ve گردانلارındaki گردانلارından başlıklar süzmeye. Teshişe, daha da önemlisi muayenenin biçimine, süresine ve ücretine doğrudan oradan yönelirler! Bizim hikayemiz timarhanede geçiyor. Burada yürüyün mücevher setleri ve onlara daha biçen tüccar doktorlara pek rastlanmaz.

Tabii bir süzmeyle hastanızın boyu-posu, kilığı, Tıbbi birer gözleri, bakışları, dalsları, yüzünün rengi, yüzünün üzerindeki fay kırıklardan akıp giden ya da onlara takılıp kalan mimikleri, jestleri, uzaydaki durumu ve diklisinden başlaması işlemleri. Dikilişi mühimdir. Öne doğru mu eğiliyor, durduğu yerde sallıyor mu, sürekli kıpırdanıyor mu? Timarhanelerde eğer hastanın yanında yakını da varsa aynı süzme işlemini ona da uygularsınız. Hasta yakınının kafası, gözyüzü, kulağı ya da kaşı gözyüzünün içinde bir o bir yana bir bu yana oynuyor mu?

O gün Ali yalnız gelmişti. (Sonraları da hep yalnız geldi.) Kapıdan girildikten sonra ona da standart süzme işlemini cabucuk uyguladım ve "Ali Bey hele gec otur şöyle" dedim, günlük hekimlik işleminin bütün yeknesaklığıyla. İlk izlenimlerim kendine bakımı biraz azalmış, hafif sakallı, saç-ı -belli ki berber tarafından düzgün tıraşlı, bıyıklarının dudak üstleri-muhtemelen kendin isteğiyle- kusallmış, uzunca boylu, geniş omuzlu, sıyah uzun bir paltonun içini tamamen doldurmuş, karayagız, sert yüz ifadeli, parlak kahverengi gözlerinin üzerinde saçlarını taryahaleceğiniz 40 yaşlarında bir adam.

Bir önceki hastanın muayene notalarını yazmakla meşgul idim. Onunla birkaç dakika hiç ilgilenmedim. Ve öylesine bir sorayım dedim, "Nasıl-sın bakalım?" diye. Odanın penceresi açıktı ve timarhanenin kedileri ara sıra pencerenden başlarını uzatıp içerideki mevzulara kendi cıplarıyla müdahil olurlardı. Soruma karşılık olarak şöyle bir şey duydum: "Nasıl olayım! Bu taşaklar hiçbir işime yaramıyor. Şimdi çıkıp atacağım şu kediyi!"

Kafamı kaldırdım birden ve aramızda şöyle bir konuşma gerçekleşti:

"Sen nereden çıkıyorsun ya? Neydi adın? Heh, Ali'yi sahil! Alicim ne istersin? Çay, kahve, kola? Acelen yoksa beni bekle şu hastaları bitireyim."

Kabul etti. Çay istedi. Söyledim. Sıra çıktı. Yaktım. Bir saat sessiz, sakin oturdu. Sonra...

Çok klasik bir delirime izahı vardır halk arasında. "Kara sevda oldu. Bir daha da toparlayamadı." derler.

ALİ

Bir lisede edebiyat öğretmeniyimş kafaşı sıyrıldı. Bir kez semiş. Vermemişler. O da bir gün kafayı kazıptı yeşil yağlı boya ile kafasını boyayarak okula gitmiş. Ardından hastane, tedavi, raporlar filan. Malulenemeli edilmiş. Şimdi yaşlı babası ve işe

Ali ile dostluğumuz böyle başladı. Şiçoafektif rahatsızlık yani hem duyguda hem düşüncede sorunlar var ve doktorlar ne olduğuna tam karar veremeyi böyle bir teşhis uydurmışlar. 30-40 senesomra muhtemelen başka bir isim verilecek. Hastalığı için verilen ilaçların etkin tedavî dozlarını, yan etkilerini yıllar içinde mükemmelen öğrenmişti. Düzenli kontrollere gelmeye başladı. Bir seferinde bakımı biraz sıkılttı, hastaneye yatmamak istedi. İstemedi. İsrar ettim, "Üç öğün yemek, yatak beles, yat işte. İlacını düzenleyelim. Daha iyi olursun" diye. "Kapalı servise yatmam" dedi: "İlk gün yat. İkinci gün açığı aldırıcım. Söz. Gelirsin burada ben hasta bakarken yanında oturursun" dedim. "Elektroşok istemem" dedi. "Saçmalama. Sana kimse elektroşok yapmaz" dedim. "Ama en fazla bir hafta yatarmın" diye pazarlığı devam etti. Kabul ettim.

"Kendimi bir okyanusun ortasında rotasını kaybetmiş bir gemi gibi hissediyordum" derdi,

"Acımak küçümsemektir. Ben kendim kendime acırım. Başkası bana acımaz" da derdi.

Şiir yazardı:

**Dünya ailem,
evren yurdum
İçtim diyalektiği
yutdum yudum
Azerken Tanrı'yı
kitaplarda
Kendimi timarhanede
buldum**

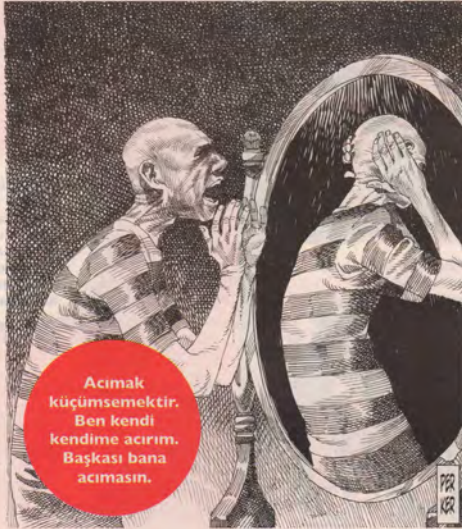
dörtüğü onundur. O aralar çıkardığım derginin daimi yazarı oldu. Bir ara kısa süre dergi ekibi olarak bir radyo programı yaptık. Programın en ilgi çekici yanı programın içindeki onunla yaptığımız kısa söyleşileri içeren "Ufak ile Tefek" bölümüydü.

Hafatada en az bir kez telefonlaştık. Arada Üsküdar Kanaat Lokantası'nda ya da Beyoğlu HacıAbdullah'ta buluşup, yemek yer, sohbet ederdik. Yaşlı ve yardıma muhtaç babasından ve işe yaramaz, serseri kardeşinden dert yanardı bana. Kardeşi her ay masına el koymaya başlamıştı bir ara. Bir süre sonra habersizimle kesildi. Sonra haberi geldi. Bir gece kardeşini bıcaqlayarak öldürmü. Çok üzülüm doğul olarak, ama çok da şaşırmadım. Kronik bir şiçoafektif olduğu için mahkeme sonucu

adli psikiyatri servisine sevk edilmiş. Suç esnasında aklı dengesi yerinde olmayıncılar; cezaevi yerine hastaneleri kapalı adli psikiyatri servislere gönderilirler ve uzun süre orada tutulurlar.

İzini buldum. Ziyaretine gittim. Biraz kılı almış. Bana bir sarılı sarıldı. Birbirimize baktık iki kadim dost olarak. "İyi misin?" diye sordum. "İyiym" dedi. "Bana başka bir şey daha söylemek ister gibisin mi?" Yoksa bana mı öyle geliyor?" diye devam ettim. Belli belirsizbir konuşmemeşiyayıldı yuzum.

Delirilerin her zaman deli olmadıkları daha doğrusu olmayabildiklerini size daha önce söylediğimi

**Acımak
küçümsemektir.
Ben kendim
kendime acırım.
Başkası bana
acımasın.**

yaramazkerke kardeşiyile beraber iki göz oldu bir gecekondu da oturmaktaymış. Aile onun emekli maasıyla geçinmekteymiş. Hastaneye kontrol gelmiş ve karşısına ben çıkmışım.

"Demek sevdiğinizi alamayınca delirdin. Hiç duymamıştım daha önce. Çok ilginç," dedim.

"Şiçoafektifim ben" dedi. Bir kahkaha attı.

Bir kahkaha da ben attım. Çok klasik bir delirime izahı vardır halk arasında. "Kara sevda oldu. Bir daha da toparlayamadı." derler. O izahatıdalgasını geçiyordu. Fakat kafayı gerçekten de boyaştımsı yeşile bir ara. O kısmı doğrudu. Babası ve erkek

HAKAN BIÇAKCI

**Zaten bir gün öleceksin. Bu yeni bir bilgi değil.
Sadece hangi gün, onu öğreneceksin.**

TATSIZ PERŞEMBE

“Hangi gün doğduğunu biliyor musun?”

“Doğum günümü mü, e herhalde.”

“Doğum gününü değil, hangi gün doğduğunu.”

“Tamam işte, 2 Şubat.”

“O tarih, gün değil. Hangi güne denk geliyor, onu soruyorum.”

“Yani, her sene değişiyor haliyle.”

“Doğduğun yılın 2 Şubat’ı hangi güne, doğum günün o gün. Şimdi tekrar soruyorum:

Hangi gün doğduğunu biliyor musun?”

“Ha. Anladım, bir saniye. İnanılmaz ama bilmiyorum.

Hiç bakmamışım ya. Nasıl merak etmemişim?”

“Öğrenmek kolay, internette o yılın takvimini bulup bak. Şimdi asıl mevzu ya gelirim. Bu konuyu niye açtım ben?”

“Hakikaten, nereden çıktı bu doğum günü lafı durup dururken?”

“İstersen artık ölüm gününü öğrenmek de mümkün. Şu gördüğün

makine sayesinde.”

“Saçmalama, kim ölüm gününü öğrenmek ister?”

“Pank yok. Tarihi değil, sadece günü veriyor. Yani bir hafta sonra da olabilir, altmış yıl sonra da ama kesinlikle o gün. Ekran da beliren veri asla şaşmıyor.”

“Yok, aman istemez.”

“Normalde servet ödemen gerek, senin için bedava. Uzat elini.”

“Merak da etmeye başladım, nereden çıktı bu muhabbet? Of, ruhum sıklıdı vala.”

“Uzat ya, ne olacak.”

“Tarih yok kesin, değil mi?”

“Yok. Sadece gün.

Zaten bir gün öleceksin. Bu yeni bir bilgi değil. Sadece hangi gün, onu öğreneceksin.”

“Yok ya, istemem. Ya da dur, tamam. Kabul.”

“Uzat elini.”

“Buyur. Bekleyecek miyim böyle?”

“Uzun değil, biraz daha tut o şekilde. Bekle. Kıpırdatma hiç. Tamamdır, çekebilirsin. Evet, çıktı. Hazır mısın?”

“Hazırım, söyle bakalım.”

“Söylüyorum.”

“Söyle.”

“Perşembe.”

“Evet.”

“Bir perşembe günü öleceksin.”

“Off, daraldım be birden, keşke öğrenmeseydim.”

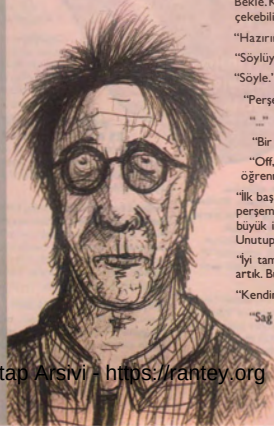
“İlk başta öyle oluyor. Birkaç perşembe içinde bir sıkıntı olacak büyük ihtimal ama sonra geçiyor. Unutup gidiyorsun, emin ol.”

“İyi tamam, hadi benim gitmem lazım artık. Bugün de perşembe bu arada.”

“Kendine dikkat et.”

“Sağ ol.”

“Bir ara da internete girip doğum gününe bak.”

verakitap1@gmail.com

Kimi uzmanlar, Türkçe'nin 150 yıl zarfında tümüyle yok olacağını söylüyor. "Ağzınızdan yel alsın" diyeceğim, fakat Türkçe günümüzde sıhhatini korumuyor ki uzun yaşasın.

TÜM BOZUKLUKLARIN ANASI ANLATIM BOZUKLUĞU

Dilimin sınırları, dünyanın sınırlarıdır.

[LUDWIGWITTEGENSTEIN,
Tractatus Logico-Philosophicus]

Bugün, Türkçeden kaçtça önemli rol oynamış, dil politikalarıyla yarıncıyere içinde hareket eden, hatla bu politikaları daha polisiye bir çizgide uygulanması çoğrnsuda bulunan dil kampanyalarından çok, bir tür eğinim ve kültür devrimi gerek.

[NECMİYE ALPAY, Dillimiz, Dillerimiz]

BİLEŞİK KELİMELER AYRILIRKEN...

Değerli Romancı Umit Kwanc, p24blog'da ilk yazı yadı [9-11 Kasım 2017]. Türk Dil Kurumu'nun, yabancı kökenli kelimeler yerine önerdiği Türkçe karşılıkları tek tek ele alıyordu. Bizce bakımdan dikkate değer, zihin açıcı bir yazı.

TDK, Türkçe'yi umursuyor mu ciddi? Köpekbalığı kelimesinin "köpek balığı" şeklinde yazılması gerektiğini vazeden bir kurumdun söz ediyoruz. Tek bir varlığı işaret eden kelimelerin bitişik yazılması gerektiğini, bileşik kelimelerin birçoğunun zamanla hece / ses düşmesiyle özerkliğe, sağlamlık kazandığını biliyorlar mı? "Köpek ve balığı zihnimizde ayrı ayrı canlandırılır, sonrasına bakarsız" mı diyorlar! [Kahve ile altı birleşir, kahvaltıda derken 'kahvaltı' olur. Ağabey, abî haline gelir!] Ne düşünüyorlar?

TD K ne yapıyor? Semantik! Anlamsal ayrımalar gözetmeksizin, kelimelerin asıl anlamını umursamaksızın neredeyse tüm bileşik kelimeleri ayrı yazmayı öneriyor. Kuralımı? Kardanadam, keçiyoğu, çiğkofta, birarada, çörekoto, ayrı yazılıyor mesela. Harflerile imla edilen sayıları ayrı yazılıyor. Bu ayırma merakı nedir? TD K sitesinde "Ayrı yazılan bileşik kelimeler" başlıklı bir yazı yayımlanmış. Tekrar ediyoruz: "AYRI yazılan BİRLEŞİK kelimeler"! Farklı sezdirten oturan yapıpışık kızdır gibi yani. Ne bu tezat, ne ki okismorum?

"Her şey" ayrı yazılmış! Bravo! Pekî, "Sensiz herşey boğuluyor bana" cümlesindeki herşey ile "Masadaki herşeyi tek tek sildî" cümlesindeki her şey aynı mı? Aralarındaki farkı anlam farkını idrak etmek cidden çok mu zor? Her şeyi ayrı yazmayı kuralı diye dayatmak olur şey mi!

ELMAYI ISIRAN ARMUT

Biz Türkler, 7.928.013.615.890.346.201.475 gibi bir sayıyı, gülünç duruma düşmeden, harflerle yazamıyoruz! Örneğin, 200.036 = "1'ki yüz bir otuz altı"! Bu kuralı, anlamı, belirdiği yerde çok etmeyi mi amaçlıyor, nedir? Gazetecilerin kullandığı mesela "200 bin 36" şeklindeki yazma da kimsesizdir emiyor. Çünkü, öyle ya, harf başka şey, rakam başka! Elmayla armudu aynı sepete koysak armut elmayı ısırır, maazallah!

YAZARKEN İHTİMAMLI, OKURKEN HOŞGÖRÜLÜ

Kymetli yazar - dilbilimci - mütercim Necmiye Alpaya, imlaya dair Türkçe Sorunları Kılavuzu, Dillimiz Dillerimiz [Metis Yay.] gibi vazgeçilmez değerde kitapları yazdı. Bununla birlikte, yazarken imlaya dikkat etmek fakat okurken [imlada pürüzler olsa bile] öncelikle anlaşılabilirliğin özeti olması gerektiğini söylüyorlar. Katılıyorum. Zira imlânın asıl işlevi anlaşılabilirliği temindir. Yazım kuralları değişir, değişir. Dün 'sorun, hata' olarak görülen yazım şekli, bugün kanıksanabiliyor, benimsenabiliyor.

Peki, her yeni kurala, sırf 'kurum' öyle dedi diye, sorgusuz sualsiz uyacak mıyız? Türkçe, devletin malı mı?

Türkçe kelimelinden sonra apostrof ['] konuluyor artık mesela. Neden? Türkçe cins isim mi?

"-ce" yapım ekinin hükümü kalmadı mı?

Dilbilgisine dair konuşan, hüküm veren, kural koyan kimselerin dil bilincine sahip olmasını, görüş ve önerilerini rasyonel bir ızahla sunmalarını beklemekte miyiz?

HIÇBİR KELİMENİN EŞ ANLAMLISI YOKTUR

Türkiye'de dil devrimi yapıldı. Arapça-Farsça kelime ve tamlamaları atmak isteyenler ile Öztürkçeleştirici uyduculuk olarak niteleyenler açtılan gılgiden çatıştı.

Halbuki, bazen "hatıra" derim, bazen "anı". Bu, zararsız olmak şöyle sorun, kazaçtır. Çünkü hiçbir kelimelerin eş anlamlısı yoktur. Sözükülden çağrışımları, nüansları ve cümle yaktur cümle içinde kullanıldıkları anlamları vardır. Yüz ile surat eş anlamlı değildir. "Surat asmak" deriz. "Yüz asmak" diyemeyiz. Sevdiğini "yüzünü" öpür, "suratını" değil.

YAŞASIN YAĞIR EKLERİ!

"Legal, yasal, hukukî..." Hepsinin tadı aynı. Fakat "illegale" der miyim? Demem tabii. Her ne kadar çekim eklerini çoksevsemde, İngiliz den çekimeki ıhtal etmem. Burada kendim üretirim. "Sel - sal"

birliğinden ötürü "yasa-sal" yerine "yasal" diye de kısılatılır, süper olur. Kimileri, "sel-sal" ekine soğuk bakıyor. Yapım eki sevilmeye mi arkasda? Kanunî, nizamî gibi imla da gayet iyi. Çeşit, zenginlik. Nüansları açığa vurma imkanı sunuyor herim.

Türk Dil Kurumu'nun bugüne dek yaptığı iyi şeyler var muhakkak. İnkar etmiyor, yabana atmıyorum. Gelelim imla konusunda güvencilleri su götürür.

YAZARIN İMLASI

Sosyal medyaya nezuher imla zabıterleriyle dolustu. Kuralları tartışmaya açacaklarına, "Kural" diyor, başkaları demiyorlar. Gidersek, saygın yazarların gayet ihtimallî cümlelerinde hatalar!?! buluyorlar. Bir kismen evet, doğru tespitlerdir. Fakat çoğunluğu, anlamsal temeli olmayan, sırf "kural" diye kayda geçirilmiş, resmî kabullerdaya çıkarmakalmalar. [Karacalmayı bitişik yazarm, künkübeyazcaldımye bir şey yok, karacalma bir tek tutumu veyatvırı imliyor]

Dahası, "yazarın imlası" diye bir şey vardır. Kimi yazarın, bazı kuralları tasvip etmezler. Diyelim, cins isimleri büyük harfle başlatılır: Kur, Aşk, Kalem... [Böylece, bu kelimeleri kavram olarak görüldükleri, onlara özel bir anlam / ehemmiyet atfedildikleri belirtilmiş olur.] Parantezin şeklini pek beğenmedikleri için belki, köşeli parantez kullanırlar. Parantez içinde parantez gerekince de çizgi [-]. Ve daha birçok kişisel tercihte bulunabilir yazarlar. Elverir ki anlam zedelenmesin ve mümkünse zenginleşsin. Yazarların tercihleri, kuralcılara göre hatırdır, yanlışlar, bozuktur, bilgisizlik alametidir... Beri tarafta, bu tercihler, imla üzerine düşünmenin, dikkatli düşünüşe katkı sunmaya varan hassasiyetin tezahürleridir.

TÜRKÇEDE BÜYÜK SESLİ UYUM YOKTUR

Bağlaci ayı, eki bitişik yazmak elbette kuraldır. Etzemdir, fakat kuralları manayla irtibatlı olarak ihdas etmek, dilin kullanılabilirliği [değişime karşı yönünü] çoğunlukla tutmak, dil dair düşünürken estetiği de hesaba katmak gerekir.

Büyük sesli [ünlül] uyumu, Türkçe'nin bir kuralı veya Türkçe'yi tanıyanıza imkan veren bir nirengi noktası mıdır? Kesinlikle hayır. Büyük sesli uyumu diye bir şey yok. Türkçe'de kelimeler cins seslere evrilirler. Bazan yere bazen derin, kalın kelimesi vardır, yere donuşur, saattıyla değil saattıyla der. Kalem varken yazgac demiyoruz işte. Dillimizde "büyük incimele ahengi" vardır.

"EDEBİYAT PARÇALAMA, FELSEFE YAPMA"

Usta Yazar Enis Batır vaktiyle bir yazısında yeni noktalama işaretleri önermişti. Bunlardan biri, cümlemin sonunda değeri de içinde kullanılabilecek, altunda nokta yerine virgül bulunan soru işaretiydi. Kimsesiz orali olmadı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://arantey.org>

Milli eğitim bakanlığı, kültür bakanlığı, medya... ve bilhassa edebiyat mahfilleri ile birlikte hareket etmeksizin, TDK'nın kural koyarak, "onu değil bunu kullan!" diyerek Türkçe'yefadaı sağlayabileceğini sanmıyorum. Yaşama, düşünceyle, gelecek inşa etme çabasıyla buı gevşemiş,özellik vasfı silinmeye yüz tutmuş, özgürlük istemeksizin mutlu olmaya koşullanmış bir kitle..."Edebiyat parçalamı, felsefe yapma, gazel okuma, lügat paralamı..." deıyıp duran kimselerden müteakkil bir kalabalık...Anlam aramayan,güce libas eden bir güruh,dilde de kim taraıfıdan ne maksatla konuluğu belli olmayan kuralara ses kırmayacaklar;uysa da, uymasa da.

DÜŞÜNSÜN CÜMLE İÇERMEYEN EDEBİYAT Hızsa, doktora meramını anlatıyor. Gençler aşktan bahsederken pot bir kıyafet fark etmiyor. Kıyasa nutuklar hezeyan dolu. Çam devirmekten, laf kalabalığından, çenebaıtktan...yakamızı sıyramıyoruz. Dil bilinci ve dilbilgisinden mahrumiyet yüzünden zihinsel işleğe, berraklığa varamıyoruz.

Diğer tüm bozuklukların anası olan anlam bozukluğu batağında boğuluyoruz. ÖZ ne yüklem uyumuyor. Dolayk tümleç yitik. Meçhule giderken kayırlara karışıyoruz. Tati dil ile düğün cümle arasındaki irtibat bile koptu!

Kimi uzmanlar,Türkçe'nin 150 yıl zarfında tümüyle yok olacağını söylüyor:"Ağzından yal alsın" diyeceğim,fakatTürkçe günümüzdehishatten korumuyor ki uzun yaşasın. Dilimizin kaçanç ve kayıplarını fark etmekte bile ace düşmüş durumdayız. Ve ne yazık ki,Türkçe, edebiyattan bile yaşamsal destek alamıyor.Türkçe yitince biz de yiteceğiz. Ne söylesek söyleyelim, "Yes sir!" cümlesinden uzaklaşamayacağız. İmla birliğı sağlayamadan, kayda değır bir kurallı kurabilirmiyiz? Zor. O is de "Kural böyle" demekle uyarabiliriz.

duygusalık öne çıkar. Khan'ın Hindistan'ı cazıp, yaşanması, saygın bir ülkede. Cem Yılmaz'ın Arif V 216'dakiTürkiye'si de öyle. Time dergisi,Aamir Khan'ı kapak yapmış ve "Bir kişi bir ulusu değiştirebilir mi?" başlığı atmıştı. Cem Yılmaz'ın ayrımcılığı ortadan kaldırmayı ve en büyük ortak paydada, insan olmaı buluşmayı önermesi,Türkiye'de hemen hiçbir politikacınn ve sozuımana politikayla ilgili kimselerin yaklaşımadığı bir seviye arz ediyor.

YEŞİLCAM'I İLERİYE TAŞIMAK

Başkarakter Arif İtyık, serinin ilk iki filminden farklı. Uyanıklığı, törpülenmiş, neredeyse entelektüel bir dikkate dönüşmüş. Diğer karakteri artmış. Peşin hükümlülüğü, yerini taşıyıcısı, hatta müzakereci bir tavra bırakmış...

VeYeşilcam...Yeşilcam sineması; topluma kazandırdıkları, öğrettikleri, benimsedikleri bakımından büyük bir değır taşıyor.Türkiye'de cam davalarının bitmesi,kadın özgürleşmesi [evet, birçok filmde bugünden bakınca 'cinsiyetç' yönler var, o ayrı konu], sınıfsal önyargıların aşılması...gibi konularda öncülük etmiştir. Münir Özkul, Hulusi Kentmen, Sadri Alışık...öğretmenlerin, babaların, komiserlerin...rol modelleri olmuştur mesela.

Fakat dikkat,Yeşilcam daha ziyade "Delikanlılık, adam olmaı, erkekliliği..." yüceltirken,Arif V 216 "insan olmaı" üstün tutuyor. Bu anlamda film,Yeşilcam'ın bir sayğı duruşu olmanın ötesinde, onu "upgrade" eden, ileriye taşıyan bir

SAĞA SOLA
ATES EDEN,
İŞTE BENİM
ZEKİ MÖREN!

ARIF V 216 VE BİZ

DÜŞÜNMEĞEN GÜLMİYİNİZ

Cem Yılmaz, vaktiyle, mizah yoluya mesaj vermediğini,güldürdüğünü takin düşündürmediğini söylemişti. Bence bariz bir şakaydı.

Lakin birçokları bu sözü, Cem Yılmaz mizahının aslı bir unsuru, hatta ayrıncı özelliğı sağılı.

Halbuki teknolojiyi,zuppelliğı, tembelliğı, resmıyeti, yüzeyselliğı, haksızlığı, kuralcılığı, dedikoduı, toleranssızlığı...ve daha birçokşeyi basından beri eleştiriyordu.

Yalnızlığı, özğüveni, vefayı, içtenliğı, ilimliliğı, şahsiyet sahibi olmaı, maceracılığı, comertliğı, öğrenmeyi [okumayı], sayğıı...doğrudan veya dolaylı olarak yüceltiyordu.

Biri sizi sözle, kelamla güldürüyorsa, zihnınızı harekette geçiriyor demektir. Önyargılarınızı sarıyıcı,sınırlarınızı zorlayıcı,alışkanlıklarınızı sorgulayıcı; size kendinizle yüzleştirişiyor, size yeni fikirler sunuyor...veya buna benzer şeyler yapıyor.

"BİRLİKTE DÜŞÜYÖRÜZ" Arif V 216, Cem Yılmaz'ın en iyi filmi.

Çünkü...

Düşündürücü yönü gayet belirgin ve düşündürüklere de son derece mühim.

Elbette çok komik bir film. Esprilerin ardı arkası kesilmiyor. Göndermeler, ana hikayeye hizmet ederek filme zenginlik katıyor. [Birçok filminde rastladığımız

göndermeler, Cem Yılmaz'ın sinemaya bir seyirci olarak duyduğu sevginin ifadeleri gibi görünüyor bana.]

Düşündürücü mesajlara birkaç örnek:"Birlikte düşüyoruz" diyor mesela. Öteki kaybettikçe kazanacağını sananlar

yanılıyor, mesajı veriyor: "Beni tanıyorsunuz, komşunuz biz" diyor. İnsanları bir tek duruma, olaya, söze bakarak yargılamaknn yanlışlığını, kötülüğüünü işaret ediyor. İyi insanların gerçekten var olduğunu ispat etme mesuliyetini üstleniyor... "Ben bu oyunu bozarım!" diyor, Tatar Ramazan'dan ilhamla...

CEM YILMAZ V AAMIR KHAN

Cem Yılmaz,Arif V 216'yla, bana öyle geliyor ki Hintli sinemacı Aamir Khan'a aynı kulvarıyadı. Khan'ın filmlerinde ülkesine umutla bakma, imnli eleştirilerle bulunma, üstün nitelikli mizah, [hikaye fantastik unsurlar içereside] ümitsiz ve çaresizlikten ras...kayboluşu...kayboluşu...

Arif V 216,
Yeşilcam'a
sayğı sunmanın
ötesinde,
Yeşilcam'ı ileriye
taşıyor.

Özetle: PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

**Ağlayan bir kadın sana dünyayı yaktırabilir.
Bir an önce gözyaşlarını dindirmek, titreyen ellerini
tutup ona şöyle demek istersin: Korkma, ben varım!**

GURBET

**Kalemi kaşta koydun
Gözümü yaşıta koydun**

Liseye başladığım gün tuhaf bir dünyaya geçiş yaptım. Sivilcelerle birlikte başlayan bir çirkinleşme süreci, şiddetli yalnızlıklarımla harmanlanıp sigara dumanıyla tülünmüştü. Gecce yarınsına yakın, bahçe kapısında sigara içerken mutsuz her ergen gibi bu hayatın sonunu biraz yakınlaştırmamın planları içindeydim.

Sokağın ucunda bir araba durdu. CeladetAbi'yi, hoş görülmecek bir kabaklı attılar arabadan. Aynı sokakta dı evlerimiz, zorlanan iki yüz metre var arada. Hiçbir iş yapmadan şirket CEO'su gibi giyinip gezinmesi imrenileşiydi doğrusu CeladetAbi'nin. En iyi ihtimalle, çoğunlukla da bayramlarda, hacyağı ve kolonya kokan sokağımızın parfüm yüzüyüdü.

Attıkları yerde bir makarna çuvalına benzemese ne rağmen tandım onu. Yanına koştum. Kandan bir tabaka vardı yüzünde. Sanki dövmemişler de, biri elini kula daldırıp yüzünü sıvanmıştı. Daha bu akşamüstü esmercecek olan CeladetAbi, bir kızla benizleye dönüşmüştü. İyi pisirilmiş pahalı bir istakoz... Beyaz gömleği alacalı bulacı olmuş, güzleml parfüm kokusundan eren kalmamıştı. Gömleğinden bahsetmek abesle itişildi. Beyaz giyen birine bu kadar vurulur mu ulan! Belli ki günden büyük beklentisi var. Öyle de özenerek çıkmış sokağa.

Duyan koştı geldi; anası, babası sonra kız kardeşi Gurbet... Gurbet annesini kaybetmiş bir kedi yavrusu gibi inleyerek ağladı. Çok ağladı. Onca yıllık komşusuz, Gurbet'i ilk defa ağladığını gördüm. Ağlayan bir kadın sana dünyayı yaktırabilir. Bir an önce gözyaşlarını dindirmek, titreyen ellerini tutup ona şöyle demek istersin: "Korkma, ben varım!"

Ever, bir erkekten beklenentim da buyken, kol kanat gemesi gerekirken, benim karal kanatlarımla penguen kanatlarına dönüşü amacısızca. Ergenliği verdiği ile sıkıntısı Gurbet'in ağlak yüzü kündeyle getirilerdi. Gurbet ağladı, anası ağladı, ben ağladım. Ambulans gelene kadar ağladık.

CeladetAbi'nin canı cehennemde, dünyanın en hüzünlü ağlayan kişisiydi Gurbet. Yıllar sonra, Had Gadia eşliğinde Natalie Portman'ın ağladığı sahneyi gördükten sonra Gurbet'i ikinci sıraya koydum. Ama

o gece elektrik direğinin altında, Gurbet, kirkpiklerine tutunmuş yaşlarla ambulansın ardından bakanken bir hüznün tannıcasıydı. Kendimi trende, cepheyeğiden bir asker gibi hayalettım, Gurbet bana el sallıyordu.

İki gün hastanede yatı fakat ona bunu yapmalarını ismini polise vermedi. CeladetAbi. Üçüncü gün, zanyirere aynı arabaya geldi. Birini indirdi arabadan. Saclarından tutarak çekti direğin dibine. Onu bırakırlıyayırda durdu. Yumruğunu kaldırdı, mustu bir revolver gibi indirdi alına adamin. Pat! Pat! Aynı direğin altında bir adam daha kırmızı ırka geçti.

Yaptığı kıyağın karşılığı görmedi CeladetAbi. Polisler gelip aldılar onu. Dörtay verdiler. O, içeri girer girmez ilk mektubu Gurbet'in aralık penceresinden içeri attım.

Boyle şeyleri çok önemseme. Hayat dramla doludur. Herkes en kötü gününde güzel bir haber almak ister. Saatlerce süren yağmurun ardından çakınganesigibi. Kim gökkuşağını görmek istemez ki?!

Gene sokak kapındaydım. Bu sefer ve ilk defa,

**Ağladığın her an
yanında olmak
istiyorum.**

Gurbet'in penceresine doğru üfledim dumanı. Sigaramın dibinden yeni bir sigarayakmayışılarken penceresi aralandı. Katanlamış bir kâğıt göstere göstere sokağa attı. Vira bismillah!

Biraz daha ileri uzanıp terliğimi almaktan üşendim için annemin yüksek tabanlı terliklerini geçirmişim parmaklarımın arasına. Ayaklarımın yarırsı terliğinin içinde yarırsıya yayılmış toprak topalaya topalaya, aksak ritim vardım yârin penceresine. Kaptım mektubu.

Şöyle yazmıştım ona: "Ağladığın her an yanında olmak istiyorum." Asla ne istediğimi gizleyemem ama o kadar da hoduk değilim. Mecaz dilin süsüdü, yeteneğim ölçüsünde kullandım kâğıd da geri kalmam.

Katanlamış kâğıdı, cevap şöyleydi: "Bunun sebebin merak ediyorum. Yarin 2'de, Duygu Pastanesi'nde."

Aşkmız tam bir fayksoydu. Aradığım şeyi bulamamıştım. Birkaç defa öyle sıradan bir muhabbetin ortasında, onun ayrılmak istediğini söyledim. Gözlerimin içine baktım her seferinde fakat bırak yası, nenden bile haber yoktu. Kupkuru gözlerle bunu normal karşıladığını belirtti. Buna karşılık ona bir şans daha vermek istediğini söyledim her defasında. O da buna sevindini ifade etti. Bir kus bir banış, sevinç gozyaşlarından bile mahrum geçti ayar.

CeladetAbi çıktı hapisten. Kayda değer bir mahpusluk geçirmemesine rağmen onun şeye hakkını verme fıtratı sebebiyle bir Tatar Ramazan olarak kök karışmaz.

Gurbet'e CeladetAbi arasında sıkı bir kardeşlik vardı. O dönem öyle aşklar meşkler albiere analımdı. Gizli buluşulur, albiere yakalasafeendi efendi dayaklar yenir, bir süre uzaktan sevilirdi. Bizim Gurbet öyle mi? "Ben abimden hiçbir şey saklamam" diyerek hem çağ atlamış hem de sırrımızı yaş eylemiş oldu.

Kuru pasta ve meyve suyu eşliğinde sıradan bir pastane buluşması yaptığımız bir gün Gurbet, abisinin benimle konuşmak istediğini, kendisinin de onu buraya davet ettiğini söyledi. Neredeyse burada ağlımız. Donakaldım. Mustayca; kafama, gözüme ağzımın üstüne inerken gördüm bir an. Hazır 'Tatar' olmuşken benim için de birkaç ay yatmakta bir beis görmezdi sanırım.

Söz verildiği gibi, az sonra geldi CeladetAbi. Utançtan ve az biraz korkudan, gözlerine bakamadım. Ona da bir kola söyledim. "Şişe olsun," dedi. Kola gelince Gurbet tuvalette gitti. Tasarlanmış bir hacet giderme. CeladetAbi kolayı bir dikşte içti. Sonra şeyyi masaya caat diye bıraktı ve şöyle dedi: "Bacımı bir kere öz, hele bir kere ağlat, bak ben bu şeyeyi ne yapayorum."

"Abi aşk olsun," dedim. "Hiç ister miyim böyle bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteyp.org> *

Mehmet Ali & Akşamsefasi

SAMSUNG

Galaxy A8+

Her fotoğrafta gerçek sen

— Bu **A** bambaşka —

Suya dayanıklı
tasarım

Çift kamera ile
canlı odaklanma

Düşük ışıkta
parlak çekim

Görüntüler temsilidir. Suya dayanıklılık özelliği 15 metreye 30 dakikaya kadar yapılan IP68 testine dayanır.

Ücretsiz PDF Kitap-Arsivini - <https://rantev.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Bazen insanlar sana güzelliğini gösterir ya, sen onların
yarasına da bak arada bir. Güzeli insanların yarası da güzel olur.

TELEVİZYONUNUZU KAYBETMEYİ UNUTMAYINIZ

12 Mart'ın kaosu zamanlarında ülkenin doğu ucundan geçmiş, İstanbul'a tutunmaya çalışan yedi çocuklu bir ailedik. Yaşadığımız zamanları en iyi özetleyecek kelime, "yoksunluk" olabilir.

Televizyon, telefon, ansörler, kalorifer, pikap, teyyp gibi şeylerin sadece adını biliyorduk. Küçük abimle en çok televizyonu merak ediyorduk. Evde oturup film seyredebilmek nasıl bir mucizeydi? Sınıfta çocukların söz ettiği çizgi film nasıl bir şeydi acaba? Tıpkı sinemada olduğu gibi net görülebiliyordu mu? Her şey? İkinci ezanları okunurken bazı evlerin perde aralarından süzen çiğ, beyaz ışığı görmeye çalışırdık umutsuzca.

Evimizin tam karşısında Filiz isimli, yaşımız, güzel bir kız oturuyordu. Aynı okula gidiyorduk Filiz'le. Kapıdan çıkarken bazen karşı karşıya gelirdik, utangaçça gözlerini kırptırıp gülümser, başını hızla aşağı yukarı sallardı. Kendine özgü bu selamlaşma biçimi ne çok hoşuma giderdi. Onların da perdelerinin arasından o ışığın sızmaya başladığını fark ettiğimizde, abimle salondaki divanın üzerine oturup, pencereye yaslanarak o sibirli titreşimi izlemeye başlamıştık. Kalın tül perdenin gerisinde, kare biçimli titrek ışık dikkatle bakıp aklımızdaki filmi seyrettik bir süre. Filiz'in annesi gece perdesini çekmek üzereyken bizi gördü, bir an duraksadı ve geri dönüp Filiz'e (ya da başka birine, emin değilim) bir şeyler söyledi. Sonra gece perdesini çekmek yerine kalın tülü sonuna kadar açtı ve biz abimle televizyonda ilk kez bir çizgi film seyrettik. Tom ve Jerry olabilir, bunu da tam hatırlamıyorum. Hatta dürüst söylemem gerekirse ben aslında yalnızca televizyon seyretmiyordum. Filiz'in annesi salonlarının bir köşesinde, küçük bir masada akşam sofrası hazırlıyordu. Dip bölümden soluk, sarı, pırlak bir ampul yanıyordu yalnızca. O loşlukta Filiz'in babasının eve gelişini, kızının başını okşayışını, onunla koltukta sohbet edişini ve arada çakılmaya çalışarak bize bakışlarını izledim. Adam ellinde havluya salağa döndüğü sırada, Filiz annesinin sofraya

rakı getirişine baktım şaşkınlıkla. İyi ve mutlu insanların hayatının bir parçası oldum bir an. Televizyonu sevdim.

Filiz'in babası sonbaharda iflas etti. Filiz okuldan sonra Bağlarbaşı Caddesi'nde bir tuhafiyede tezgâhtar olarak çalışmaya başladı. Bir ikinci vakti, ezanlar henüz susmuşken haciz memurlarının evdeki pek çok eşyayla birlikte televizyonu da alıp götürüşlerine tanık oldum. Bir ve mutsuz insanların hayatının bir parçası oldum ve bir daha da televizyon izlemedim. Mutlu insanların yaşamadığı bir yerde televizyona bakmak kötü, çiğ bir işiğin gözlerini kamaştırması.

Aşk acısı
bir insan için
neyse
haciz de
bir aile için
odur.

Aşk acısı bir insan için neyse haciz de bir aile için odur. Ve televizyonlarını hacze kapırmış her aileye biraz borcumuz vardır. Filiz'in annesi kalın perdeyi çekerken bazen gözleri girdik. Tedirgin bir hareketle önce boş salona sonra

boyle anlattır bana. Oysa ben televizyonu değil, onların hâlâ mesut olduğunu görmek için o saatte pencerem önünde dikilirdim. Bana ne televizyondan! Elimde olmadan her seferinde kadının çocuksu hareketine gülümserdim. O da bana...

İtiraf edeyim ki ne zaman yeni bir kitabımı yayınevime teslim etmiş aklıma Filiz ve annesi gelir. Onlara olan borcumun birazını ödediğim vehmine kapılırm.

Bazen insanlar sana güzelliğini gösterir ya, sen onların yarasına da bak arada bir. Güzeli insanların yarası da güzel olur.

ERKEKLİĞİN ÖLÜMÜ

Hiroşima'daki nükleer patlamadan sonra üzerindeki giysilerin deseni kadınların tenine nakşolmuş, derler. Bilerince haklıyduydum ama hiçbirini bu kadar dokunaklı gelmedi bana. Neden biliyor musun? Kadının giysisinin üzerindeki desen onun ruhumdaki şenilğin bir işareti değil mi? Bu dünyada kadınlar için o kadar az imtiyaz alanı var ki. Belki de bunların en güzeli, açıcı desenleri olan giysiler giyebilme hakkıdır. Erkeğe "ayıp" görülüp de kadına bahşedilen nadir zarafettir: İri güller, kır çiçekleri, gelincikler, zambaklar, stilize çiçekler geleneksel kadınsılık en iddialı simgesi değil mi? Bir vahşet ateşi, bir eril şiddet yıldırımı o neşeli motifi yakarak, lanetli bir dövmeye gibi kadın tenine işliyor.

Bir kadının sayısız kez bıçaklanarak öldürülüşünü izledim geçen gün. "Yardım edin" yakaşının perde perde soluştum dildim. O soğukkanlı kocanın bıçağını çekip kadının üzerine yürümesiyle birlikte orada bulunan herkesin nasıl ustaca sıvıştığına tanık oldum. Sonra da sustum. Tıpkı giysilerdeki çiçek motiflerinin ateşle tene nakşolması gibi, kadınlığın feryatları hepimizin ruhuna ateşle oyuluyor. Kadının kaybettiği bir savaşta kimsenin kazanma şansı yoktur. Yalnızca izliyoruz. "Ölünüz, yardım edin" diye feryat eden bir kadın öldürülüşünü izlemekte oluyorum. Öldürülen her kadını biraz da erkekliğimiz ölüyor. Ve biz susuyoruz. Kimsaye söyleyecek bir sözümlük yok. Kimsaye susacak bir sözümlük bile yok. Kendi kendimize susuyoruz.

Kendi kendine susana da deli denir mi?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://trantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

ATTILÂ İLHAN

Abbas Yolcu: Okuyunca bir ömür yolculuk yapma isteği uyandıran ilk kitabı (1957), ilk okuduğum Attılâ İlhan kitabı.

Ben Sana Mecburum: Mh gibi aklımızda tutmazsın, gereken, seviken en güzel şiirlerinden: "seviken kırımdan zevce karkuldu".

Cahit Gülpilmez: Nam-ı diğer Mrç. Şairin ilk Paris serüvenine birlikte atıldığı, romanlarında, şiirlerinde de adı geçen yakın arkadaş: "İstanbul Ağrısı" şiirinde "1949 eylülünde birader, mrç ve ben sokaklarında ateşleriyoktık" der.

Çolpan İlhan: Şairin çok sevdiği kız kardeşi. Türk sineması ve tiyatrosunun büyük isimlerinden. Sadri Alışık'ın eşi.

Duvar: Attılâ İlhan'ın ilk şiir kitabı(1948): "ben bir duvarın hiç güneş görmedim/sen hiç güneş görmemiş bir başka duvar".

Eski Tüfek: Eski sosyalist ve komünistler için kullanılan kavram. Sözelimi, eski cüfelklerden Şükran Kurdaş'ın Attılâ İlhan'ın yakın siyasi arkadaşları.

Fedailer Mangası: 1940 Toplumcu Şiir Kuşağına Attılâ İlhan'ın verdiği adı. Mehmed Kemal de "Acılı Kuşak" demiştir.

"Git Başından Aysel!": "aysel git başından/ben sana göre değdim/olumum birden olacak seziyorum/hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim/ayselgit başından istemiyorum". En bilinen şiirlerinden.

"Gavurdağları'ndan Rivayet": İçinde CHP 1946 Şiir Mukafatında ikinci olan "cebbâr oğlu mehmedim" şiirinin de bulunduğu 7 bölümlük şiir. Duvar'da.

Hangi...?Attılâ İlhan'ın ikinci 1970'de yazdığı düşünce kitapları bu soruyla başlar: Hangi Soğ? Hangi Bot? Hangi Seks? Hangi Atırm?

İstirap: Attılâ İlhan şiirlerinde çokça kullanılan sözcük. "Şahane Serseri" şiirinde "ben/çocuklar gibi sevdim/develer gibi atırm çektim" der.

İkinci Yeni: Bu şiir benim yenden yere vurur, hem de ikinci'yi en'inim düzeneğini kendisinin getirdiğini öcnüclük etçliğini belirtir.

Jöntürk: Nazım Hikmet'i hapisten kurtarma hareketinin bir parçası olarak

Paris'e gitti. "Birader ve Mrç"la İleriJöntürk hareketinin öncileri dediler kendilerine.

Kaptan: Selim İleri'nin deyişile nam-ı diğer Kaptan. Attılâ İlhan aynı zamanda "Türk şiirinin Kaptanı" olarak da bilinir.

"La Bohème": Devrimciği, şairliği, düşümlüğü yanında İstanbul'dan Paris'e, İzmir'e bohem bir yaşantısı da olmuştur.

Maria Missakianı "yüksekaldırında bir aşkomania missakian" düşündüm eğer kendimi biraksam/yağmur olabilirdim yağardım" dediği Paris'teki sevgili.

"Ne kadınlar sevdim": zaten youtukları yağmur giyerlerdi sonbaharla birazıcak okşasam sanki çocuklularıbraksam karkudan gözleri sisleri/rine kadınlar sevdim zaten youtuklar/boyle bir sevmek görülmemiştir". Böyle bir şiir de!

Onsekiz: 1940'lı yıllarda.haftalarca gözaltında tutulduğu Sansaryan Hanı'nda kapattığı hücrenin numarası olarak hatırlıyor: "karkudan ihoyayayabilir mil yirmi yosında birinsan"

Ömer Hayyam: Attılâ İlhan'ın roman ve şiir şiirlerinden, aynı zamanda yazılarında kullandığı bir adı: "herkesin gittiği yeranın gitmeyecek/iterazi burcunun kütümsür çoçulğ namuslu beykdan kırılı sıyahlah ömerhaybo".

Paris: Türk şiiri Paris'i onulna sevd, Paris deyinice ilk o akla geldi. "akşamda samanyolu patlamıştı/bütünsacre coeursilime akordeon".

Rubak: "çıkıtm uzay kaplarındın o gece evlene baktım/her yıldız başbaşına bir sonsuzluktu/ben ufak tımlı/kimadıkda nasredim'i tustilim mezarlıkından/ seli tulbentleriyle serviler/daydım ölümle/yenden dünyaya acıktım" ("zincirleme rubailer" den)

Sisler Bulvarı: İkinci şiir kitabı(1960). İlk kitabı Duvar'la arasında 12 yıl var: "Pa" gibiçık utlu şiirleri yeri alıyor: "ne olur kim okduğunu bilsem Pa'nin ellerini bir tutsam ölsün".

"Şetaraban": "çok ilerlemişti mevsim su dumanı içindeydi/dikkat! çalgılar çoktan tükenmişti çığrından çıkımsı geceyedik/meclisin okbetinden zaten içindeydi/dikkat! jelleri deşildi soframız heycemcanı gitti" ("inceza" dan)

Tutuklunun Günlüğü: 1968-73 arası hepiz hems'i de yazılmış şiirlerin topladığı kitap: "dövlmek kanlıdır/dövlmekten de kanlı dövlmek korkusu".

"Uzak mavi kız": "Ölmeke Zamanı" şiirindeki kız: "uzak mavi kız dalgasız bir su/ah onun yalnızlığı benim yalnızlığım".

"Üçgen": Üçlü bir aşkın şiiri: "oğlanla oya sevirken/yalnızlıkta çarpışa nevin katlanmasa zor bir iş/arasında dişlikle erkekğin/tustu bir hançeri seviş".

"Varsağı": Yiğitçe bir ağzla, küstah bir edayla söylenen halk şiiri: "yüri Atılâ İlhan yünilyas da yınarsa yınarsa kuru/igünli gelir böyle doğruyazmanın hesabı sonulur".

Yaşak Sevişmek: 1962'de başlan. bu kitapta da hem Paris şiirleri hem de kaçaklamalar yer alır. En sevdiğim dizelerinden "birsendika çıkardım yorgunluğumazdan/oldu üzerinde yorgunlar sendikası/seni uye yazdım henüz tanımadan" bu kitapta dr.

Zehra Kardelini: Yıgırmur Kaçığı'nda şiiri olan sevgilerinden: "gözlerin iki sıyah karanfil gibi/gözleri olmsın yakanı taksan/zehra

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENC

bayrak, flama-, konfeti ve graponlar yok: her adımda eksiliyor geleceğin saltanatı!

parmak uçlarında dekle deşik kılcalhar dokunuluyupaklar/terleteri yemini danlan üstünde bir yığın kızılg

Meğer Kul Hayri'de nasıl bir inat varmış! Karakollara düştükçe sevdası taştı, kabardı. Artık Ferhunde diyordu da başka bir şey demiyordu.

KUL HAYRİ'NİN YEMİNLERİ

O kul umuz tüm devlet okulları gibi tip proje dedikleri tek tip bir plana sahipti. Okul sıradan, ilçe sıradan idi ama başımıza öyle bir iş geldi ki sormayın...

Müzik öğretmenimiz Zati Bey, manasını çok az kişinin bildiği isimle orada dolarken her meseleye bir türkü bulması ile meşhurdur. Başın mı ağrıyor?Türsu suyu içersen geçer elma yanık mı diyerek elma yanıklı bal dadıklı bir türkü söylerdi. Canınız sıkılmışa "Bu da gelir,bu da geçer,ağlama" diye türküyü başlardı. Hoca bu kadar neşeli olunca öğrenci de onu görür görmez başlardı gülmeye. Şangır şungur bir neşe içinde geçerdi dersleri.

İşte o derslerden birine bir ozan getirdi Zati Bey. Ozanın adı Hayrettin ama kendisi eserlerinde "Kul Hayri" ismini kullanıyormuş. Kulünan canım, bizi enterese etmez Kul Hayri çaldı, söyledi. Bazı türküsü güzel, bazı türküsü uydurduktu.Ama Kul Hayri de şen çakrak adamdı, bizi epeyce eğlendirdi. Meğer sadece bizi eğlendirmiyormuş,kendi de çok eğlenmiş. Bizim edebiyat hocamız olan ve Zati Bey'i babası gibi seven Ferhunde Hoca da derisi boş olduğu için Kul Hayri'yi dinlemeye gelmişti. Kul Hayri bize saz çalarken Ferhunde Hoca'ya da tutulmuş.

Kul Hayri fazla değil, bir ay içinde sevdasını tüm

ilçeye duyurdu.Kul Hayri ile Ferhunde Hoca arasında gerçekten bir şey var mı yok mu kimse merak etmeden,herkes kendi hikayesini sundu. Sonunda alı alı moru mor bir şekilde canı sıkılan bir Ferhunde Hocomuz ve okul duvarının dibinde var gücüyle saz çalıp çılgın bir Kul Hayrimiz oldu.

Zati Hoca bu işe sebep olarak kendini gördüğünden Kul Hayri ile epeyce uğraştı. Polise kadar götürdü işi. Polis marifetiyeli Kul Hayri'yi karakollara çektiirp Ferhunde Hoca'nın peşini bırakması için hafif yolu terbiye ettirdi.

Meğer Kul Hayri'de nasıl bir inat varmış! Karakollara düştükçe sevdası taştı, kabardı.Artık Ferhunde diyordu da başka bir şey demiyordu.İşte o günlerde Zati Hoca'nın da omuzları düştü, neşesi kalmadı."Gencecik kızın adını uydurduk Hayri'nin ağzına sakız ettik,yufubenim erva'hıma" diye doluyordu ortaklık. Eşi dostu da "Aman hoca, senin ne suçun var,Kul Hayri denen sapata zaten yanacak yer aradı, Ferhunde bahane oldu. Sevdası isteyene Leyla mı bulunmaz?" diyerek teselli etmeye çalıştılar.

Kul Hayri'nin ateşli hastalargibi Ferhunde Hoca'yı sayıkladığı günlerde, bir haber ile çalkalandı

tüm ilçe. Ferhunde Hoca ortada yoktu.Tüm gözler Kul Hayri'ye çevrildi."Yoksa kızcağıza bir fenalık mı etti bu deyyus?" diye köpürdü herkes. Kul Hayri arandı, bulundu. Soru sormadan evvel yumrukla yamandı. Hayri yumruk yedikçe yemini artırdı. "Ananın nur kabiri nar olsun yansın,iki gözüm önüne aksın, ebem olsun ki beni kaçırmadım" diyerek yemini ilerletti.

Kul Hayri'nin yemimleri azıcık da olsa işe yaradı, ilçedekileri yakasını bıraktılar.Ama gözaltında tutmaya devam ettiler.Tam o sırada Zati Bey elinde bir mektupla ortaya çıktı.Mektubu yazan Ferhunde Hoca'ydı."Lütfen bizi aramayın. Biz birbirimiz çok sevdik.Sonuçlarına razıyız yani.Sağlığımız iyi. Beraber bir hayat kuraçazık. İmza: Ferhunde ve Gazanfer." İlçedeki herkes şaşırıldı kaldı. Gazanfer, Zati Hoca'nın oğluydu.Yani Ferhunde Hoca, Kul Hayri ile adı çakırsun Zati Hoca'nın oğlu ile mercemceği fırına vermişti ve üstelik el ele kaçırmışlardı.

Zati Hoca yıkıldı.

İlçemize yepeni bir mesele çıkmıştı.

**Benden
sana yâr
olmaz, beni
seviyorsan
giti!**

"Meğer Zati denilen sahtekâr,
kızı kendi oğluna alıstırmış ama
Kul Hayri'yi ezdirmiş. Ezdirmekle
kalsa iyi, elinden gelse Kul Hayri'yi
astracaktı. Ben sen Ferhunde'ye
yazık oldu diyordun? Hani 'O
benim kızım gibî' diyordun? İnsan kıızı
gibi gördüğü bir tazeyi kendi oğlundan
esirgemez mi?"

Daha neler neler söylendi ilçeli...

Zati Hoca perişan oldu.

Kul Hayri bu sefer de "Başkasına kaçtın beni yaktın, sen de yanarsın" kıvamında türküler söylödi.

Gazanfer ile Ferhunde'den üç ay haberalınamadı.

Sonunda evlenmiş olarak çıkıp geldiler. Zati Hoca biraz nazlıydansa da fazla dayanmadı, elini öptürdü. Ferhunde artık geliniydi.Aynı okulda kalyınbababegelin öğretmenlik yapıyor. İler biraz rayına girdi derken Kul Hayri'nin yaramazlık yapıp ve sağda solda "aman Ferhunde" türküsü çağırması devam ettirdi haberleri gelince Zati Hoca "elinde kalacak bu herif!" diyerek durumu okul müdürüne açtı. Okul müdürünün eli kolu uzundu. Kul Hayri'ye il merkezindeki bir düğün salonunda düğüncülük edecek bir pozisyon ayarlandı. Kul Hayri düğün salonunda çalıp söylemeye başladı. Herkes "Hayri iş buldu, artık rahattadı" diyordu.Ama Hayri'nin esas rahatlaması, bir gece Ferhunde Hoca'nın ona telefon açması ve "Git bu ilçeden, benden sana yâr olmaz, beni seviyorsan git" demesi yüzündennmiş diyenler oldu. Bu lafın aslı esası var mı yok mu meçhul... Biz diyenlerin habercisiyiz.Ama kesin olan şu ki Kul Hayri düğün salonunda kemal edip ele çalar söyler,kimsenin mahremine bakmazmış. Eski defterleri açmak isteyenlere de "Verilmiş sözüm var artık,Ferhunde türküsü çağırarak bana haram" der

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefasi

Bilecik'in Gölyazı ilçesine bağlı Kurşunlu köyü, altı yıldır bir eko-turizm merkezi. Bunu sağlayan 57 yaşındaki BEDRİYE BERBER ENGİN. Kültür Bakanlığı tarafından "Sıra Dışı Okur" unvanına layık görülen, bugüne dek 3 bine yakın kitap okuyan, kitaplardan öğrendikleriyle köyünde eko-turizmi başlatan Bedriye Hanım, kitap sevgisini OT'a anlattı.

KOYUNLAR OTLUYOR, BEN OKUYORUM

57 yaşındayım, kendimi bildim bileli, hayatımda her zaman kitaplar vardı. 5 yaşında annemi kaybettim, oyalanacak bir şey ararken hem okumayı öğrendim hem de kitap okuma alışkanlığı kazandım. O zamandan beri de hiç bırakmadım. Kitap benim odak noktamdı, işlerimi bile ona göre ayarladım. Tarlada, hayvan otlatırken vs. hep yanımda yağı kitaplarımı.

BANA ACİLEN KOYUN LAZIM!

Evlendiğim nasıl okurum, nasıl bir ortam bulurum diye endişelenirdim. İlk zamanlarda da pek ortam bulamadım zaten. Gizli saklı okudum ara ara. Sonra bir gün baktım komşum hem yün eğiriyor hem koyunlarını güdüyor. Dedim ki bana acilen koyun lazım! İlk koyun buldum onları çoğalttım, 17 yıl küçükbş hayvan baktım, sırf kitap okumak için. Onları otlatmaya çıkardım, kitabımı da aldım, hayvanları salardım. Onlar otlatırken okurdum.

SIRA DIŞI OKUR

Benim pazar tezgahımın yanında da hep kitaplarım durur. Bir gün müşterilerimden biri, "Kimin bu kitaplar?" dedi. "Benim" deyince, beni kütüphaneye davet etti. Meğer Bilecik İl Kütüphanesi'nin müdiresiymiş, yeni atanmış. Gittim, nasıl hoşuma gitti, kocaman bir kütüphane... Biraz da esnettiler benim için kuralları, geri verme sürelerini falan. Çünkü her zaman gidemiyordum merkeze. Üç sene sonra en çok kitap okuyan yetkin ödülünü aldım oradan. Kültür Bakanlığı'na sunmuşlar beni, bakanlık da beni "sıra dışı okur" seçti. O zamanki kültür bakanının davetlisi olarak Hatay'da kütüphaneler haftası etkinliğine katıldım.

KÜTÜPHANEYİ ÖZLÜYÖRÜM

Dünya Klasikleri'ni, 20'li yaşlarımda, Gölpazarı Kütüphanesi'nde okudum. O zaman üye kartım filan da yoktu, çocuklarımı üye yaptım, onların kartlarıyla alıyordum kitapları. Geçenlerde, kütüphaneyi özledim, tekrar gittim, bir kitap aldım, eve gelince fark ettim ki okuduğum bir kitapmış, 83 yıldan imzam vardı kitabın arkasındaki kayıt kısmında.

AYDA EN AZ ÜÇ KİTAP OKURUM

Tür, yazar ayırt etmem. Her türü okuyorum. Ayşe Kulin'i çok beğenerek okuyorum, Soner Yalçın, Ahmet Ümit... Eski yazarlar, Peyami Safa, Hüseyin Rahmi... Çoğunu ki defa okudum. Hiç okuyamadığım dönemde bile ayda en az

okumuşumdur. Yarım bırakma huyum da yoktur, mutlaka bitiririm.

EKO-TURİZMİ

KİTAPLARDAN ÖĞRENDİM

Yıllar önce okuduğum bir yabancı kitapta, Palme isimli bir kadın vardı. Kadın bir manastır Afrika'ya aç çocukları doyurmak için bir şeyler yapıyordu. Çok etkilendim o kitaptan, ekolojik tarımı da ekolojik turizmi de kitaplardan öğrendim. Benim köyüme neden olmasın diye düşündüm. Zamanla pazarlarda tezgah açmaktan yorulduğum, köye gelen gençlerden birinin önerisiyle Facebook'ta "Bedriye'den Sofranıza" diye bir sayfa açtım, ürünlerimi oradan satmaya başladım. Sayfamda koyun fotoğraflarını da paylaşıyordum, neler yaptığımı yazıyordum. Bir sürü mesajlar geldi, telefonlar geldi. Bir cadır kampıyla başladık eko-turizme. Hâliâ da devam ediyoruz, aiti sene oldu. İnsanlar sessizliğe doğaya çok hasretmiş, bunu fark ettim. Arayış içinde herkes.

KADIN DAYANIŞMASI

Bana güvenen bir avuç kadınıla beraber başladık. Erkekler yoktu

arkamızda. Sonra işler yoluna girince çıktılar ortaya. Şimdi köyde bir kadın dayanışması oluştu. Misafirlerle evlerini açıp, yemek yapıp, ürün satıp para kazanıyor köydeki kadınlar. Hem eğleniyorlar, hem sosyalleşiyorlar, hem de para kazanıyorlar.

YURT DIŞINDAN TARIM ÖĞRENMEYE GELİYORLAR

Yurt dışından da gönüllü kızlar gelip kalıyorlar bende. Amerika'dan, İngiltere'den, Hindistan'dan... 1 ay kalıyorlar, tarımı, tohumu, ekme yapımı, peynir yapımını her şeyi öğreniyorlar. Şimdiki hedefim, yabancı tur şirketleriyle çalışmak.

KÖYDEN ÇIKMADAN DÜNYAYI GEZDİM

Kadınlar okumalı, hem de çok okumalı. Ben kitap okumaya başladığımdan beri okuyordan ayrılmıyorum. O kitapta neresi anlatılıyorsa oraya gidiyorum; İrlanda, Almanya... Orada oluyorum. Kitabı kapattığımda da köyüme dönüyorum. Kitabın boyutu kadar bir pencere açtım, dünyayı oradan izliyorum. Köyden hiç çıkmadığım halde bütün dünyayı tanımış gibi hissediyorum kendimi. ✨

Kitap okumaya başladığımdan beri okuyordan ayrılmıyorum. O kitapta neresi anlatılıyorsa oraya gidiyorum.

Elmanın yarısı sen yarısı ben
Günümüz gecemiz evimiz barmız bir
Saadet bir çimendir başığın yerde biter
Yalnızlık gittiğin yoldan gelir
(Oktaç Rifat, Karına, 1952)

Sen akşamlar kadar büyü, sıcak,
Rüyalarım kadar sade, güzeldin.
Baş başa uzandık günlerce ıslak
Çimenlerine yaz bahçelerinin.

(Ahmet Hamdi Tanpınar, Hatıra, 1938)

Yeşil pencereden bir gül at bana
Işıklarla dolsun kalbimin içi
Geldim işte bir mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ
(Ahmet Muhip Dranas, Serenad, 1949)

ne vakit bir yaşamak düşünsem
bu kurtlar sofrasında belki zor
ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
ne vakit bir yaşamak düşünsem
sus deyip adınla başlıyorum
içim sıra kımıldıyor gizli denizlerin
hayır başka türlü olmayacak
ben sana mecburum bilemezsin

(Atilla İlhan, Ben Sana Mecburum, 1959)

Sana koşuyorum bir vapur içinde
Olmemek, delirmemek için...
Yaşamak; bütün âdetlerden uzak
Yaşamak...

(Salt Falk, O ve Ben, 1953)

Bir serçe dala konar gibi
güzel her söylediğin
[...]

Yüz güvercin pırr demiş
uçmuş gibi ürkerim her gidişinde
(Arif Damar, Od, 1958)

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,
Kelimelerin kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce.

(Orhan Veli, Anlatamıyorum, 1941)

tanımamak tanımaktan iyidir
seni bir kere tanıdıktan sonra
yaşamak acısını da tanıdım
bu acıyı beraber tadalım mâra

(Asaf Hâlet Çelebi, Mâra, 1942)

Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın

[...]

Artık taşlarımız ayrı çeşmelerden
Mehmet Ali (Çok Akademi, 1947)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Söyle sevda içinde türkümüzü,
Aç bembeyaz bir yelken
Neden herkes güzel olmaz,
Yaşamak bu kadar güzelken?

(Fazıl Hüsnü Dağlarca, Söyle Sevda İçinde Türkümüzü, 1951)

Bir harap tekne gibi rüzgarların elinde
Kayalara çarpıyor başımı hatıralar
(Baki Süha Ediboğlu, Kara Sevda, 1953)

Sen sabahlar kadar tazesin
Pembesin beyazsın yeşilsin
Tarlalarda bulutların gölgesi gibi
Güzelsin.

(Cahit Külebi, Resim, 1946)

Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım
Gel gör beni darmadağın
Tel tel çözülüp kalmışım

(Bedri Rahmi Eyüboğlu, Sitem, 1946)

Günlerimiz olacak
Daha nice yıllarda
[...]
Günlerimiz.., kâh Adada, kâh Boğazda.
Kuytu bir yolda
—bütün böğürtlen, kocayemiş—
Dudaklarımız birleşivermiş...

(Ziya Osman Saba, Günlerimiz Olacak, 1947)

Vakit nisan ortasında bir akşam
Mehtap ettiğinden bihaber
Kuşlarla, çiçeklerle, balıklarla beraber
İki tel kumral saç olsa avucumda şimdi
Ağlayıp ağlayıp avunsam...

[Turgut Uyar, Sevda Üstüne, 1952]

Bir karanfil pencereyi deler
Bir kapı kendiliğinden kapanır
İstesek sevişirdik, ama olmadı
Biz değil yaşayan acılardır

(Eđip Cansever, İnfiak, 1959)

Seni görünce
Aynı anda geçer aklımızdan
Aynı düşünce...
Bir duvar gibi aramızdan.

(Özdemir Asaf, İncognito, 19569)

Aşkla sular toprak aydınlık
Aşkladır gülün kıvıllığı
Aşkla genişledi bu gökyüzü bu kadar.

[İlhan Berk, Bu Gökyüzünü Ben Büyüttüm, 1954]

Müdür değil mi sabahları andımız okunurken elinde sopayla okul bahçe kapısına doğru giden? Sabahları okula geç kalanları birinci derste anlarsınız; bir süre kalem tutamazlar. Sizinle bir güzel "konuşurlar". Ama anladığınız dilden.

ÇÖL

Şimdi

Uzun zamandır aynı rüyayı görüyorum. Gündüz niyetine anlatayım.Hay'rolsun inşallah.

Böyle uzun, upuzun; böyle geniş, gepgeniş bir çöldeyim. Ucu bucağı olmayan bir çöl... Göbeğime kadar kumun içindeyim.Yalnız, ne önümde, ne arkamda, ne sağımda, ne solumda ayak izi var. Ben oraya nasıl gelmişim, o çöle nasıl gömülüşüm bilmiyorum. Sanki kumun içine var olmuşum...

Oyle hatırlamasam da...

Geçmiş

Minicik bedenlerimiz sığmaya çalışıyoruz sıralarımıza. Oturunca ayaklarımız yere değmiyor.Oğretmen sınıfa girerken kapıdaki arkadaşımız "Dikkat!" diye bağırıyor. Zıpkın gibi ayağa fırlıyoruz. Zıpkın gibi ayağa fırlamazsak ne olacağını öğrendik çünkü. Hem de okulun ilk günü. İnsan iki gün ekmek tutamıyor.Yine de yaranamıyoruz...

Minik bedenimizde fazla gelince olanlar, birlik olup birkaç arkadaşla, öğretmenimizi şikayet ediyoruz. Nereye? Müdüre.

E o müdür değil mi sabahları andımız okunurken elinde sopayla okul bahçe kapısına doğru giden? Sabahları okula geç kalanları

birinci derste anlarsınız; bir süre kalem tutamazlar. Hocanızı şikayet ettiğiniz için müdür birincidir, öğretmenizin ikinci...

Sizinle bir güzel "konuşurlar".

Ama anladığınız dilden.

Şimdi

Sonra bir bakıyorum, yanımda sen varsın. Senin yanında da birileri var. Hepimiz göbeğimize kadar çölin içindeyiz... O kadar fazlayız ki, şaşırıyoruz. Belimize kadar kumun içindeyiz ama kollarımız dışarıda.Ya biri batırmıştır bizi ya da biz batmışızdır. Nasıl hatırlamıyoruz?

Birden akıl edip, ellerimizle yere bastırıyor ve bir gayret kendimizi yukarı çekmeye çalışıyoruz...

Sonra birden şiddetli bir sesle irkiliyoruz.

Geçmiş

"Valla bu çocukların aklına uymak bize yakışmaz./ Koca koca adamlarız, çocuk aklıyla iş mi yapılır./ Tabii tabii./ Yapılmaz./ Vallahi adımız çıkar./ Nerede görülmüş yahu..."

Baba dediğin...

Her gün buluştukları, hep birlikte, yan yana dizildikleri, şahadet parmağının

gökyüzüne yükseldiği yerde konuşuyor ve karara varıyorlar;

"Öğretmenin vurduğu yerde gül biter."

Şimdi

Bir gayret yüklenirken kuma...

"Olmaz!" diye bağırıyor biri."Siz kimsiniz de yerden kuvvet alıp çıkacakmışız kumdan? Ellerinizi yere değil, gökyüzüne kaldırıncı çakılabilmiş ancak!" Ellerimizi yan yana yetirip gökyüzüne kaldırıyoruz. Kumdan çıkabilmek için konuşuyoruz...Yardımlı istiyoruz...

Çöl bizi yutmuş... Biz çöl olmuşuz... Bizi doğurmasını istiyoruz...

Geçmiş

Böyle olunca daha güzel oluyormuş.Böyle olunca daha güzel oluyormuşuz. Birbirimizden farkımız kalmıyormuş.Hepimizin aynı olması, farklılıkları görmemizi engelliyormuş. Farklı olmak kötü bir şeymiş. Çünkü hepimiz aynı olmalıymışız. O yüzden saçımız aynı. Sakalımız yok. Şapkamız aynı, parkamız aynı. Pantolonumuz, gömüğümüz aynı... Donumuz aynı donumuz... Birimiz hata yapsa hepimiz cezalandırılıyorz.Aynı saatte yatıyor, aynı saatte kalkıyor, aynı saatte

uyuyor...

Birliğimiz tuvalette bozuluyor.

Aynı saatte denk getiremiyoruz...

Onu da başarınca bizi kimse tutamaz...

Şimdi

"Hayır!" diyor birileri."Bizi kandırıyorlar! Ellerimiz havada çkamayız kumun içinden!"

Bir daha da görmüyoruz onları.

Diyorlar ki,"Çöl onları kumsu. Çölin kustuğu hiç durmadan savrulup gidermiş." Onlar da savrulup gitmişler..."Ne yazık ki onlara, bir yere ait olmadan savrulup duracaklar sonsuza kadar."

Derler ki,"Çöl kusmadı da doğursu bizi, yaşarmışız lalezarda." Derler ki,"Kim ki dinler yol göstereni, çöl onu doğurur. Çölin doğduğuna, yerlerden göklere uzanan, altından ırmaklar akan, tomurcuk gülleri olan, gözlerinin hoşlandığı her şeyi görebilecekleri bir bahçe müjdelennmiştir onlara."

Ellerimizi kuma vuruyoruz...Çöl bizi doğursun istiyoruz...

Gökyüzünden...

Birden yağmur başlıyor...Uyanıyorum...

İtaat uzun bir bilemedir.

Cevabı içinde gizlidir. *

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

GÜLTEN AKIN, Türk şiirine ebediyen sızmış ve kendi kökünü dil ve duyarlık toprağına uzatmıştır. 'Kesin bir şiirde kendi gibi olmak'ır bu.

HER ŞAİR BİR ŞİİRLİ BAŞLAR

Her şair bir şiirle başlar ve sonunda topeğün bir şair olur. Gülten Akin da 'Kestim Kara Saçlarımı' şiiriyle başlamıştır. Onu bir şair olarak başlatan bu şiirdir. Kitap olarak yine aynı isimle ilkin 1960'ta basılmış olsa da, öncesinde 1950'li yıllar boyunca esen ortak 2.Yeni modern şiirinin kökleri vardır onda. Bu şiire gelinceye kadar şair, hem kendi şiirini hem de modern şiirimizin içindeki yerini arar. Döne döne arar. Sora sora arar. Burada

Gülten Akin

kritik eşik ilk kez bir kadın şairin erkek çağdaşlarından geri düşmeden var olmayı başarmasıdır. Böylece Gülten Akin, Türk şiirine ebediyen sızmış ve kendi kökünü dil ve duyarlık toprağına uzatmıştır: 'Kesin bir şiirde kendi gibi olmak'ır bu.

Gülten Akin, 1964 yılında basılacak 'Siğda' kitabından, en kalıcı mısralarından birisi olan 'Dostumdan, gökyüzüne sürmeye kuş isterim' mısraını bulacaktır ama, 'Kestim Kara Saçlarımı' öyle bir diyalekte bürünür ki bir tür sürekli hiza değeri kazanır. Şairin dili 'Kestim kara saçlarımı n'olacak şimdi' kıvraklığını bulmuştur çoktan. Bir bakıma bu, sadece şiirde değil kendi özünde ve sosyal hayatta sonuna kadar özgürlüğe baş uzatmanın addır. Özne kendi bağli dilini bulur; başkalarının dili yerine geçen, belki de bu sebepten övülen dilinden bir saç keser gibi kurtulur. Sadece mısraının görsel ataklığı düşünüldüğünde Gülten Akin'ın ileride Seyran Destanı, Kırmızı Karanfil, İlahiler gibi kitaplarına yayılacak sosyal sesin kökü anlaşılacaktır.

Bana göre her şair yine bir şekilde başladığı yere geri döner. Bir taklit ve tekrar olmanın dışında bir yeniden atılım sayılması gereken bu hamlenin adı: 'Sonra İste Yaşlandı'm' dir. Sessiz Arka Bahçeler, Uzak Bir Kıyıda, Kuş Uçsa Gölgesi Kalır ve son şiir kitabı 'Beni Sorarsan' kitaplarında biz o hep topeğün şairi, Gülten Akin'ı buluruz. Hiçbir zaman kendi verim konformizminin düşmez bu şiir. Çünkü 'itip beni/ balıma dadanan bu çağı sevmedim' demek onda hep bir uyankıllık halidir.

Kiş da 'kimşelerin ince şeyleri düşünecek vaktinin olmaması' da ipek gibi dokunacaktır Gülten Akin şiirinde. Ancak, sobadan ve onun iktidarından söz açan neredeyse kimse yoktur ondan başka. 'Uslu, sakin, ölümü bekleyen' kızlar bir kabullenişin değil yüksek bilmenin göstergesidirler. Başka bir şey, toprağın, şehrin, geçmişin ve hafızanın ve elbette çiğdem pilavının kayboluşu Pas şiirinde kristalize olmuştur geçmişte. Bu engin öngörü şairlerin hanesine acı diye kaydedilir. Ne zaman, 'Kestim Kara Saçlarımı' mısralarını seslice okuyum. Deli Kızın Türkünün dillerden hiç düşmediğini düşünürüm. Deli Kızın

Ne zaman,
'Kestim Kara
Saçlarımı'
şirini okusam
içime büyük
bir umut
bulutü iner.

Veysel Gökberk Manga

Dünya
Dönmeden Önce

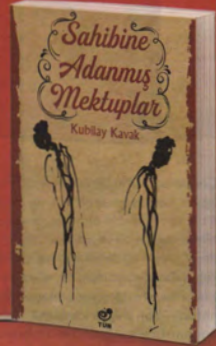
Roman

Kubilay Kavak

Sahibine
Adanmış
Mektuplar

Deneme

www.tunkitap.com

/tunkitap

Kitabevlerinde

**"Gerçekçiler İçin Ütopya,
bir geleceği tahmin girişimi değil,
geleceğin kilitlerini açma girişimi.**

**Ve bunun için, ütopyalara
geri dönmeliyiz."**

Çoğumuz mutlu olmadığımız işlerde haddinden fazla çalışıyor, kalan zamanda pek de ihtiyacımız olmayan şeyleri tüketerek mutlu olmaya uğraşıyoruz. Mesele bunun iyi olmaması ya da ileride her şeyin daha kötü olabileceği değil. Uygarlığımızın yönünü pek çok kez değiştirdik, bir kez daha değiştirebiliriz. Mesele elimizdekenden daha iyisini hayal edemiyor olmamız. Bugünün büyük fikirleri nerede? Son büyük idealimiz "satın alma gücü" müydü? Bundan böyle uygarlığımızın büyüklüğünü, neyi ölçtüğü meçhul gayrisafî millî hasıla üstünden mi konuşacağız?

**"Bregman'a kulak verin. Geleceği şekillendirme
işinde büyük gelecek vaat ediyor." Guardian**

-BE CAUSE-

Beatles dinledim çorba içtim
haberi yok Allah'ın
Haberin yok o yaktığın kaplan âmâydi.
Sen, mideme yediğim en nazlı yumruk
Ay batarken temkinle yuttuğum hançer.

Yağmur yağdı ben yürüdüm bilmiyor Allah
Bilmiyorsun o yaktığın çocuk karaydı
Sen sabırlı bir ölünün gözlerinde kuş
Lar gibi kalkışan kasıtlı bir tay.

Seni sevdim güneş açtı bilmiyor âlem
Bilmiyorsun o yaktığım şehir sanaydi
Ben tabutlar dolusu sararmış nehir
Ben seni seviyorum, Allah biliyor.

AH MUHSİN ÖNÜLÜ

www.domingo.com.tr

f domingo.yayinevi t domingoyayinevi

domingo

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akıncısofca

Äni yaşamak sen olmaktadır, geleceği garantilemek sen olmaktan korkmaktır.

HANGİSİ, NİÇİN?

Äni yaşamak mı, geleceği garantilemek mi? Hangisi! Niçin?

Äni yaşamak. Äni yaşamak sen olmak, geleceği garantilemek sen olmaktan korkmaktır.

Sinema perdesi mi, televizyon ışığı mı? Hangisi! Niçin!

Keskinlikle sinema perdesi. Onlarca kışın nefesi onsandayken içinde yer aldığın filmi izlemek, birlikte aynı şeyleri hissetmek inanılmaz bir duygu.

Kadıköy'de rap mi, Taksim'de rock mı? Hangisi! Niçin!

Taksim'de reggae. Dans ederken kendinizi en iyi hissettığınız müzik reggae'dir.

Müzeyyen Senar mı, Zeki Müren mi? Hangisi! Niçin?

Zeki Müren. Narsizmi kendisine bu kadar masumca yakıştırıp milyonları peşinden sürüklemek hayranlık uyandıran bir şey. Mühtejem sesi ve yonurmu tartışılmaz kanısınca.

Bir gün başarılı olabilirsiniz, bu zor değil! Zor olan her seferinde başarılı olmak.

İskelede oturmamak mı, dümeni kırmak mı? Hangisi! Niçin!

Dümeni kırmak. Yine yeniden denemek, baştan başlamak, keşfetmek gerek.

Yetenek işi mi, çok çalışmak mı? Hangisi! Niçin!

Çok çalışmak. Bir gün başarılı olabilirsiniz, bu zor değil! Zor olan her seferinde başarılı olmak.

Aşkı aramak mı, hazırı konmak mı? Hangisi! Niçin!

Aşkı aramak. Onca kışın içinde aramak. Karşıdaşını için içinin çıkağında hâlâ bir aşk vardır. Onu bulmak ve özgürleşmek gerek.

Mahalle maçı mı, PlayStation mı? Hangisi! Niçin!

Mahalle maçı. Ö top degecek yağına, omuz omuza yüklenileceksin rakibine. Canın yanacak biraz. Gol attığın zaman tek başına değil, takım olarak sevineceksin.

Şiir mi, roman mı? Hangisi! Niçin!

Şiir. Şiir gibidir şiir.

Arif mi, 216 mı? Hangisi! Niçin!

216. İnsan olmağa geldi çünkü.

POLİSİYE, TOPLUMCU ROMANIN YERİNE GEÇTİ

53 SENEDİR ATİNA'DAYIM

İstanbul'da doğup büyüdüm. Liseden sonra, babam iktisat okumamı istedi. Nefret ediyordum. Amacım Avrupa'yı görmekti. Ul dil biliyordum İstanbul'dan çıktığımda Almanca, Türkçe, Rumca, Viyana'da iki sene sadece Almanca konuştum. Ama, orada tükendim. Çünkü o zaman çok yabancı öğrenci yoktu Viyana'da. Dolayısıyla her yalnızlık köksi bana. Ailemi, anladımı özledim. Ben de Yunanca yazmaya karar verdim ve Atina'ya gittim. 53 yıldır buradayım. Bir ağıdan iyi çünkü sinirlenmeden yazıyordum. Atina'da da her gün sinirleniyordum. Atinalıların, şehirli bir nefret-sevgi ilişkisi var. Sabahları "Ne güzel Atina!" diyorlar, yola çıkınca da "Aman ne kötü Atina!" İstanbul'da da öyle.

AŞK BAŞKA POLİSİYE BAŞKA

Babam Ermeni, annem Rum'du. Babamın ailesi, çok zengindi. Büyük büyükbabamın aşçısı, yeğeni yanıma getirtmiş. Dedem kıza aşık olmuş ve babasına gidip evlenmek istediğini söylemiş. Babası da "Evlensen seni reddederim," demiş. Dedem evlenmiş. Eşinin dilini öğrenmiş, çocuğunu Rum okuluna göndermiş ve aile Rumlaşmış. Bir daha da asla kendi dilini konuşmamış. Ben bu hikâyeyi Alman yayıncıma anlattım "Ne muhteşem bir aşk hikâyesi! Bunu yazmalısın!" dedi. "Yazamam," dedim "ben aşk romanı yazarı değilim." Moda diye polisiye yazarlar var şimdi. Sağmak! Bu disiplin ve emek işidir.

POLİSİYE ROMAN, TOPLUMCU OLDU

Eskeniz aşk romanları popülerdi, buğünse polisiyeler. Sadece İngiliz polisiyesi değil, İskandinav, Akdeniz, İspanyol polisiyeleri de çok yal aldı. Polisiye çok değişti. Eskiden okuyucuyatazık kurarlardı. "Katili ben bulayım" dedirtilirdi. Bu bitti.

Bugünkü polisiye, eski toplumcu romanlara çok yakın. Sadece başlangıçları polisiye, gerisi ya sosyal ya politik... İliyi artıran bu! Bence bu, 1950'lerde

başladı. Toplumsal roman geriledi ve daha çok psikolojik romana döndü yazarlar. Bir toplumsal roman boşluğu oluştu. Şimdiki polisiye, bu boşluğu doldurmaya çalışıyor.

KATİL - MAKTUL İLİŞKİSİ DEĞİŞTİ

İskandinav polisiyesi Olof Palme'nin öldürülmesiyle başladı. Birçok insan "Bize ideal bir topluma yaşadığımızı zannediyorduk ama yanlışmış" dedi. Bu nedenle kuzeyli yazarlar artık toplumu sorguluyorlar. Şu kimde? Yani katil suçlu. Peki ya kurban?

Kubalı yazar Leonardo Padura Fuentes'in 'The Man Who Loved Dogs' (Köpekleri Seven Adam) adlı bir romanı var. Roman, Lev Troçki ile onu öldüren Ramón Mercader arasında geçiyor. Ve Padura sonunda soruyor: Kim katil, kim kurban?

Çünkü Troçki kurbanlar ama katili yaratan sistemi kurduğu için suçludur da. Bu nedenle, çağımızda katil ve kurban arasındaki zıtlık silikleşiyor.

ŞEHİRLER KAHRAMANDIR

Polisiye yazarları şehrin polisiye için önemli fark ediyor. Çağdaş polisiyelerde şehir, yalnızca romanın gelişmesini sağlar.

Bir protagonisttir, Jean-Claude Izzo'nun Marsilya romanı, başka bir şehirde geçmez! Celi Oker kitapları bu sebepten ötürü banayakın gelir. Çünkü Celi Oker İstanbul hayatını, insanların çok iyi anlatıyor. İstanbul'a gitmek istediğinde Celin'ın kitaplarını okurum.

Romanlarımda, Olimpiyatların Atina'ya nasıl değiştiğini anlatıyorum. İyi yönde değildi. Şehirler ölmüyorlar ama Alzheimer'ayakalanıyor ve anılarını unutuyorlar. Orta Avrupa'da şehirler değişmediği için romana aktarılmaları daha kolay.

THEODOROS ANGELOPULOS'TAN ÖĞRENDİKLERİM...

Senarist, aslında yönetmen için çalışır. Kendisini unuttulmadı. Theodoros Angelopoulos bana, "Bu kadar iyi arkadaşız benden sinema adına bir şey öğrenmedin" dedi. "Çok haklısın ama vakit yoktu" derdim ben de. "Neden yoktu?" dediğinde de, "Senin yazdığın vasat senaryoyu düzeltmeye

çalışıyordum" diye cevap verirdim. Matrak geçiyorduk birbirimizle. Şimdi, romana başlamam için bir imge gerekiyordu. Bu senaryodan gelen bir özellik. Çünkü bütün yönetmenler başlangıç imgesini sorarlar. Romanlarımla iceleriniz, bölümler edebiyat anlayışıyla yapılan bölümler değildir, sekansdır. Ben plan senarisi Angelopoulos'tan öğrendim.

ARKADAŞLARIMIZ, ROMAN KAHRAMANLARIMIZ OLABİLİR

Karakterleri yaratmanın iki yolu vardır. İki, masanın başına geçip düşünmek. İkinci ise tanıdığınız kişilerden yola çıkarak bir karakter oluşturmaktır. İkinci romanımda bir bölüm var: Komiser, çocuk elbiseleri yapan bir adamla konuşmak istiyor. Bölüm bittikten sonra kız kardeşime dedim ki "Sen çocuk elbiseleri yapan şirkette çalışmıştın. Yanlış yazmamaym. Okusana yazdıklarımı?" Okudu ve kocasına şöyle dedi: "Tahsin, romandansın."

Şehirler ölmüyorlar ama Alzheimer'a yakalanıyor ve anılarını unutuyorlar.

GENÇ YAZARLARIN DİKKATİNE!

Başlangıçta tüm yazarlar, dünyayı değiştireceğini sanır. Kimse romanla dünyayı değiştiremez. Öyle bir şey yok. Genç yazarlara sadece disiplinli olmalarını öneriyorum. Her gün, saat 10'dan 2'ye ve 4.30'dan 8'e kadar çalışıyorum. Bu tesadüf değildir. Ben genç yazarlarla konuştuğumda diyorlar ki: "Aşk kitabı yazmaya gımseniz, prova içti edili. Girmek zorundasınız." Yazar da böyledir. Kimse yazara "Neden yazmıyorsunuz?" diyemeye ama disiplinli bir düzen tutturmak zorundasınız.

Ve sakın, silmekten, yırtmaktan korkmayın! Böylece yazabileceksiniz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rante.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

YAAAA ÇEN
BAAPOÇUN?!

Aa Sâ Jião, çocukça davranışlarda bulunan yetişkinleri ifade etmek için kullanan Çince bir ifade. Yaaa çen baa-poçun!!

Aa Japonlar, yalnızca tek bir durum için çözüm üretken ama başka hiçbir işe yaramayan şeyler için **Chindogu** kelimesini kullanıyorlarmış. Yol yapmak gibi.

Aa Aktivansteher, en hızlı bitecek olan sırayı hesaplayabilen Sıraya Girme Uzmanları için kullanılan Almanca bir kelime. En büyük hayalim bir Aktivansteher olmak.

Aa Arapçada, **Ya'arburnee** diye bir kelime var. Sevdğin birinin ölümünün ardından yaşamayaacağı düşünmek ve ondan önce ölmeyi dilemek anlamına geliyor. Sensiz ben neffiss alamaaaam, buralaadaaaaa hiç duramaaaaam...

Aa Thai dilinde, yapacağı iyilik nedenili zarara uğrayacak birinden gelen iyiliği reddetme durumuna **Greng-jai** deniyormuş. Sen kapat, sana yazmasın.

Aa Almanlar, göz zevkini bozan mimarı yapılar için **Bausinde** kelimesini kullanıyorlarmış. Türkiye'de bu kelimeyi yıkar yerine AVM yaparlar.

Aa **Galeanthropy** kelimesi, birinin kedi olduğnu düşünmek anlamına gelen İngilizce bir kelime. Kedi canını senin!

Aa Çiçeklerden, kuş civıltılarından ve güzel havalardan, kısacası ilkbahardan etkilenerek romantik bir ruh haline bürünmeye **Vernorexia** deniyormuş. Mevsim bahar oluncaaaaaaaa! 🌸

SİTELER, KONSERVELER,
YALNIZLIK <3 BEN

Nedir bir türlü sırrını anlamadık, Kimdir bizimle böyle şaka ediyor, Hangicebini karıştırsan yalnızlık...

Turgut Uyar - Sonnet

İki olasılık var:Ya evrendeyalnızız ya da evrende yalnız değiliz İki olasılık da ept dercede ürktücü.

Arthur C. Clarke

duymak için de kozmik hakikate ulaşmak için de en kestirme yol.

Endüstri toplumuyla birlikte

üreten yalnızlıkta (mağaraya çekilış, dağa gidilış), seçilmiş ve geçici bir yalnızlıkta, yalnızlık düşüncesine düğüldü. Modern zamanlarda, üretim ilişkilerinin değişimiyle oluşmuş kent yaşamı bize yalnızlığı sürükleyor. Sabahın köründe işe gidip uyumak için eve dönen bizler, hafta sonlarımız temizlik ve alışverişe tamamlıyoruz. Yalnızlık düşüncesine dönüşü bu şehir yaşamının üzerine eklenen bireyselleşmenin bizi kırmaya götürdüğü aşkır. Çıkış yolunu ararken gelen sosyal medya ağırlı işe derdimize deva olmak yerineyiden iyiyi derinleştirdi. Instagram'da, kendisi dışında herkesin güzel bir hayat sürdüğünün propagandasına maruz kalan insanların çaresizliği için KALP butonu var. Yaşamıyorsan bari beğenerek katıl...

KALP butonu var. Yaşamıyorsan bari beğenerek katıl...

Son 15 yılda artan betonlaşma tüm hayatımızı işledi.

Konservelenmiş yiyecekler yiyor, konserveleri andran evlerde yaşıyoruz. Bir odanın dört duvar içinde yalnız, bir evin dört duvarı içinde yalnız, bir katın, bahçe duvarlarının ya da bir sitenin kalın duvarları içinde yalnızız. İngiltere'de kuruyor diye bu bakanlık, zannedilmesin ki bizden farklı. Yakındır. Tüm TV, internet, gazete reklamlarında yer alan toplu konut projeleriyle her yerde satılmaya çalışan bu hayat, yakında bir bakanlık zarurı kılar. 2023 vizyonu için Yalnızlık Bakanlığını koyabilir Türkiye. Bakanlık olacağı görürümüzle memleketteki partilere bir önerimiz olsun: Partilerinizdeki kadın, gençlik teşkilatlarının yanına bir de yalnızlar teşkilatı kurunuz. En büyük öz veren kesim artan şehirleşmeyle birlikte yalnızlar olacaktır. Hiç değilsen yalnızlar iş politikalarını düşünmeye başlasalar iş olur. 🌸

Yalnız kalmayı istemek ile yalnızlık farklı şeyler.

Vahiy almak için mağaraya kapanan peygamber, derinleşme için yalnızlığı önermenin arketipidir. Onu takip eden kimi sufler, çile çıkmak için küçük bir hücreye kapanır ve kendilerini uzlete çekler. Böylece kendilerinde ve evrende bir yolculuğa çıkarlar (Seyr-i sülük). Benzer durum, dağa çıkan ve on emirle dönen Musa anlatısında da mevcut. Yalnız kalmak kendini

Dolores O'Riordan, kalp çığıklıklarını duyurmak için avaz avaz ses yükseltmek değil, duygu yükseltmek gerektiğini bilen özel kadınlardan biriydi.

UPUZUN BİR İNTİHAR: DOLORES O'RIORDAN

Çamdan, ince, narın, küçük süs eşyaları vardır. Onlara dokunmaya kıyamazsınız... Bakışınızda bile kırılabilirceğiniz gibi dururlar. The Cranberries'in solisti Dolores O'Riordan bana her o narın kırılmalı hatırlatmıştır. Uçucu, yarı gerçek, yarı düş bir kadın... Uzaktan çok güzel görünen, dokundığında yapraklarını hemen döken gelincikler gibi.

Başırarak şarkı söyleyen insanları hiçbir zaman sevmem. O da kalp çığıklıklarını duyurmak için avaz avaz ses yükseltmek değil, duygu yükseltmek gerektiğini bilen en özel kadınlardan biriydi. Ve de en yaralı... Bu yaralı hal, ülkemizde sıklıkla pürülen ve göz yaşları dökülen "Ah yaradım bittim" ci müzisyenlerinkine benzemiyor du tabii. Sekiz yaşından itibaren dört sene boyunca tacize uğramanın getirdiği bir yarayı bu. İnsan, hangi yaşta olursa olsun, cinsel tacize uğradığında, canından can kaybeder. Ama sekiz yaşındaysanız ve dört sene boyunca sistenli bir şekilde, babanızın yakın arkadaşları tarafından taciz ediliyorsa, kendinizi suçlara hatta kendinizden nefret ederiniz. Yıllar yılı Dolores'in yaşadığı bir cesit yeme bozukluğu olarak bilinen Anoreksiya Nervoza, tam da bundan beslenir. Aslında uzun bir süreçte yaşamış bir intihardır Anoreksiya.

CANININ YANDIĞI KADAR VARSIN

Kendini yaşasın yaşasın yok etmektedir. Tacize uğradığınız için nefret ettiğiniz, tiksindiğiniz bedenini aç bırakarak cezalandırmaktadır. Kendinden utanmaktadır. Kimseye anlatmadığınız için, kalbinde şişen acıyı, yemek yedikçe kusup atmaktadır. Uğradığınız tacizi kontrol edemediğiniz için, en azından kendi bedenini üzerinde kontrol kurduğunuz yanlışlamasına kapılmaktadır. Bedenini çığlık attıkça ruhunun biraz hızla bulduğuna inanmaktadır. Patlamak üzereyken, buharını dışarı püskürtürerek fazla basınçtan kurtulup bir didükülü tencereye gibi... Tencere buharını atmaya çalışır, sen de buharını... Çoğu zaman yaşamı hissedemediğiniz için cezalandırmaktadır kendini. Bazen de tam aksine hissedebilmek için... Çünkü canının yandığı kadar varsinir sanki...

İnsan kendi bedenine nasıl zarar verebilir? Kelimelerle söyleyemediğini, bedenindeki tahribata söyleyerek. İçindeki yaraları bedenine resmederek. Belki o resmi sonunda biri görür, anlar ve yardım eder diyerek. Bedeni hastalandıkça, kontrol edemediği soyut bir acıyı, kendisinin ve herkesin görebileceği algiyayabileceği bir hale sokarak... İçindeki ruhsal acıyı fiziksel acının altında ezip yok etmeye çalışarak. Yaptığı hataların bedelini (tacize uğramanın kendi hatası olduğunai insan herkesi gibi) bedenine şiddet uygulayarak ve onu aç bırakarak ödeyeceğini umut eder...

RAHATLAMA İLLÜZYONU

Dayanılmaz mide ve sırt ağrıları ve gözle görülür,

bir fiziksel çöküş yaşamasına rağmen kendine zarar vermekten vazgeçmez mi insan? Bir rahatlama illüzyonu yaşıyorsanız, hayır. Çünkü tüm bu tabirata, size hatalarınızın bedelini ödediğinizi hissettirir.

Tacize uğradığınızda yakınlaşmakta güçlük çekersiniz insanlara. Çünkü incitmelerinden korkarsınız. Oysa yakınığa ihtiyacınız vardır. Böylece ebedi bir çelişki ve yalnızlık başlar. Ve o boşluk duyusunu ne ironik ki, adı boşluk olsa bile, bütün ruhunuzu doldurur. Bazen hiçbir şey yemez, bazen tüm yediklerinizi kusarsınız. Tüm o yemeklerle beraber içindeki irin de sökülp gitsin diye... Yaralarnızı herkesten saklıyorsunuz. Ama aslında, birilerinin yaranızı görmesini, böylece ilgi ve sevgi ihtiyacınızı doyurmasını istersiniz. O yüzden şarkılar söyler, içini dökersiniz. Ama iç kanamalı öfkeniz oyle kolay boşalıp gitmez. Canınızı acıtmak için keskin bir arzu duyarsınız. Ruhunuzu boşaltamadığınız için bedeninizi boşaltarsınız.

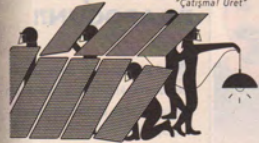
Yaşasın yaşasın öldürsünüz onu. Şimdi Dolores aniden aramızdan ayrılp gitti gibi gelse de bize, aslında sekiz yaşından beri kendini Anoreksiya ile nasıl un ufak ettiği, bunun uzun zamana yayılmış bir intihar hikayesi olduğunu biliyoruz. Ama bilmek neye yeter ki, hissetmeyip duymasamadtan sonra... Kulak verin seslere. Duyulanları da duyulmayanlara da. Çünkü acı, aslında yaralandığınızda değil, yaralanmış olmamızı kimse umursamadığında başlar. ✱

Acı, aslında yaralandığınızda değil, yaralanmış olmamızı kimse umursamadığında başlar.

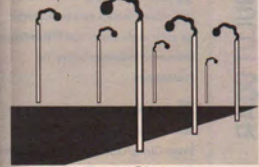

LEKE OYUNLARI
Cemil Cahit Yavuz

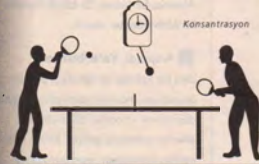
"Çatışmal Üret"

Geceden kalan

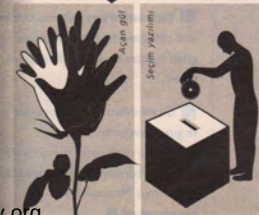
Konsantrasyon

"Toplumsal patlama"

Savaş stratejisi

Açan gül

Seçim yazılımı

YALNIZ DEĞİLSİNİZ, DESTEK VAR!

yayınları

DESTEK
MEDYA
GRUBU

Bir erkeğe verilebilecek en büyük hediye, zeki, güzel ve cesur bir kadın tarafından sevilmeaktır.

Meyhaneden çıkıp yürümeye başladığımızda serin ve sisliydi hava...

Sağ yanımızdan bir ırmak akıyordu.

Meriç, Tunca'yla buluşmak için sakin sakin şınıldıyordu yanı başımızdan.

Sesinde yüzdük karanlık suyun.

Sanki günler boyu yürüdük el ele...

Sessiz sedasız, çocuklardık. Meriç'in sisli gecesinde, gökyüzünde hissedilen garip kuşatılmışlık altında, göremediğimiz yıldızların buz tutmuş yalnızlıklarında birbirine sarılan iki ruhtuk.

Bu bir meydan okumaydı aslında, ikinin bire meydan okuması.

"Benimle ölü müsün?" diye sordum...

"Seninle ölüürüm" dedi.

"Benimle yaşar mısın?" dedim...

"Seninle yaşarım..." dedi.

"Benimle evlenir misin?" dedim, sustu... Şaşkınlıktan mı, heyecandan mı bilemedim. Daha da büyüymüştü gece karanlığı gözleri...

"Nasıl yani?" dedi. "Tanışmamızın üzerinden kaç saat geçti ki?"

"Binlerce dakika, binlerce mücevher değerinde dakika. İçine dünyalar sığan binlerce dakika" dedim.

İç içe geçmiş üç ayrı roman gibi... Aşkın tarihe, tarihin topluma yansıdığı özgün bir anlatı... Kocaman bir hiçlikten, dopdolu bir roman çıkarmış Ertürk Akşın.

Okuduğum her satırında içimde Ahmet Kaya'nın bir şarkısı çaldı hep: "Beni Tarihle Yargıla..."

İnsan geçmişinden ne kadar kaçıp uzaklaşsa da önünde sonunda bir ayağının dünya saplanıp kalmış olduğu gerçeğiyle yüzleşiyor. Hatırladıklarının ve bir türlü unutamadıklarının üzerine yeni bir hayat inşa etmek için çabalasa da, kendinden uzağa kaçamıyor.

Kitabın kahramanı Doruk, kendinden uzağa kaçamayan adamlardan biri... Yaşadıklarından kurtulamadığını gördüğüce derin bir anlamsızlık çukuruna sürükleniyor. İşte tam da bu sırada, geçmişini bağışlamayı başarabilmiş başka bir adamla tanıyor: Tarık...

İkisi arasındaki ahabablığın zaman içinde gizemli olaylarla örülmüş bir ilişkisi evrilmesi romanın gidişatını da birdenbire değiştiriyor. Hikâyenin temelinin aslında Mahir Çayan'la da ilgisi varmış desem, çok mu büyük bir ipucu vermiş olurum bilmem ama... Aşk romanı sevenlerin de, tarihe tutkun olanların da, toplumsal gerçeklikleri sorgulayanların da, içinde sürükleneceği bir orman yolculuğudur *Ve Kızın Adı Gece*...

Karşınıza ne çıkacağını bilemediğiniz ıssız bir ormanda yürümek kadar heyecanlı... Bazen dingin, bazen nefes nefese, bazen huzurlu, bazen huzursuz ama her anı dopdolu...

Özlem Esmegül

www.destekdukkani.com

facebook.com/DestekYayinevi

twitter.com/destekyayinlari

instagram.com/destekyayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ne babam, ne ben, ne de yakınlarımızdaki herhangi birisi, bir koyup üç alan sibirbazardan olabilmıştık. O tüccarların arasına karışamadığımız için parayı da sevelememiştik bir türlü.

TİCARET

Yaş kemale erdikten sonra Kemal Sunal'dan apartılmış bir replikle, "övmek gibi olmasın ama biz Kayseriliyiz," demek kolay. Asıl marifetin bunu daha çocukken dile getirebilmek olduğuna fark ettiğimiz ise iş isten çemisti. Memleketime dar espiylerden yola çıkarsak, uyanık ve çirkin karakter özellikleri maalesef benim yanıma bile uğramamıştı. Yine de ben ne kadar itiraz edip, çırpsam bile, bazı okuk arkadaşlarım gözünde kurnaz bir Kayseriliden işte.

Cokka teztvratı arasına sıkışmış, ne diyeceğimi bilmez halde geçen günlerimin olduğunu inkâr edemem. Üzerime geldiklerinde yüzümün kızarmasını önlemeyiz, kafayı takmakta da yanakların alev alev yannaya başlar. Yok, erkeğe eşeği boya yap dişi eşeğe satarmış. Annemizi süsleyip babamıza yeniden evlendirip, başkâ parasını da cebimize atarmış. Tefeliceği pek düşünün olduğumuz için bize borç verilmez, borç da alınmazmış. Elini uzatan kolunu bile kurtarmamış. Mişmiş da mişmiş...

"BİZEN TÜCCAR ÇIKMAZ OĞLUM..."

Bir gün uğradığım bu mahalle baskısına dayanamayıp, babamın karışına dikildim. Sorularını ve yakınmalarını arda sra yağıdır, belki yanıtları bile bekledim, kapki gideciktim ki, yanaklarımı avuçlarımla arasına aldı. O kadar kocamandı ki elleri, parmaklarının arasına kaldıydığını hissettim. Sonra sesi odanın içine yankılandı. "Bizden tüccar çıkmaz oğlum, kat kanaat geçinen ve bunulla gurur duyan insanlarız," dedi. Belli ki on önemli cümlesini henüz söylememişti. Hafızımı okusaker devam etti: "Para, hükümlerle arazeder, sıkı onun kalesi ya da bağımsız olmasın. Bileceğin ki, masum katil eder bir çırpıda, katil masum sayar bir celsede..."

Bu sözleri hiç unutmudum lakin tüccar olup para istileyecek bir istisada şap değildim zaten. Ne babam, ne ben, ne de yakınlarımızdaki herhangi birisi, bir koyup üç alan sibirbazardan olabilmıştık. O tüccarların arasına karışamadığımız için parayı da sevelememiştik bir türlü. Parayı sevelememiz için kimsenin ruşyetine kursağımsızın dolmaması, kişiliğimizin asla satılığa çıkması, kapı kulluğu etmek ve boynumuzu eğmemekle övündük.

Biraz daha büyüyen, babamın neden "Bizden tüccar çıkamaz," dediğini bizzat yaşadığım deneylerle daha iyi anlayacaktım. Dışardan bakanlar açısından babam işyerini bir ruha sahip gibi görünürdü. Şarap işine ve tezeküratı varken, kurduğunu 300 kúp

şarabın bir gün sirkeye dönüşebileceği elbette ki aklına gelmemişti.

MAHALLENİN BOYALI ÖRDEKLERİ

Aynı yıllarda ördük beslemeye başlamıştım babam. Aynı yerde çok küçüktüm. Annem "Veli beylerin evinde kiracıydık," diye anlatırdı, oradan bilirim: Hayal meyal, kırmızı taşlarla döşenmiş bir teras var, hatıralarımda. Abimlerin uç terekleri bir bisiklete sırayla bindikleri o terasa atı entantaneler Veli beylerin evinden midir?

Neyse, öyle bir evin bahçesinde kümes yapmış babam. İçine ördekler koymuş. Suyu bol olduğu için Adapazarı'nın ördekleri için uygun bir yer olduğunu düşünmüş sanırım. Gel zaman, ge zaman ördekler çoğalmaya başlamışlar. Babam kollelere yumurtla alyor, yumurtaları un ve yağ ile karıştırıp pisjirek papara yapıyor, ördekleri besliyormuş. Bizim ördekler kısa zamanda semirmişler, kocaman

olmuşlar. Başlangıçta komşular önceden dalgış çelermiş: "Senin bu ördekler kendilerini yediler a vukat bey, yumurtadan çıkma sıkı civcivlerini bile yediler, sen böyle beslersen, yedi göbek sülalelerini bile mideye indirmiş olacaksınız."

Bir başka komşu ise dalgış geçmek yerine bu fırsatı değerlendirmeyekארar vererek, tam karşıya bir kümes kurup ördek beslemeye başlamış. Kümeslerin kapıları açık olduğu için de ördekler hemen birbirine karışmışlar. Komşunun zayıf

ördekleri babamın kümesine, şıgan ördekler de karşı kümesine girmiş. Babam üzülümü bu duruma. Oyle ya, yollar beslediği ördekler bir bir elinden gidiyor. Ama yüzlemeden nendense: "Komşumdu ördeklerini geri getirir nasla," diye düşünmüş ama nafile. Akli çelinercek gidenlerin geri döndüğü hiç görülmüş müdür?

Bakmış olmuyor, aklına bir fikir gelmiş. Kümesdeki ördeklerin kanatlarını yeşil ve kırmızı renklere boyamış. Böylelikle ördekler, komşunun ördekleriyle karışmayacakmış. Fakat komşu niyeti bozmuşsa, duvar örsen kaç yazar? Aradan bir hafta geçmeden komşu da kümesindeki ördeklerin kanatlarını kırmızı ve yeşil renklere boyamış. Bunun üzerine babam, "Bu yüzüzlerle uğraşamam ben," diyerek ördek üremiş çiftliği kurma hayaline hemen oraktaka son vermiş.

TAVSANLARIN HAZİN HİKAYESİ

Doğrusunu isterseniz, sonu hisyâna biten ördek macerasından epeyce ders alarak geldiği İstanbul'da, babamın tavşan üretme hevesinin de nasıl bir

çırpıda kırıldığını anlatmak istemiyorum. Çünkü o hikâyeye gırırsen, gözümüz gibi baktığımız tavşanların kafalarından dökük açan horozların hain gâğalarından, her gördüğü güşüz ve zarif yaratığı boğazlamaya kaçkan mahallenin deda kadelerinden ya da iyisi beslemenin çok em verip işah etmek demek olmadığın uzun süre nasıl olup da anlayamadığımız söz etmem gerekcek. Yaram ıyları sonra kanadın keyi niyetim yok. O yüzden yisi mi, neden bizzat ticaret erbabi olamadığını, tarımsal deneyimlerimizle izah etmeye devam edeyim.

Babam emekli olduktan sonra içinde bir boşluk hissettiğini ve bunun üzerine de harekete geçtiğini anımsıyorum. Serde köylükler ya, açılan bir ihalede peysürüp. Silivri'nin o zamanlar adını bile duymadığımız bir köyünde, bes - on paraya minik bir tarla satın aldı. Tarlının sınırları belli olsun diye de etrafına fidanlar dikirdi. Vahşi köpeklerin saldırısından güc bel kurtulup, etrafına tını, cini top oynadı, asfalttan hayli uzakta ki bu tarlaya ilk kez varmışızda, ilk hayal kırıklığına da yasadık. O tazecek fidanları keşler kemirimi, incir, armut, elma, ayva, kiraz ve ceviz ağaçları, bırakın dalından yeşileceğimizi meyveleri vermez, henüz yaprak bile açmadan hakkın rahmetine kavuşmuştu.

Babam ise kararlardı: "Yılmak yok, her sene ekeceğiz bu tarlayı. Çevrede domates fabrikaları var. Ne kadar ıretsek almaya hazırlar. Sonra yağı fabrikası gördüm yakınlarda... Ay çiçeği neden ekilmesin? Selimpaşa, Silivri, zaten kavun, karpuz diyar. Yetiştirip yola çıkarsak, kapış kapış satılır. Bir köyde de bostan yaparız. Kendi yetiştirdiğimiz patlıcan, kâbak, taze fasulye, domates ve biberle yaz türülsü pisjiririz..."

DOMATES, BİBER, PATLICAN...

Emir büyük yerdendi ve biz de tabii ki ıretime başladık. Bir sene soğan ektik mesela. O kadar çok yeşil soğanımız oldu ki, ne yiyebildik ne de satatabildik. Hepsini çürüdü, gübre oldu. Başka bir sene domates ektik. Fabrika o kadar ucuz fiyat verdi ki, satışçılara lanet okuduk. Diğer sene bulğuş ektik. İlaç, biseri, döveri, derken komşu tarlaların sahiplerine dağıtmamız gereken parayı zor elde ettik. Sonra karpuz, kavun ektik. Karpuzda başçı atığı zamañatçar çatırsen, kavunda müthiş bir rayiha çıkardı. Ama satın alan ekmedik, hepsi tarlada kaldı. Nihayetinde köyün ineklerini yaradı bostanımız. Sonunda baktık ki meyve ve sebze çürüyor, bir de stratejik bir karardaki. Artık kuru fasulye ıretecektik.

İyi bir tohum bulduğ önce. Ardından nasıl ekleceğini üzerine yoğun bir araştırma yaptık. Çünkü tarlamları bulduğ köyde daha önce kimsce kuru

Sadık Hidayet'ten “KÖR BAYKUŞ” un Otları

fasulye yetiştirmemiş. Tohumların çimlenmesi, ekilmesi, gübrelenmesi, çapalanması, sulanması, ilaçlanması ve hasat, yalnızca bizim bilgimiz dâhilindeydi. Nihayetinde fasulyeler olgunlaştı, toplandı, ayıklandı, çuvalara doldurulup evin yolu tutuldu.

KURTLU KURU FASÜLYELER

Babamı epeydir ilk kez bu kadaneşeli görüyordum. Fasulyelerimiz bırakın bir evin ihtiyacını karşılamayı, apartmanın tamamını, hatta bütün sülalemi bile doyurabilir. Çuvalar tartıldı, geçmiş zaman, yalan olmasın, epeyce bir kuru fasulyemiz olduğunu anladık. Hemen bir tencere kaynatıldı, ardından bir tencere, bir tencere daha... Bir hafta boyunca etli, zeytinyağlı, pastarmalı, sucuklu, piyaz, güveçte, tencerede ve fırında çeşit çeşit kuru fasulye yedik. Önceleri konu komşuya dağıtmaktan söz eden babam bile "Bunlar şahane, mutlaka satmamız lazım," dedi ve ticaretin kapılarını açtı.

Ertesi gün babamın numunelik olarak ayırdıklarını bir torbaya doldurup kuru gıda toptancılarının yolunu tuttum. Fakat girdiğim her dükkânda aynı bir hayal kırıklığı yaşadığım itiraf etmeliyim. Kimisi hemen soğuk bir edayla numuneyi lade ediyor, kimisi de "Bunlar yaramaz," diyerek işinin başına dönüyordu. Oysa bir haftadır bu kuru fasulyelerin ne kadar çabuk piştiğine tanık olmuş, muhteşem lezzetini tatmıştım. İlk aklıma gelen, ucuza kapattırmaya çalıştıkları olmuştu. Artık son dükkâna girdiğimde dayanamadım ve sordum: "Bu güzelim fasulyeler neden yaramaz?" Adam bir avucundaki fasulyelere baktı, bir de yüzüme. Ardından "Kurtlanmış bunlar," dedi. Bu cevabı hiç beklemiyordum doğrusu.

Evedönüne, "Fasulyeler kurtlanmış," diyerek babama sitem ettim. Önce beni dinledi, ardından gülmeye başladı. Bu işte bir yanlışlık vardı. Meğer çuvaların içindeki fasulyeler ilaçlanmış ve kesinlikle kurtlanmışlardı. İlaçsız olanlar sadece numunelerdi. Yani sonuç olarak kötü haber: Malımızı satamamıştık. Ama iyi haber: Kimse zehirlenmemişti...

Velhasıl ticareti yine başaramamış, bir koyup üç alanlardan olmamıştık. Babama sorsan, bunlara rağmen üzülmemeliydik. Çünkü övünmek gibi olmasının ama biz hâlâ Kayseriliydik.✱

Kendimi bildim bileli halamı annem yerine koydum; onu sevdim. Onu o kadar sevdim ki kızını, yani süt kardeşimi, sırf ona benziyor diye aldım. Yani onu almak zorunda kaldım. Bu kız bir kere teslim etti kendini bana. Hiç unutmam. O da ölmüş anasının başucundaydı. Son bir veda olsun diye, herkes yattıktan sonra, don gömlek kalktım, ölü odasına geçtim. Başucunda iki kâfuri mum yanıyordu. Bedenine şeytan girmesin diye karının üstüne bir Kur'an koymuşlardı.

KÖR BAYKUŞ sf 54

KAFURI

HIYARÇEMBER

Nihayet habersaldılar Hekimbaşı'na. Bizi büyüdüğünü söyleyen aile hekimini, ayakta kalmanın hekimini kirli sanı, şükü, keçi sakallıyla içeri girdi. Büyük babama kuvvet macunu verdiğini, bana şekerli sütozu içirdiğini, halamın göbeğine hiyarçember bağladığını söyler, övünürdü.

KÖR BAYKUŞ sf 58

MOGRA

Bogam Dasi mütenasip hareketleriyle gül yaprağı gibi açılıyor, omuzlarını, kollarını uzun uzun titretiyor, eğiliyor, tekrar toparlanıyormuş; Bu hareketlerin özel anlamları varmış; konuşmanın meramı ifade ediyormuş. Bütün bunlar babamı nasıl da etkilemiş! Hele hele mogra* ve sandal itiriyi karışık birer ya da buruk ter kokusu bu görüntüye şehvet de katıyormuş. Uzak diyarlardaki ağaçların reçinelerinden elde edilen bu kokular, derinlerde kalmış, bastırılmış duygularcan veriyormuş.

KÖR BAYKUŞ sf 52

ADAM OTU

Aşk ile intikamın bir arada bulunduğunu düşündüm. Beyaz serin bedeni, karının bedeni avını saran kobra gibi açıldı, beni içinde hapsedti. Göğsünün kokusu sarhoş ediciydi. Boynuma dolanan kollarında tatlı bir sıcaklık vardı. O anda hayatımın sona ermesini arzu ediyordum. Çünkü o dakika karıma olan tüm hincim ortadan kayboldu. Ağlamama engel olmaya çalışıyordum. Ben farkına varmadan, tıpkı adamoğlu gibi onun ayakları benim ayaklarına dolandı.

KÖR BAYKUŞ sf 101

Romanda kahraman oldun mu başına gelmeyen
kalmıyor. Hapse girerler, öldürülürler,
iftiraya, ihanete uğrarlar...

ROMAN KAHRAMANLARINA NASİHATLER

—Ahmet Abi, hangi roman kahramanlarıyla
sobbet etmek isterdin? Ve onlara ne derdin?

—Bunu hep düşünmüştüm biliyor musun?
Gatsby gelir hep kalmış, onarılan etmek
isterdim.

GATSBY, O KIZDAN SANA YAR OLMAZ KOÇUM

—Ne nasihatı?

—Yahu oğlan genç yaşta o kadar garibanlık
sonra gayrimeşrudan parayı bulmuş. Tee
çocukluğunda vurulduğu, sonradan evlenmiş
barklanmış, bunu da şulmuş haspaya yeniden
kavuşacağım diye yirtınayrıtma öldü ya garip.
Hep üzülürüm ona.Yani tanışayıkı hemten bir
güzel akl verdim ona! "Bak Gatsby kardeşim
muhteşem zengin, muhteşem yakışıklı masallah
yumurta gibi cocuksun.Bu hatundan sana fayda
gelmez! Bunlar doğuştan zengin ve asil tipler.
Parayla yakışıklılık yemez bunlara,aristokrat da
olman lazım. Kocalarından şikayet eder
dururlar ama sosyal statülerinden
de asla vazgeçmezler.Sonra her
hafta sonu evine yemeye,çimeye,
şımayo, doluşun bu kuru
kalabalık var ya! Yarn ölsen
falan bir tanesi cenazene dahı
gelmez alimallah!" derdim.

SUÇU DA CEZAYIDA ÜSTÜNE YIKARLAR

—Başka?

—Ha bir de Raskolnikov hep
üzüştür beni. "İsmim Rusça'daki fill
kökeni"parçalamak"
diye illaki birilerini
parçalamam mı lazım
yavrum?! Lan oğlum
bırak,elini kana bulama!
Bu dünyadan üç beşini
temizlemekle bitemez
bu işler. Hem sen
vidanlı cocuksun,
yakarsın kendini,suçu
da, ceza da üstüne alır
Sibirya'larda çürürsün
koçum!" derdim.

DON KİŞOT MANAVI

—Başka?

—Don Kişot'a da derdim
ki!"Yahu amcamım, kıncın
kılı ağarmış, evinde otur,
koru neyin sev, senin
ne işin olur şövalyeyle
mövaleyyle, hayr gerek
yok!Yahu ne lüzum var,
Sancho Panza gibi himbil
cahil adamları da takarsın
peşine! Mancha'da bir
manav aç,otur tezgahın
başına sebzeye falan sat."

DUYAR KASMA JAN VALJEAN

—Başka?

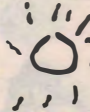
—Ha, şu Seffiler'dekiJan Valjean vardı bir de!
"Yav sen peygamber misin muhterem? Bu
kadar vicdan, meleklerde yok birader!! İki tane
şamdan kaldın diye, hayatını tüketkin çileyile
sefaletle,şimdilerde millet deveyi hamudıyla
götürüp anlı şanlı pozlar veriyor manşetlerde!
Seni okurken göbeğim çatladı; bir insan bu
kadar da duyar kasmaz! Az da keyfine göre yasa
mubarek adam! O javert pezevenge de peşinden
ayrılmazı, yıllar yılı kaçak göçek yaşıdın reva mı!
Git gez dünyayı,gör Konya'yı, bir de hatun bul,
evlen cora çocuğa karış di mi?! Bak dalgana be
birader!!"

ROMAN KAHRAMANLARI PERMA PERİŞAN

— İyi de Ahmet Abi, senin bu nasihatlerini
dinleselerdi, ne o muhteşem klasikler olurdu, ne
de roman kahramanları!

— La oğlum, keşke beni dinleselerdi
de olmasalardı klasik de,
kahraman da! Hayir ne oldu,
madalya mı taktılar? Romanda
kahraman oldun mu başına
gelmeyen kalmıyor.Hapse
girerler, öldürülürler, iftiraya,
ihanete uğrarlar!..Bak o
oğlan... Neydi di? Monte
Kristo Kontu'ndaki Dantes,
yıllarca zindanlarda çürüdü, değer
mi? Beni dinleselerdi en azından alayın
da bok yoluna gitmezdi işte! ✨

Bu kadar
vicdan,
meleklerde
yok!

HÜKMÜMÜZ YOK KI KORKUMUZ OLSUN!

441

Herkes memnun kalsın, diye koştururken
halayı kaçırın düğün sahibi gibiyim.

442

"Kalk da yardım et bana!"
diye bir affetme şekli var.
Anneler iyi bilir!

443

Geç saatte masâfirlikten dönerken
uyuma numarasıyla kendini taşıtmak, çocukluğun;
bildiğini belli etmemek, babalığın şanıdır.

444

Çalışmadığın yerden çıkan soru gibi
dikilir karşına
"İk görüştü aşk" denilen şey.

445

Belki de ik düştüğümüz yerde kalmalıydık.
Kalkıp devam etmek, tekrarı çağırarak sadece.

446

Sevsin sevsin de; biz de bilelim!
Günah mıyım, ibâdet mi, iyilik mi?
Ne diye gizli gizli yanı!

447

Hiçbir şey değişmiyor, deyip vazgeçmek?
Çırpınmayı küçümsemenin.
O da bir tür direniş!

448

Bildim, İnsan neyi susmak isterse;
ona döndürmüş avaz avaz.

449

Aklımda bambaşka bir 'şey' var.
Dunya, dediginiz yere yapışmıyor.

450

Boynumuza dolanır Şubat
ve uzaklaşırken deriz ki:
Hükmü varlığından sebep şu topraklardan,
ne de güzel geçmişti;
böyle boynuna çizgili bir mevsim.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Aşkân

BAŞAK BUĞDAY

THEODORE ZELDIN (D. 1933...)

Oxford'da öğretim üyesi. Çağımızın ilginç düşünürlerinden biri. İnsanlığın Mahrem Tarihi ve Hayatın Gizli Hazırları adlı kitapları, Ayrıntı Yayınları tarafından dilimize kazandırıldı.

FELSEFİ FISILTILAR

DEĞİŞİMİN TEK YOLU, aramızdaki tüm farklılıklara rağmen karşımadaki insanla konuşabilmekten geçer. Biz, kim olduğumuzu keşfetmeye çalışıyoruz, ama aslında 'Ben kimim?' sorusuna cevap vermek imkansızdır. O nedenle 'Sen kimsin?' diye sormak çok daha yararlıdır. Partilerin ya da orduların dünyayı değiştirebileceğine inanmıyorum.

ÖZGÜRLÜK, yalnızca bir hak değildir; kazanılması gereken bir beceridir ayrı zamanda.

YALNIZLIK KORKUSU, maneviyatı sıkı sıkıya bağlayan bir zincirdir. Bu korku, hayatı hakıyla yaşamının önünde, en az zulüm, ayrımcılık ve yoksulluk kadar güçlü bir engel oluşturur. Bu zincir kırılmadıkça, birçok insanın, özgürleşmekten ödü kopacaktır.

FİZİKSEL GÜÇ işe yaramaz. ABD'nin desteklediği İsrail ordusu Filistinlileri yenemedi. Ancak pijanist Daniel Barenboim, Doğu-Batı Senfonisi Orkestrası'nda düşman uluslardan kişilerin birlikte keyifle müzik yapmasını sağladı.

EVLİLİK ile ilgili en mühim husus, işi işleri arasında, en

değerli şeyi yani güveni tesis etmektir.

BİR HAYALE SAHİP OLMAK bazen acı verici olsa da, insanın hayatı sevmesini sağlar.

ŞÜKUR DUYGUSUnun yitirilmesi ne hazine. Kıskaçlık, açgözlülük ve kibir gibi ortadan kalkması zor kronik hastalıklar, ancak şükürle kontrol altında tutuluyordu.

ERKEK İLE KADININ AKKADAŞLIĞI

kimilerine imkansız görünür. Oscar Wilde "Erkekler ve kadınlar arasında arkadaşlık mümkün değildir. Tutku, düşmanlık, tapınma, aşk vardır ama arkadaşlık olmaz" der. Bu sapıtma tarihsel olarak yanlıştır. Arkadaşlık, insanın kendi kendilerine keşfetmeleri gereken bir sanattır. Kadınlar birer mal olarak görüldüğünde erkeklerle aralarında dostluk olmaz. Evlilikte karı kocanın birbirlerini en iyi arkadaşları olarak görmeleri insanlığın en radikal yeniliklerinden biridir.

BİLGİ, tıpkı yemek gibi, kimin sofrasında, nasıl servis edildiğine ve yiyipceği kişinin öncesinde neler yediğine bağlı olarak farklı bir lezzet ve görünüme bürünür. Bilgi, çiğ değildir hiçbir zaman. Bilgiyi pişirmek ve yemek belki de tüm sanatların en zorudur.

İNSANLIĞIN BÜYÜK MACERALARI, neredeyse herkesle fikir uyumsuzluğu içinde olan birkaç kararlı insan tarafından gerçekleştirilmiştir.

SANAT yeni dimiz. Müzeler de katedrallerimiz.

EDEBİYAT daima mutsuzlukla ilgilidir çünkü mutlu insanların hakkında söylenecek ilginç bir şey yoktur.

BEYİN size, onları mantıklı ve ilginç bir hale getirmeniz için yalvaran yalnız fikirlerle doludur. Tembel bir beyin, tıpkı karmaşasız bir hayata sahip olmak isteyen bir bürokrat gibi, onları bir çekmeceye kaldırır. Parlak bir beyin ise, o fikirlerden yeni sanat eserleri yaratır.

HIÇBİR ŞEY İNSANIN KENDİ YAŞAMINI YARILAMASINDAN DAHA ZOR OLMAMIŞTIR.

İKNA... Sizleri benim gibi düşünmeye ikna etmek, sizi dinlemekten elde edeceğim faydaları azaltır. Ve her durumda anlamsız olur; çünkü fikirler, bir başka dimağa yerleştiklerinde neredeyse her zaman değişirler.

İLİLEMEVE GELİŞME, çoğunlukla, birbiriyle hiç buluşmamış iki fikir arasında bir bağ kurulmasından doğar. Düşünce tarzınızı değiştirmekse, dünyayı değiştirmenin yarıdır.

İNSANLAR OKUMAYI VE SEYAHAT ETMEYİ ÖĞRENDİKLERİNDE, pek çok yabancı insanın kendi duyguyu ve ilgilerini paylaştığını keşfettiler. Yeni insanlarla karşılaşma olasılığı, günümüzde, umudu ayakta tutmaya yarayan en önemli kavgaı oluşturuyor.

KORKUYU GİDEREN EN İYİ İLAÇ BİLİMSEL MERAKTIR.

HOŞGÖRÜ ideale bugün bir amaç olarak değil, bir ilk adım olarak bakabiliriz. Bu adımı, başkalarını anlama serüveni başlar. Eski çağların feth ve zafer saplantısından daha heyecan verici bir şeydir bu.

DAHA İYİ BİR HAYATA NASIL KAVUŞULUR? Bunun yolu bireysel çabadan mı yoksa kolektif eylemden mi geçer? Bu iki seçeneğin ayrı madalyonun iki yüzünü temsil eder. Hiçbir şey, başkasından yardım veya ilham almadan yapılamaz. Aşağılanmaya, hor görülme ve dışlanmaya karşı yürütülen bütün büyük hareketler, teker teker insanları ortaya koyduğu sayısız bireysel eylemden ibarettir. ✱

Bir hayale sahip olmak bazen acı verici olsa da, insanın hayatı sevmesini sağlar.

YAKARSA DÜNYAYI GARİPLER YAKAR

**Gülmek için yaratılmış gözlerde yaşlar niye?
Sevmek için yaratılmış kalpler hep bomboş niye?
(Ferdî Özbegen)**

Gülmekten de yaşarız gözler.Yoksa gülmek için yaratılmış demektir.E arayıştadır o.(Arayıştadır o kalpler,yaradılışlarına uygun davranacaklardır elbet.)

**Her seferinde keşfetmek yeniden aşkı,
bu vakitsizlikte akla ziyan değil mi? (MFÖ)**

Aşk meşk meseleleri öyle keşifle falan olmuyor sanırım. Keşfetmişiz sanıyoruz belki de. Hem vaktimiz yoksa aşık da mı olmayalım arkadaş!!

**Memleket mi, yıldızlar mı,
gençliğim mi daha uzak?
(Zülfü Livaneli)**

Gençliğim yıldızlar dan,yıldızlar memlekettten, memleket gençliğimden uzak. Memleket gençlikten uzak!

**Selam almayana,
yiğit denir mi!
(Barış Manço)**

Denmez.Ama sadece selam alıyor diye "yiğit denmez" de diyemeyiz. Zaten selam verene de yiğit denemez.Yani sadece selamlayıpitielik olmaz.

**Söyle, buldun mu aradığın
aşkı! (Aytan Alpman)**

Arıyor muydum?

**Gayrimiz yapamaksa acı çekmek mi
lazım? (Orhan Gencebay)**

Olur mu canım öyle şey? İnsanın yaşadığı süreçleri kendi algısıyla keşkilledirdiğine inanıyorum, bazen başkalarının acılarının bebe de küçük görünmesinin ya da gözünüzde büyümesinin sebebi de bu sanırım. Ben her şeyi rağmen, acı çekmek gerekmediği düşüncesiyle yaşıyorum, öyle kabul ediyorum başıma gelenleri. Fatalist bir kabullenmeden bahsetmiyorum ama.Ye tabii bunlar olda sıcaklığında söylenen sözler.

**Yoksulun sırtından doyan doyana,
bunu gören yürek nasıl dayana?
(Mahzunî Şerif)**

Evet nasıl dayana? Daha geçtiğimiz günlerde meclisin önünde bir işçi kendisini yaktı."Geçenimiyorum" diyerek.

"Sürünüyorum" bile diyemedi o işçi. İnsanlar onurları için açlık grevine başlıyor. Bunu görenyürek,tüm bunlara nasıl dayana?! Gormezden gelmemeli. Mücadele etmeli, birlik olmalı, ayakta durmalı. Belki de böyle dayana!

**Vicdanının sesini
dinle, bak, ne diyor?
(Müslüm Gürses)**

Benimki "çok da zaapma" diyor. "Daha ne yapacaksın" da diyor. Bir de "Yakarsa dünyayı garipler yakar" diyor.

KAMU SPOTU

TEVFIK
MERKUT

evinde böcek çıktı diye komşularının
gregor samsanın annesini gün üstesinden
çıfardıklarını biliyor muydunuz?

**oşlu böcek olmadan
insan dostunu düşmanını
tanıyamıyor! bir daha düşünün!**

dile
düşeceğine
göle düş
derneği

sevgililer
gününde
eşine mutfak
robotu alan
geçkinlerin
hayallerinden
duvara
çivilenme
riskini %1000
artırdıklarını
biliyor
muydunuz?

**MUTLU
YUVALAR
MUTLU
YARINLAR
İÇİN MUTFAK
ROBOTUNA
HAYIR!!!**

alo 183
mutfak robotu
bırakırma
hattı

**bar önünde sigara içip zatürre
olmalık mevsim şubat! hoşgeldin!**

**kapalı alanda sigara yasağının
arkasında antibiyotik firmalarının
olduğunu biliyor muydunuz?**

ah bu
dış mizaklaş
derneği

Küçümseyip elinizin tersiyle bir kenara attığınız aşkı, tekrar hak ettiği başköşeye koymadan, hiçbir şey değişmeyecek.

DÜNYAYI AŞK KURTARACAK

Takvimde yılın en uzun gecesi malumdur ama herkesin kendi uzun gecesi yüzünde saklıdır.

Sevdiğiniz sonsuzluğa uğurladığınız ve bir daha kimseyi öyle sevmeyeceğinizi anladığınız geceden daha uzun mümkün müdür mesela? Yüreğin kara kutusunda ne kayıplar gizlidir, kim bilir.

ÖDLEK ŞÖVALYELER
Kimi, yıllar önce ölen sevgilinin telefon numarasını telefon rehberinden silemezken, kimileri nasıl bir gecede unutabiliyor sevdasını!

Kiminin kucagina kopkoyu bir yalnızlık biraakman gece, kimine neden umursamazlık bahsediyor?

Biten bir aşkın yasını tutmadan bir diğerine nasıl geçiliyor? Kalpler öldürülmüş aşklar mezarlığı, suskun bir kuşun son kanat çırpışı sözler...

Ben bu ödlek, hep kaçak düşen çağdan korkuyorum. Kelimeleri de

tüketik belki. Herkes herkesi sevir, sonra arkasına bile bakmadan çekip gider! Klavye şövalyeleri hayata gerçekleri karşısında, ilk zorlukta sıvıyor. Eskide kaldı o büyük cümlelerin hakkını veren adamlar ve kadınlar. Devir, 'özgürlük' devri. Taklıyoruz canım, niye büyük anımlar yüküyorsunuz ki siz şimdi bu illiklere?..

KALP KIRIGININ EDERİ
Eskiden hiç değişe vedaların bir anlamı vardı. İpli bir mektup yazıldığı ki, ömür boyu saklardı mektubu anı. Kalp kırığının bir ederi vardı hatta. Daha merhametli davranırdı hayat ayrılık acısı çekene. Şimdi hayatın bile umurunda değil hiçbir şey.

İnsan değiştikçe değişir dünya. Neye dönuştüğü bize bağlıdır. Nasıl ki ayınada insan kendi içinde ne varsa onu görürse, ıstrafta gördüğümüz her şey de bizim yansıması.

O açık çeken çocuklar, acı içinde kıvranan kadınlar, duvar dibinde dilenen adamlar, dili susuzluktan sarkmış cılız köpekler... Hepsi bizim eserimiz.

Sevgisizliğimizin dünyaya saldığı kötülük dönüp dolayış yine sahibini; insanlığı vuruyor.

AŞKA YÜREĞİ YETENLER
Sevdayı bilmeyen bir nesil, başka bir canlının acısını nasıl hissedebilir ki? Sevmek, kendinden başkasının varlığını tanımak demektir. Dahası aşk "Sen mutlu ol yeter" diyebilecektir.

Kurtuluş tek başına gerçekleşmeyecek. Küçümseyip elinizin tersiyle bir kenara attığınız aşkı, tekrar hak ettiği başköşeye koymadan, hiçbir şey değişmeyecek. Dünyayı, aşkı bilen nesiller kurtaracak. Aşka yüreği yetenler, sevdiği için emek sarf edenler; işte farkı onlar yaratacak. Çünkü yeşeren bir aşkı büyütmekle, filizlenen bir ağacı yetiştirmek aslında aynı özden; tutkudan beslenir. Aşklar geçse bilebilir. Ve umarım bize de öğretirler.

"Tiyatro kitaplığı nasıl kurulur?" diye sorduk, FÜSÜN DEMİREL sizler için önerdi...

REPLİKLER KİTAPLIĞI

M başımı kaldırıp kitaplığa baktığım zaman; yaşanan hayatları görebiliyorum. Kimi dramatik kurgu ile anlatılmış, kimi epik yöntemle, kimi grotesk, kimi avangart anlatımla, kimi soyut öğelerle, kimi tragedyalarda, kimi uyumsuz dil seçimlerle aktarılmış hayatlar... Tiyatro ve sinemayı bu yüzden çok sevirim. Anlatma dilinin sonu yok. Kullandığın araçların sonu yok. Aynı olay, birçok kez farklı bakış açılarıyla ilk etki gibi çekilebilir veya sahnelenebilir. Bu da yaratıcılığın bir sonucudur. Ve aslında yaratıcılığın sonu yok, yani o görünen ufuk çizgisi bile, sanatın içerisinde görünmemektedir.

M Kitaplığım, nefes aldığım bir alandır benim için. Baktığım zaman böğümülüyorum. Bir kitabı aramam gerektiğinde kaybolmamalıyım. Klasikler – toplu oyunlar veya bir yazara ait bütün eserler onun yana olmalı. Tabii ki tiyatro ve sinema ile ilgili olan diğer okunması gereken kitaplar dediyim, dünya tiyatrosu tarihi kitabından yöntemlere, sanatın öyküsünden felsefe kitaplarına kadar -ki sanat felsefeden ayrı düşünülmez- bütün bu güzel eserler de oyun kitaplarımdan ayrı raflarda yerlerini almalı.

M Başımı kaldırıp onlara baktığımda o raflardan sanki sözcükler çıkmaya başlıyor... Diyaloglar, monologlar, tartışmalar, sevimler, anlamlı anlamsız cümleler... O raflardan bana doğru hayat akıyor sanki. O hayatı canlı kılan karakterler odanın ortasına doluyor.

Beni hiç yalnız bırakmadılar! Elime aldığım, belleğime kazdığım günden beri, 43 senedir onlarla yaşıyorum. Hayatında kimse olmadı da sadece onlar hep odanın ortasında oldular.

M Bana hayatı ciddiye almanın gerekliliğini de, bir soyatırın acımasızleştirici biçimini de, gülerken hayatı değiştirmenin ne kadar anlamlı olduğunu da hep onlar öğretti. Onlara borçluyum ve sanırım gençlerle, çocuklarla, çocuklarımla onları tanıştırdıkça, ödeyeceğim.

Replikler kütüphanesinin olmaması olmazlar:

Beş kitabı indirgemek gerçekten çok zor ama, olmazsa olmaz listem;

1- Sanatın Öyküsü – Gombrich

2- Bertolt Brecht eserleri

3- Dario Fo eserleri

4- Shakespeare eserleri

5- Sanatın Gerekliliği – Ernst Fischer

SANATIN GEREKLİLİĞİ

E.R. GOMBRICH

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

SANATIN ÖYKÜSÜ

Necip Fazıl Kısakürek'in, "Üstat, neden sigarayı bırakmıyorsunuz?" diye soranlara, "Benim için yanan bir sigaram var, ondan da mı vazgeçeyim!" diye savunduğu tütün, beş asırdır hayatımızda.

Mustafa Kemal Atatürk

NIÇİN HARAM OLSUN BİR YEŞİL YAPRAK?

Ey tütüne haramdır diyen ahmak,
Niçin haram olsun bir yeşil yaprak?
Tütün yetiştirmede mi bu mukaddes toprak?
Haram olsaydı içen miydi Şeyh Altıparmak!

A nayırdı olan Amerika'dan çıkıp buralara geldiğinden beri efkârlıyız. Her yemekten sonra, her keyiften sonra, her aşktan sonra, her ayrılıktan sonra tütünlül bir duman. Zararı ziyadı da var, zevkli sefası da. Atatürk'ün elinde de görürsünüz, Che Guevara'nın elinde de. Nâzım Hikmet de içen, Necip Fazıl Kısakürek de. Şavaşa giden asker de yaker, 15 Temmuz gecesi darbeye direnen vatandaş da. Şarkılara, şiirlere, romanlara, akademik tezlere, tıp kitaplarına, filmlere konu olmuş dumanı kimse kayıtsız kalmaz.

Kolomb, Amerika kıtasını bularak dünyaya yaptığı kötüllüğü, tütünü dünya ile tanıştırmak dengelemeye çalışmış. Antil Denizindeki bir ada yerlilerinin tütündüğü otu dünyaya yayın Kolomb, Amerika'nın illerde dünyanın başına çokça bela olacağını tahmin etmiş olsa gerek, bu keyif verici maddeyi yajmış. Bir nebze çare olur belki diye...

Bizim içmek fiiliyle yaptığımız eylemi, Araplar, "tedhin=dumanlama" olarak, İngilizler, "smoke=sigara içmek" olarak yerine getiriyorlar. Yenilen veya içilen şeyler arasında görülen duman, 15. asırdan sonra, İslâm ülkelerine girmiş, Osmanlı'ya 1605-1606 senesinde yabancı gemilerle getirilmiş. 4. Murad zamanında yasaklanmış.

Yalnızca dünya işleriyle meşgul olanları değil, sofileri de, ahiretle meşgul erbabi da fazlasıyla sarıp sarmalamış. İlim erbabi Abdülgani b. İsmail en-Nablusi tütünü sevenlerden..."İçme bu necis şeyi" diyen sofilerin telkinlerinden

yorulduğu bir vakit, tütünden övgü dolu sözlerle bahsettiği uzunca bir kaside yazar (es-Sulh, vr. 87a-88b; Muhammed Tâlib İbnü'l-Hâc, II, 141-143). Tütsü faydalarını sıralar, tütününi iyileştirdiği hastalıkları adan verir ve birçok başka faydasından söz eder.

Nakşibendi tarikatının en önemli şeyhidir Abdülğani Nablusi. Fıkıh, edebiyat, felsefe, tarih ve tasavvuf üzerine birçok kitaba imza atmıştır.

Duhan (tütün) müptelası bu muhterem zat da o zamanki birçok şeyh tarafından sürekli ayanlar. Bunun üzerine o da tütünü ilgili bir kitap yazar.

"Tütün İçmenin Helalligi Konusunda Kardeşler Arasını Bulmak" adını verdiği kitap çok ses getirir. Rivayet edilir ki, Şeyh Nablusi'nin yolu bir gün İstanbul'a düşer. O sırada Altıparmak adıyla bilinen Sinan Efendi halifeliğin fetva makamını işgal etmekteydi.

Şeyh Nablusi'yi sert bir şekilde uyarır: İkininin atışması sonucu Şeyh Altıparmak, Şeyh Nablusi'ye hak verir ve tütün içmenin günah olmadığı kanısına varır.

Şeyhülislam Ebussuud Efendi ise bu tartışmaya, tütüne karşı sert bir şiirle katılır:

**Bir acayip bid'at gelmiş cihana,
Aman ha değmesin ehl-i imana!
Duhan diye isim vermişler ona,
Tütsü verir çıkınsın diye imana!
Bazı imamlar nûş edip içerler,
İçip de mihraba niçin geçerler?
Melekler istikrâh edip kaçarlar,
Şikâyet ederler varıp Rahmân'a**

TÜTÜN NOTLARI

- Türkiye'nin en iyi tütünü Şemdinli'de yetişir. 19. yüzyılın başlarında yorede yaygın Nasturiler zamanında başlayan tütün ekimi, 1936 yılında Şemdinli ilçe olduktan sonra tüm koy ve mezarlarda geniş kapsamlı ekime bağlandı. Şimdilerde ise hiç yok.
- Tütün Han... Gaziantep'te bulunan Tütün Han'ı mutlaka gezin.
- Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nı başlattığı Samsun'daki Tütün İşkelesi'ne mutlaka gidin.
- Halic kenarında bulunan Koç Müzesi, zamanında Cıbalı Tütün Fabrikası'yıms. Yohunuz düşerse uğrayın.

**Enbiyâdan hiçbir kimse içmedi
İçin diye tembih dahi etmedi
Seleften hiç kimse alıp-satmadı
Ticaretî haramdır bezirgâna**

Nablusi'nin etkisiyle sigaraya başlayan Şeyh Altıparmak, eline bu manzûme ulaşınca, manzûmenin yazılı olduğu kâğıdı çevirip, şu cevabı yazar:

Ey tütüne haramdır diyen ahmak,
Niçin haram olsun bir yeşil yaprak?
Tütün yetiştirmede mi bu mukaddes toprak?
Haram olsaydı içen miydi Şeyh Altıparmak!

Necip Fazıl Kısakürek'in, "Üstat, neden sigara içiyorsun, neden bırakmıyorsun?" diye soranlara, "Berim için yanan bir sigaram var, ondan da mı vazgeçeyim!" diye savunduğu tütün beş asırdır hayatımızda. Dünya tütüne mücadele yolları ararken, tiryakiler dumanı tütürmeye devam ediyor.

Bir de otlağçılar var ki, onlar zarar ve yararını çok dıydırlar. Ortalama diyalogları şöyledir:

- Birader sigaran var mı?

-Var.

- Bir tane verir misin?

-Veririm.

- Ateşin var mı?

-Var. Buyur. Tütün zararlı diyorlar, sen ne dersin?

- Tütün elden, ateş elden olduktan sonra ne zararı olacak? *

Mehmet Ali & Akşamşefası

Mustafa Kemal Atatürk

YENİ YILDA YEPYENİ İNDİRİMLER

24 saat açık
kitapçınız

ÇOK SATANLAR

YENİ ÇIKANLAR

İNDİRİMEKİLER

 binbirhece.com
"24 saat açık kitapçınız"

 binbirhecekitap BinbirheceCom binbirhecekitap info@binbirhece.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Yaşar Kemal, 12 Mart'ın karanlık günlerinde, bir öfke heykeli gibidir.

YAŞAR KEMAL'DEN İNCELİKLER

BİR KARŞILAŞMA

Yaşar Kemal, daha rahat yazabilmek, daktilo sesile kimseyi rahatsız etmemek için kimi zaman evinden uzaklaşır. Bir otel odasında, daktilosunun başına geçer. Ferhan Şensoy da apartmanda geceleyin daktilo ile yazamaz. Hele gece yarısını geçmişse olay çıkar. Bir keresinde olay çıkmasını diye, kâğıtlarını toplayıp daktilosunu alır, altıdaki taksiye, Sile'ye bir otelde gider. Kiş kıyamet, otele kimse yoktur. Otelci, "Kendi hâlinde, siyah gözlüklü bir amcadan başka kimse yok otele" der. Deniz gören bir oda tutar.

Akşam yemeğini keyifle yer. Sonra da oturup daktilosunu alır, romanını temiz çekmeye başlar. "İşte yazarken huzur böyle bulunur. Çok güzel!" diye içinden geçirir. Acele etmiştri sevinmek için! Gece yarısını geçtikten sonra, üstündeki odada bir tıkırtı olur, sifonlar falan çekilir. Bir adam öksürmeye başlar. Zaten saat sabahın dördü olmuştur, o da yatar uyur. "Anlaşılan otelecinin saçmalaması bu! Boş otelinki müşteriyesine, altı üstü odaları vermiş..." der.

Uyduktan bir saat sonra, yani sabahın beşinde, üst kattaki odada oturan adam, şakdaşşakda daktilo yazmaya başlar. Hem ne yazsı! Tuşlara sanki balta ile vurur. Sanki daktilo değil, buhar makinesi çalıyor. O gece, ne üst kattaki uyur ne de alt kattaki...

Talhisizliğine yonar ve merak eder bu adamı... Kimdir bu adam? Kahvaltaya inince anlaşılar o adamın kimliği: O adam Yaşar Kemal'dir. Yaşar Kemal'den "Aman efendim, ne hoş tesadüf yahu!" demesini bekler. Çünkü, Yaşar Kemal olağanüstü ince, kibar biridir. Ancak o, "Ülan o saatte daktilo yazılır mı deyyus, sabah erken kalkıp yazılır" der

Mehmet Ali & Aksozsefasi

Ferhan Şensoy: "Koskoca Yaşar Kemal bu, herhalde bir bildiği vardır. Anlaşılan ben yanlış saatlerde yazıyorum da ondan onunki kadar olmuyor" diye düşünmeye başlar. Kendisine romanının müsveddelerini göstermek ister. "Hasss..." diye lafa başlar Yaşar Kemal. "Git kendine ıssız bir ev al deyyus..." der.

Roman için mekân şart diye düşünen Ferhan Şensoy, Arnavutköy'de eski bir ev satın alır. Evi onarır. Taşınır. Çok memnundur. Bağımsız olması çok önemlidir. Gecenin üçünde duvara tablo çakar, kimse rahatsız olmaz. Yönetici, kapıcı, apartman hayatının öldürtücü yaşamı biçimi yoktur. Kitaplar da art arda gelir. Sadece çok sevdiklerine "deyyus" diyen Yaşar Kemal'e minnettedir.

BİR YANLIŞLIK

Yaşar Kemal, birkaç dostuyla İstanbul Caddesi'nde yürümektedir. Büyükparmakkapı Sokağı'na dönerken genç, yağız bir delikanlı Yaşar Kemal'i görür görmeye kollarını açıp "Abim benim!" deyip Yaşar Kemal'in boynuna sarılır. Sonra, kollarını indirir ve "Abi sen kimdin ya?" diye sorar. Yaşar Kemal, hiç bozuntuya vermeden "Ülan deyyus, nasıl tanımazsın beni? Ben, bu mahallenin muhtarımıym!" der. Yağız delikanlı mahcup olur: "Abi, ben seni Orhan Yaşar sanmıştım da..."

DENİZİN ASILMASIN DİYE!

Yaslyla olmasa da ruhuyla 68 Kuşağı'nın Yaşar Abi'sidir! Her nasihatının başlangıcındaki parmağı tehdit gibi görünse de çevresi için öğrenmenin sonsuzluğu gibidir. Onunla yürüyüşe çıkarak, onu dinlemek bir ayrıcalıktır. Yol boyunca anlatır da anlatır. Yaşadığı doğada ne varsa her birinin sırdaşdır. Her birinden bir masal gizlidir yüreğinde.

Nihat Behram da 70'li yıllarda Yaşar Kemal'e yürümeyi bile çekenlerdendir. Sudaki köpiğiken gökteki yıldız kadar anlatıklarını dinlerken üç saat, üç dakika gibi geçer.

Yaşar Kemal, 12 Mart'ın karanlık günlerinde, bir

Deniz mavidir, mavi umuttur. Nerede görülmüş umudun idam edildiği!

öfke heykeli gibidir. Öfkelerini dindirmek için çok sık yürüyüşe çıkar. Deniz Gezmis ve arkadaşlarının idamını onlemek için sürdürülen girişimleri katılır, imza toplamaktan çekinmez. O günlerden birinde Nihat Behram'ı yanına çağırır. Uzun yürüyüşün sonunda, genç arkadaşının içi yakasından tutup "Engellemek için ne gerekirse yapalım Nihat. Deniz mavidir Nihat, mavi umuttur. Nerede görülmüş umudun idam edildiği!" der. Tekrarlayıp durur bunu. Sonra: "Taksim'e bir sandık dinamit koyun, çağırın beni, üstüne otulayım; Çocukları asarsanız patlatırım!" diyeim, hadi git, arkadaşlar bunu bilsint!" der.

ZILLI KURT HİKAYESİ

Yaşar Kemal, zaman zaman sanat heveslisi gençlerle buluşup sohbet etmeyi sever. Onu birkaç saat dinleyenler, bir roman okuması gibi olur. Her sohbetsonrasında, sözün ve zamanın zikrâtı vericesine, "bir kussa, bir hisse" demeden masadan kalkmaz. O şakamki sohbet konusu, "muhalif olmak" üzerinedir. Yaşar Kemal, önce aşağıdaki hikâyeyi anlatır:

Doğu Anadolu'da köyün sürülerine, koyun damlarına kışın açılan kurtlar girer, koyunlara saldırırlar. Bir koyunu alıp götürürler, bütün bir sürüyü ısırırlar, yaralarlar, parçalarlar kaçarlardı. Kurdu düşleriyle yaralanmış koyunları iflah olmaz, ölümlerim eninde sonunda. İşte böyle bir köye kurt girdiğinin sabahı, köylüler atırlarlar, kurtların ardına düşerlermiş. Kurdu, kurtları yakalayınca fiske bile vurmazdılar, sağlam bir zincirle, kopmaz kırılmaz kurdu, kurtların boğazına birer zil takar onları bırakırlarmış. Kurtlar kurda kusa, hiçbir canlıya, koyuna keçiye, eşeğe, danaya, hiçbir yaratığa yaklaşmazlar, açlarından ölümlerim.

Hikâye bitince sıra, küssadan hisseye gelir:

"İşte Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri bu kurt metoduyla köylülerden öğrenmiş, her hoşuna giren insanın boynuna bir zil takıp brakyördu bozarka. Gençliğimde boynunda hep zil oldu. Arkadaşlarım da... İşte yazılacak roman budur. Bunu da sen çocukları!"

*İpin ucu, ipin ucu!
Başladığın yeri bilmesem
Bu kadar kolay dikemedim kaçık yerlerimi
Seni de kaçırırsam elden
Bir 'göz yanılsaması' soy gitsin
Kapsun, inceldiği yerden*

Her yerin yanğını başka,
Bir elmin vardır alıp veremediği
Diğerle...
Bir nevi yol bileklesi,
İnsan ilmesini ipte
Ve aralarında kalan,
Fikir yontan bir beden
Hem dertten, hem neşeden

Bence sus artık Zulfakar
Görmedğin bir harenin
Beklenmedik tekmesiyle yanılıyor şu karanlık
Seninle, inançla, inanmamakla değil...
İnsanın içindeki bütün arılar
Son kalan kovani kolluyor
Nuh bu kez, sadece böcekleri topluyor çuvala
Gemi niyetine 'bir çuval'...

Yağmurdan sonrasındır ebemkuşuğu diye
Kuraklığın sunacağına reddediyor ezber sevenler

-Yere bakarak yüzünün alışkanlığı olmuş, işi iskolamak-

Hangi dağa çakılır peki, çuvaldan çıkan petekler
Ve bir mit, kına aşına kükürtsü
Böylece yarıda soner

Gerçeği iskeleyen başını göğe tuttun
Bakmak ki esereki...
Bakamadin...

**Dikiş diker ellerin
Kaçırır ucunu İpin**

Başa sarıp, küfürle ördüğün o yatağın örtüsü

**Gerdeğe girer namusuyula
Bakır kalmış düşüncelerin.**

Böylece belki,

Büyür

Bütün düşümlerin...

Ben İnce Memed, yarım yüzyıl boyunca okundum ve yazıldım. Beni unutmamak, direnişi hatırlamaktır artık!

BEN İNCE MEMEDİM ROMAN DEĞİL, YAZILMIŞ SON BÜYÜK ŞİİRİM!

"Toros dağılarının etekleri ta
Akenizin den başlar. Kuyuları döven ak
köpüklerden sonra doruklaradığı yavaş
yavaş yükselir. Akenizin üstünde daima,
top top ak bulutlar salınır. Kuyılar dümdüz,
cılanmışgibi düz killi topraklardır. Killi
toprak etgibidir. Bu kuyılar saatlerce içe
kadar deniz kokar, tuz kokar. Tuz keskindir.
Düz, killi, sürümüş topraklardan sonra
Çukurovanın bükleri başlar. Örlümüşçesine
sık çalllar, kamslar, çöbürtlenler,
yaban asımları, sazlarla kaplı,
koyu yeşil, ucu bucağı belirsiz
alanlardır bunlar. Karanlık
bir ormandan daha
yabani, daha karanlık!"
Boyle başlar Çukurova.
Öncesi gerçeği, sonrası
masaldır... Yaşar Kemal'e
başlayan, ebediyen İnce
Memed'le sonlanır! Yaşar
Kemal göçüp gittiğinde de
buralardan İnce Memed
bizim olumsuz, tek ve son
kahramanımızdır...

Ben İnce Memed'im. Çakırdikenin tarlasında,
bacakları kan revan içinde koşan ağadan
beyden, düzenden adaletsizlikten kaçan
bir kavruk, bir biçare çocuk olum olab
ben, ben değilim. Çünkü kahramanlık
kendine ait olmak değildir. O çakırdiken
tarlasımağırdığımdan beri ben, sadece siz
aidim. Dünyanın neredeyse tümündillerine
çevrildim, dünyanın bütün halklarına
sevildim. Kim okuduysa beni, onun oldum.
Ben, herkesin, yoksul, yetim, boynu
büyük İnce Memed'im. Sadece boynu
büyükükükseniz, kahraman olunur mu
peki ya? Olunmaz elbet. Ben yoksulluk
bir yana durun, başkaldırının, umudun
olumsuzluğuyum!

Dinyakuruluğundan bu yazı yazılımlım
altında olan, zulme, yoksulluğa, alpahtaya,
aşışınmaya, okuruluğa, tutsaklığa
dayanılmaz, kendi yapamadıklarını ben
yapınca; ağaları, beyleri, eli kanlı eskiyalari
alınının çattından vurup da dağışıkınca,
başkaldırınca, hak arayınca, beni evliya
yerine koydular, başlarına taca yaptılar.

Ben İnce Memed'im. Hepinize aidim.
Korkmadım çünkü hiç, içindeki yüz bin
yıllık korkunun üzerine üzerine yürüdüm,
korkuya başkaldırdım. Yoksulluğa, kadere,
kendime, size başkaldırdım. Getirdiğim
iyilikler gün gelir insanlar için kotuluk
olur dedim, kendi iyiliğime bile
başkaldırdım. Yaşar Kemal, bana
en büyük hazinesini, tek varlığını
arınağın etti; yüreğindeki umudu

verdi. Bakmayın eli silahlı, kanlı olduğuma,
başkaldırmanın için umuttan daha değerli
bir şey, başka bir silah veremediz aslında
bana. Umudun yanına insan sevgisini koydu,
taş toprağı, çiçeği çalıyı koydu sonra.
Anadolu'nun da, çiçeğin de, insanın da,
aşkın da şiri oldum sonra.

Ben, İnce Memed'im. roman değil, yazılmış
son büyük şiirim!

Destanlar çağı kapandı benden sonra.

Kahramanlar çağı geldi geçti,
büyük romanlar bir kenara
çekildi, cümle çalı, çrpının,
nice çiçeğin, börtü böceğin
nesli tükeni. Benden
sonra kimsecikler
gezmedik belki Toroslarda,
görmedik oylum oylum
ipincecan derecikleri,
yaşama umudu gibi
tüten bacaları, bir çorbaya
çalışan sahna kalkanı, belki...

Ama başkaldırdım da, umudum
da, direnişim de bu topraklardan çıkıp
bütün dünyanın yüreğine değdi. İçine su
serpti. Hayat başkaldırdı, yara direnişle
kapandı. Dil, yüreği anatlatıkça zenginleşir,
çoğalır. Unutma ki, adını bilip de söylediğin
her çiçek, günü gelince onu ezenlerin
ayaklarına celme takacaktır... Ben İnce
Memed, yarım yüzyıl boyunca okundum
ve yazıldım. Beni unutmamak, direnişi
hatırlamaktır artık! ✱

Fotoğraf makinesi baskın yaptıklarından aldığımız suretleri onlara sonradan gösterip bir sonraki baskınma gönüllü yazılmaları ne ve bunu bir tebessümle belli etmelerini ister.

FOTOĞRAFA SİĞ-İN-MAK

Geriye doğru gittikçe sayıları azalan, çocukluğumdan kalma eski fotoğraflara bakınca bir şey dikkat çekiyor: Erken dönemde, kendimden habersizliğin masumiyeti içinde ve fotoğraf makinesinin tehdidini hiç fark etmemişim. Zamanla, makinenin tehdidini hissederek kendime çekidüzen vermişim. O eskilerin fotoğraf makinelere, yeni muhataplarında bir nevi terör ve ani baskın duygusu husule getirdi. O ilk resimlerde, fotoğraf makinesi, sanki beni çekip de almış gibi görünüyor. Fotoğraf karesinin içine apar topar sığdırılmış gibiyim. Her yer masuma dağılmış olan ben, fotoğrafta toplanmış, bir bütün haline getirilmişim sanki.

MEKANİK NAZAR

Eski fotoğraflardan, o nadiren karşılaştığım fotoğraf makinesine bakınca hiç tebessüm etmediğim anlaşıyor. Ne yaptığının farkında olma lüzumu henüz uyanmamış. Fotoğraf makinesi baskın yaptıklarından aldığı suretleri onlara sonradan gösterip bir sonraki baskına gönüllü yazılmalarını ve bunu bir tebessümle belli etmelerini ister. Bu açıdan insana had bildirip te'dip eden bir şeydir.

Fotoğraf karesinin içine apar topar sığdırılmış gibiyim.

Fotoğraf makinesinin kafesleyici tevaccüzü (bugün objektif dedimiz o soğuk göz) ile karşılaşıncı ilk tepkim (ve bunu ilk kez yaşayan tüm insanları tepkisi gibi) bakılıyorm olma huzursuzluğu, bir nevi nazardan duyulan kaygı olmuştu. Sanki henüz tamamen ben olmayan bir benliğim içine çağırıyordum, olmak istemediğim bir zamanda yoklamam alınıyor gibi hissedirdim. Kendinin farkında olmayan o masum benlik, fotoğraf makinesi tarafından bir igsale, bir kuşatmaya uğradı. O huzursuz ve kaygılı hal, bir fotoğraf makinesinin tuttu yakalayan nazaranma nispetle bir ben olma baskısına muhatap olmaktan kaynaklanıyordu. O haldeyken, ben hissettigim kaygıdan ibaretim. Fotoğraflarımda kaygılı çıkardım.

TUZAĞA GÖNÜLLÜ DÜŞÜŞ

Diyebilirim ki o zamanlar henüz fotoğraf değildim. Sadece fotoğrafın "içi" ndeydim. Çok sonraları objektifin yabancılığı aşındıkça, kaygım azaldı. Ve sadece fotoğrafın içinde olmaktan çıkıp fotoğrafın kendisi olmaya başladım. Benliğim, masumiyetten göçe zorlandı. Ben'in sınırları darala darala fotoğraf karesinin çizgileri kadar birbirine yaklaştı. Artık fotoğrafa sığmıştım. Fotoğrafın içinde olmaktan beni fotoğrafın kendisi olmaya zorlayan tüm o baskın, tahliye, göç meyve vermişti. Bir kareye müteaddidim.

Eskiden ne kadar mutlu olursam olayım, resimlerinde endişeli veya şaşkın görünürdüm. Şimdi ise ne kadar dertli veya endişeli olursam olayım resimlerimde mutlu luk alameti bir tebessüm var. Zira ilk başta bana huzursuz edici bir baskın olarak gelen bir tuzağa gönüllü oldum. Bana bir baskın gibi gelen fotoğraf, artık ben olmuşum. ✽

Mehmet Ali & Akşemsafası

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

YENİ FIESTA

Bir başka hisset.

Yenilenen tasarımı, yepyeni akıllı teknolojileri ve her yaşam tarzına uygun model seçenekleri ile Yeni Ford Fiesta Ford yetkili satıcılarında!

Go Further

Yeni Ford Fiesta'nın CO₂ salımı 89-118g/km arasında, yakıt tüketimleri l/100km: şehir içi 3,9- 6,9, şehir dışı 3,2-4,2, ortalama 3,5-5,2 arasındadır. Türkiye'de satışa sunulan araçların donanım seviyesi ile aksesuarlar, jantlar ve lastiklerden dolayı yakıt tüketimi değerleri farklılık gösterebilir.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Dostoyevski misali, kendilerini adeta eziyet eder gibi kurcalamayanların sonu, sürünün bir parçası olmaktır.

İNSANLARI TEK SIFATA HAPSETME SAKIN

Türkiye'de Soğuk Savaş henüz bitmediği aslında. İçerik değişirdi ve kimlikler üzerinden sert bir kültür savaşına dönüştü.

Hatta daha ileri giderek bir iç "medeniyetler çatışması" yaşıyoruz da denilebilir.

Bir zamanlar, "Doğulu" yolcuların çoğunlukta olduğu bir gemiyi, kaptan köşküdekilerin Batı'ya götürmeye çalışmalarının sancılarını yaşıyorduk.

Doğucular, Batıcılara itiraz ederken çok canlıydılar, birbirlerine kuvvet veriyorlardı. Nihayet iktidarı (gemiyi, dümeni) da ele geçirdiler.

Ama aslında çok derin bir Doğu tahayyülleri yoktu. Sadece neyi istemediklerini biliyorlardı. Onun yerineneyi koyacaklarını derinlemesine düşünmemişlerdi.

Kıscasıca, itiraz ederken kuvvetli, inşa ederken çocuktu.

GEİMİYİ ZAPTEDENLERİN PUSULASI YOK

Şimdi bir doğuya, bir güneye, bir batıya, bir kuzeye yönelip, durmadan savrulmaları da bundandır.

Zira ellerinde, belli bir rotada ilerlemelerini sağlayan bir harita da, pusula da yok.

Bizim düşünce geleneğimizin de temel meselesi bu: Kendini "ötekisine" göre tanımlamak ve onun tersinden aynısını düşünmek.

Dahası, bugün kendisini Batı karşıtı olarak konumlandırırlar düşündüklerinden çok daha fazla Batılıdır.

Doğu karşıtı olarak görenler de, fazlasıyla doğuludur.

Sabah akşam "düşmanınızı" konuşursanız ona dönüşürsünüz.

SÜRÜDE KALMA, BAŞKA SÜRÜLERE SALDIRMA

Ne olduğumuzu veya ne olmak istediğimizi çok daha rahat ve özgüvenle söylebiliriz.

Özellikle, içine doğduğumuz veya içine hapsediğimiz "mahalleri" sorgulamakla başlmalıyız.

Mehmet Ali & Akşamsefasi

Yüzleşmemiz gereken basit ama zor bir soru var: İçine doğduğum mahalleden, sırf burada olmanın konforundan vazgeçemediğim için mi ayrılmıyorum?

Belki de benim bir evim, bir mahalleim yoktur? Belki de uzun bir yolculuk beni başka bir eve, bir mahalleye ulaştıracak?

Buna cesaretimiz var mı?

Kendini kurcalamaya cesaret edemeyenlerin kaderi, sürünün bir parçası olmak ve (sürü kimliğini tahkim etmek için) sürekli diğer sürülere saldırmaktır.

MELEZLEŞMEZSEN VAHŞİLEŞİRSİN

Kültür savaşlarının en büyük tuzağı, insanları tek bir kimliğe indirmektir.

Bu nedenle insanları tek kelimelerle sınıflandırmaya "hapsetmemeyi" öğrenmemiz gerekiyor.

Aynı insan, çok farklı kimliklerin çok da tutarlı olması gerekmeyen bir toplamı olabilir. Farklı dönemlerde kimliklerinin farklı unsurlarını öne çıkarabilir.

Tek kimlikli insan veya grup tahayyülü, iktidara hoyratlaşma fırsatı veren bir kurgudur. Aslında hayat bu kurguyla çok açık çeliştiği için, kimlik savunusu bu denli şiddet üretmektedir.

Bir de muktedirlerin fark etmemizi istemedikleri bir gerçeklik var: Tarih, kimlikler arası geçişlerin yoğun yaşandığı, bir "kültürel melezeleşme" tarihidir aynı zamanda.

Muktedirlere rağmen özellikle fakirler, birbirleriyle yarışmada gayet mahirdirler. Çünkü yaşadıkları hayat bunu gerektirmektedir.

Belki de eli kalem tutanların, tutarlılık ve kesinlik saplantılarını bir yana bırakarak çoğul kimliklerin kaynaşabildikleri, melezeleştikleri bir toplumdaki korkmamayı; hatta onu sevmeyi öğrenmeleriyle pek çok şey değişecek...✱

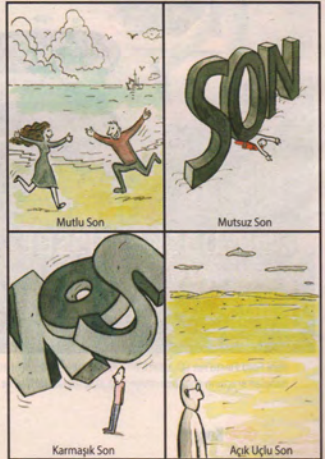
DERS: EDEBİYAT

ŞENOL BEZCİ

KONU: Yeraltı Edebiyatı

KONU: Bir Roman Nasıl Biter?

VEYSEL DONBAZ, Türkiye'nin sayılı Sümerologlarından. 5 ölü dil biliyor: Sümerce, Hititçe, Akadca, Asurca ve Babilce. 5 bin yıllık kil tabletleri okuyor. Bugüne dek 10 bine yakın kil tablet okudu. Yaşayan en ilginç bilim insanlarımızdan olan Veyssel Donbaz, OT'a ilginç açıklamalarda bulundu.

NERDE O ESKİ TABLETLER?

MÜZELİÇİLE 100 SENE GEÇ BAŞLADIK
1958'de Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sümeroloji Bölümü'ni seçip okuyan tek öğrenciydim.

1936'da Türkiye'de Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ne yirmi üç bölüm açılacak fakat yeterli öğretim üyesi yok. Atatürk, Nazi Almanyası'nda hayatı tehlikeye olan Yahudi akademisyenleri Türkiye'ye çağırır. Birçok bilim insanı gelir. Sümeroloji bölümü de o dönemde açılır.

1840'larda British Museum, birkaç yıl sonra da Louvre Müzesi açılır. Batılılar, bizden bir asr evvel başlangıçlar müzesi'dir. Diplomadlar, misyon sahipleri bulundukları yerlerde toplayabildikleri her malzemeni ülkelerine götürmüşler.

Yerliler, buldukları tabletleri bu sadimlara götürüyorlar. Adam zama hastası, bir kinnin tableti, bir ilaç tableti karşılığında kil tabletleri veriyorlar bu yabancılar.

DOĞU ALMANYA MACERASI

1906 ile 1912 yılları arasında, Boğazköy'de (Hititlerin Başkenti) Almanlarla ortaklaşa bir kazı yapmışız. 10 bin civarında Hitit tabletleri çıkmış. Bu tabletler bakım için otuz üç sandığın içinde Berlin'e gitmiş. Almanya ikiye bölünce biz Doğu Almanya'yı tanımışız. Tabletler de Doğu Almanya'da bir müzede 1954'e kadar bekletilmiş. Türkiye'den bir istek yok!

Ben, 1985 senesinde tabletleri için gittim. Tabletleri verecekler ama bir şefek var onu vermeye yanaşmıyorlar. İki gün içinde 1650 tableti aldık. Büyükelçi, tabletleri koyacak yer olmadığımı söyledi. Kilit bile almadılar. Tamamen kendi çabamla getirdim. Her gün müze yetkililere viski götürüyordum. Cep çakımı bile hediyeettim tabletler için!

TEKERLEK İCAT EDİLDİĞİNDE KÖŞELİYDİ

Kim daha çok tablet bulursa ona ödül veriliyordu. Tabletlerin çoğu o yüzden hasarlı, işçiler tabletleri kırıyorlarmış!

Orta Anadolu ile Güneydoğu Anadolu arasındaki bölgede çivi yazı kullanılmış. İnsanların görebileceği yerlere, yol üstündeki kayalara yazılmışlar.

Tekerlek, kare şeklinde icat edilmiş. Yuvarladıkça köşeleri silinmiş, ovalleşmiş. Sonra otuz çeşit araba icat etmişler: Tören arabası, savaş arabası, kralın seyahat arabası, yük arabası...

BEST-SELLER ROMANLARA BENZEYEN KİL TABLETLER

Sümerler M.O. 2400'lerde yok oluyor ama Sümer dili M.O. 47 senesine kadar kullanılıyor. Resmî yazıdan çivi yazıya dönüşüyor alfabe de. Sonradan çivi yazısı da kalkmış. Aram dilleri geçerli dil olmuş. Sami dilinin atası Akatça'dır. Abu(baba), ummu (anne), ahı (kardeş), ahut (kızkardeş), bunlar ve birçokğu Akatçadan geçmiş.

Kendi dilini bilmezsen tercüme yapamazsın. Çiftçilikle ilgili yirmi kelime sayamaz şimdi kimse. Sicim, kırnarp, ıplık arasındaki fark nedir? Bunları bilmek sizi köylü yapmaz ama bilmemek sizi cahil yapar.

Bugünün best-seller romanları gibi çok bilinen tabletler var. Benim en sevdiğilerinden biri M.O. 2600'lerde yazılmış ilk reform tablet. Hükümdar Urukagina yazdırmış. Onların gömülmesi için ailesinin 480 ekme, sekiz-on litre bir a ruşet vermesi gerekiyordu. Dul kadının malı mülkü alınıyor. Ambarlar boşaltıldığı için insanlara verilecek yiyecek kalmıyor. Bunlar gibi pek çok suistimali durdurmak için bu reformist kanunları çıkartıyor. Ve ruşveti yasaklıyor.

Bu tabletten sonra üç kanun tableti daha yazılır. Hammurabi, bunların hepsini 283 madde halinde birleştiriyor.

Hattuşili ile Ramses II arasında yapılan bir saldırı mazlık anlaşması var. O anlaşmada tarihte ilk defa sivil haklar korunmuş. İki krallıktan da karşı tarafa kaçan sivillerin, zarar görmeden iade edileceklerine dair maddeler var.

NUH'UN GEMİSİNİN PARÇALARI BULUNDU

Sümeroloji artık bilmiyor.

Eskiden mesleğimiz sorulduğunda arkeologuz derdik. Aksi takdirde Sümerlerin ne olduğunu açıklamak zorunda kalırdık. Ancak "Sümerologum" diyebiliyoruz.

M.O. 3200 yılından itibaren Sümer yazısı yarı resmî yarı çivi yazı olarak başlıyor. 2600'lere kadar geliyor ve dahasonrasade bir hal alıp

şir, destan gibi edebi türlere yetecek güce ulaşır. Mektuplar, kontratlar, kanunlar yazılıyor. Belediye başkanları, polis şefleri, arpa-buğdaydan sorumlu memurlar var. Bugünkü devlet teşkilatının aynısı o zaman da var. Bunları karşılayan kelimeler var. Iğdır, çir, o zaman da belediye reisi seçilme geliyor, vali ise tayin ediliyor.

Gilgamiş destanının 11. Tabletinde Nuh Tufan anlatılıyor. Ağrı Dağı "Nisir", Hazreti Nuh da "Utanaşıştım" diye geçiyor. Enlil ve Enki adında iki tanrıdan bahsediliyor bir de.

Hikaye ayrı, tufanı duyan Utanaşıştım bir gemi yapıyor ve her canlıdan birer çift alıyor. Sular çekilinceymi, Nisir Dağı'nın tepesine konuyor.

Araştırmacı Edward Crafford, Ağrı Dağı'nın tepesinde, fosilleşmiş bir gemi kalıntısı buldu. Yanında da taş kazınmış yazı vardı. Ben de bu ekipaydım. Japonya'ya ve İsveç'e gönderilen kalıntıların gemi parçası olduğu ve tufandan kaldığı doğrulandı.

Sokak bir iki üç!Ve derken kader
Siyah çaldığım mavide izlemese o vakit
Yine beter hep mi keder
Şu değirmen ki döner durur
Anlamıyorsak ki ve susuyorsak hâlen
Son külin düşmüş çoktan da yokmuş tütüveren
Solgun bir beniz karşıyor şimdi beni
İlla bakmam mı gerek aynadaki dört köşeli kendime
Sokağımdaki direkte bilir yoksali
Pusulı havayı kaç gece çektim çigirime
O zaman diyorum işte tam da şimdi
Kusa kusa anlat içime
Sussak ne anlam var
Dökülür mü her harf kalemime
İstemez miydım hayatım çalsın mavide
Ne yapalım kader dedik güldük geçtik kaderimize...✱

MANOLYA /

YAGMUR YILDIZDAĞ

Hiçbir yerden hiçbir yere.
Oradan koca bir boşluğa,
Boşluktan Vega'ya ve daha sonra da
Dünya'ya iniyorum.
Dünya'da bir evin bahçesine,
Ve şimdi ise bir "manolya"nın tohumunda
Geceyi bekliyorum.✱

SEBEP /

BEGÜM ŞAHBUDAK

Kadehlerin yan yana durması tesadüf değil,
aşıkların da gün içinde unutulması.
her yararın keşfi mucizedir,
karnaların yürümesi örneğin,
çocuk seslerinin pencerede yankılanması
her şeyin sebebi ya da sebepsizliğin
silah yapıyorum kendime kurşun kalemlerden.
adımı el yazısı yazıyorum,
ödev bitiriyorum,
karnalarını düşünüyorum,
öldürüyorum bazılarını,
dizlerini kanatıyorum aşkımları.
sabahları işe gidiyorum.✱

SUSKUNLUĞUM /

HATİCE KAYA

Ruhum, çıplak ayaklarıyla
taş kaldırımlara bastı dün gece,
Soğumayan bir yüreyangınına
birkaç damla su döktü gözlerim,
Uzayan servi ağacının gölgesini
kapatmadı karayan ellerim,
Ellerimle bastırıyorken ruhumun kayanay yerlerini,
Kelimeler döküldü sağa sola,
Susun dedim, susun...
Duymanın sağır kulaklar.
Mahcup kalan çaresizliğime
Değmeden geçsin tüm şirler...
Darmadağın şirler yazmak istiyorum oysa,
Beni anlatacak bir sarkı bulamadım mirıldanacak,
Bu kuyunun ortasında,
Kekeme dizeler arıyorum.
Derdime care değil,
Ben derdimi arıyorum.
Bu sebepler ülkesinde,
Bir soru arıyorum.
Kendimi anarken saygıyla,
Üyiye ruhuma saracak
Bir anlam arıyorum.✱

HAYATIM ÇALŞIN MAVİYE /

SÜMEYRA DURAK

Durup ruhumu dinleyişim var en ince yerinden
Solduğundan tek tek akıp gidesi varmış zamanın meğer
Şimdi hangi çıkışı kapatayım da küsüversin yollar

Başka hayatlarda kendini aramak belki de.
Yelken aşmak yeni limanlara;
Ortak olmak açılara,
Unutmak bir nezbe kendini,
Tekrardan bulmak acılar arasında kendine yer.
Olmezden evvel ölmek
Ve dirilmek yeniden;
Asırlardır süren kavganın gürültüsü
Yorulmuş azaalar,
Terk edilmiş sevdalar ve
Keşfedilmiş yeni kentler,
İnşa etmek yeniden yıkılmış bir kenti.
Ve yeniden başmak insanlarla
Merhamet göstermek;
En çok da kendine...
Bütün kavgaları bir yana bırakıp
Sanılmak doyusaya kendine...
Çünkü kulağında bir çınlama
Eskilerden kalma bir söz:
Bir kebeğin ki kadar uzun olabilir mi
Sanrıdan ibaret olan bu hayat?✱

AY VE GÜNEŞİN DANSI /

OZAN YUNUS US

Ve sonra Ayve Güneş'i birbirleriyle küstürdüler.
Oysaki Ay ile Güneş birlikte güzeldi.
Ay Güneş'siz işiği yansıtamadı,
Güneş Ay'sız geceyi aydınlatamadı.✱

UMUT /

SERHAT DURU

Yarım kalan, hiç olmamış şeylere ışık tutacağız
Bu körpe bedenleri insanlığa ışık yapacağız
Savrulup gidiyoruz bu hain dünyada
Elbet bir gün bedenime anlam kazandıracacağız
Ölmek çare değil, bunu hiç başaramayacağız
Şüphesiz, şüphesiz herkesin elinden tutacağız
Ne ekme ne umut, hiçbir şey yok burada
Ama bir sabah güneş gibi doğacağız.✱

BİR CEKET VE OLMAYAN BİR KADIN /

AYBÜKE GÜRSOY

Odanın bir kapısı yok.
Kapısının da kolu.
Girenler ve çıkanlar iz bırakmadan dağlıyor.
Etrafta manasız bir curcuna var...
Benle ilgili, benim için değil.
"Toparla şu ortalığı yeni bir şeyler bul kendine!"
diyorlar.
Bilmiyor ki...
Arka oda boş çekilen kükrelerle dolu.
Hayır
Kızgın değilim.
Ben; kırğınım sanırım.
Gözlerimde şu kümeleri ve
Ellerimde kelimelerle savşıyorum.
Mayası kaçmış bir poğça gibi
büyüyeceğim derken; kuruyorum..✱

BEN, YAGMUR VE SEN /

EMRE ÖZKURT

Beni yağmurlu bir günde vuracaklar
Gece saat üç sularında
İssız felaketin ortasında
Zifiri karanlıkların ardında
Yoğun sisler havayı bastırarak
Şakağımı bir silah dayayacaklar
Hiç düşünmeden tetiğini çekecekler

BİLİNMEZLİKTE RUHUM /

ESRA BENLİ

Yaşının kadını olamadım.
İçinde yaşamadığım,
Doğmadığım yıllara ait oluşumdan başlayıp
Belki de hiç yaşamayacağım yılların
Hayatı ile devam eden
Yaşamın kadını oldum.
Sükunetin için çocuk, delilik için
Epey bir ihtiyaç olan iki ruhum arasında
Birçok hayali büyüttüm.
Yaşamın kadını olmadım.
Geçmiş zamanın "miş"inde
Gelecek zamanın bekleyişinde duran
Bir hayata doğdum.
Ruhum...
Ne derin kelime şu ruhum.
Geçmişim miydi?
Hayalim mi?
Yoksa ruhum mu duyduğum?✱

BU KAÇINCI ÖLÜMÜNÜZ? /

YELDA KARAMANLIOĞLU

Bir kere mi,
Bir kerede mi ölünür
Her ölüme biraz ölünür
Çokça da kalkanlar seni
Yavaş yavaş öldürür.✱

SEVGİLER BULVARI /

SEDA BODUR

Yumuk yumuk elleri, minik parmakları ile
Notaların tel olmuş kalbine dokunularıyla
Gülümsemeler doğurmuş çocuklar
Sulanmış hayaller, çiçek açmış kaldırımlar
Dile gelen hedefler gibi şimdi tüm denizler
Kuşanmış gökyüzü bulutlarını
Kaval çalar sabah güneşine
Gülebilen tüm insanlar, avuç avuç huzur katar
Dünyadaki yoksunlaşmış damla damla ömürlerle.
Gözlerini ilk kez kırpan bir yeni doğan
İlk iyiliğini sunar dünyaya
Derin suların getirdiği merhameti
İnsanlık nehirlerine serper
Kurumuş nehirler sağlığını aşkıyla haykırır
Sevgiler bulvarında cennetten
bir gün yeniden doğar.✱

KENDİNİ ARAMAK /

MUÇARİT ÇETİN

Yarım kalmış bir şiir;
Kaybolmak yeniden mısralarda,

İşik hızzalı bir mermi girecek
Belki beynimi dağıtacak...
Ama girecek hayallerimin arasına
Beni yağmurların ortasında vuracaklar
Kınlığım olmayacak cebimde
Bir kurşun değecek sol kaburgama
Cansız bedenini yer serilecek
Düplerim dardamağın açık seçik
Kimseler olmayacak yanımda
Eşkıllım bilimeycek ulu orta
Kannm yağmur sularına karışacak
Beni yağmurla beraber vuracaklar
Bir kurşun yiticeğim alınım ortasında
Belki kim vurduya gideceğim
Katilim sanki anlattığı değilmiş gibi
Güle oynaya dışarıda dolacak
Elerine kelebekler takılacak
Vurulduğuma sırlıklam olacağım
Gözlerimden de yağmurlar akacak
Beni vurduklarında bulutlar çökecek
Gökteki ay mateminden karacak
Yağmurlar hüngür hüngür yağacak
Bir sigara yakmaya vaktim olmayacak
Belki de camağın yanacak
Okum korkusu beynimi sarıyacak
Vurulduğumu kimseler bilimeycek
Gözlerim bir yerde çakılı kalacak
Çok kan kaybedeceğim hissediyorum
Beni yağmurların içinde vuracaklar
Karanlıkların içinde çığır çıkacak
Kırpıklarından saçlarına sıslak olacağın
Dudaklarından inekimsizlikler dökülecek
Yalnızlığım bir kenara fırlatacağın
Gözlerime takılı kalacak
Belki ellerimden de tucacak
Fırar etmek imkansız olacak

BAĞ BOZUMU /

UĞUR ELECEK

O izimileri ezmecektiniz oğlum,
Dokunulmayacaksınız sünya!
Geceleri bu kadar kederli
olmayacaktı eli tüttünlü sairler,
Bir perçem, kara bir perçem bu kadar
dağmazdı belki o zaman içimizi,
Sesimiz dilimize yakıştırdı belki
Ölüleri unuttur
Martıların izlerdi kuşkusuz...
O bağa girmeyecektiniz oğlum,
Kanatmayacaktınız salıkları!

LISTE /

MUSTAFA SERDAR YILDIZ

Uyanır uyanmaz,
Yapılacaklar listem hazır.
İsmiyle sevmek ilk önce.
Çiçekleri sulamak sonra.
Sesinden öpüp seni,
Kahvaltı etmek sessizce.
Sensiz geçen günün üstüne,
Bir çentik daha, hafifçe.
Sahi, ne zaman gelirsin?
Yaşanacaklar listesine başlamaya.
Yüreğini omzuma yaslayıp,
Orada yaşlanmaya.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Çimleri solgun, ışığı mat görmemize neden olan ve
her geçen gün ağırlığıyla bizi daha da kamburlaştıran,
sorumluluklarımızımsız meğer.

ZAMAN MAKİNESİ

“Özür dilerim” diyordum. Gözlerim hafif
yaşlı Küçükük çocuğun karşısında diz
çökmüştüm ve otuz altı yıllık hayatımda affedilemeye
hiç bu kadar istememişim. Çocuk kaldırma
orturmuş şaşkın bakışlarla bana bakıyordu. Tekrar
söyledim: “Özür dilerim. Affet beni.” Çocuğun
şaşkınlığı sürüyordu. “Neden?” diyebildi. “Çünkü
sen öldürdün” dedim. Çocuğun şaşkınlığı daha da
arttı. “Ama ben yaşayıyorum.” Çocuk deli sanmıştı
beni. “Yaşadığımı biliyorum. Ama ben gelecekte
geliyorum” dedim. Çocuk korkmuştu. Ama
gelecekte geldiğim için değil, deli olduğumu
düşündüğü için korkmuştu. “Sen kimsin?” diye
sordu. “Ben, senim” dedim. Çocuk artık
deli olduğumdan kesin emindi. Bir
şeyler yapıp gerçeği kanıtlanmalıydı.
“Halil ve Sezgin” dedim. Çocuk
dehşetle baktı gözüme. Adeta
bilinmesi imkansız bir bilgisiymiş
gibi. Çünkü benden başkasının
bilmesine imkan yoktu bu iki
ismi. Bu isimler çocukluğumda
uyurduğum hayali arkadaşlarımdı.
Yalnızlığı sevmemden küçükken.
Gündüz sokakta arkadaşlanımlayken,
ezandan sonraki arkadaşlanımlayken,
ezan ederdi bana. Tıpkı şu anki yalnızlığımda kalemi
kağıdın ettiğiydi gibi. “Şimdi inandın mı bana?” dedim.
“Inandım” dedi. Korkmuştu. Aynı bu yaşında
başma gelse ben de korkardım. Yanına oturdum.
“Peki, beni nasıl öldürdün? Yoksa intihar mı ettin?”
dedi. Güldüm. “İntihar etseydim burada olamazdım”
dedim. “Yani gerçekten bir ölüm oku ortada.”

Öldürdüğüm
şeyler hayallerim,
hayallerimiz,
mutluluklarımız,
aşklarımız.
Bu yüzdendir özür
diliyorum işte.

hayatımız olur?” Güldüm. Gerçekten çok safta
düşünceleri. “Geçmiş değiştiremezsin. Bu zaman
makinesi değişen şey senin düşündüğün gibi değil.
Ben makineye binip geri döndüğümde burada
benden geriye hiçbir şey kalmayacak. Bütün bu
yaşadıkların silinecek hafızandan. Benden geriye
ayakla bile kalmayacak. Silinecek hiçbir şey. Hem zaten
geçmiş değiştirebilsek zamanda yolculuk turistik
değil, askeri amaçla kullanılırdı.” Şaşkın baktı
gözlerine. Pek bir şey anlayamamıştı.

“Peki...” dedi. Elimle sözünü kesttim. Gitmem
gerekliyordu artık. Sürem doluyordu ve burada
fazladan geçireceğim her saat iki aylık maşıma mal
olacaktı. Zaman yolculuğu çok pahalıydı.
“Gitmeliyim” dedim. “Neden? Daha
öğrenmek istediklerim vardı” dedi.
“Sürem doldu. Ama senden son
bir işteyim var. Evin ardiyesindeki
çeşmeden su içmek istiyorum”
dedim. Şaşkın bir şekilde baktı
yüzyüme. Sonra gitti. Evin kapısını
açtı. Eyleyle beni çağırıyor. İşte büyük
an gelmişti. Çocukluğum akıma
gelince ilk hatırladığım şeylerden biri
evin ardiyesinde zeytin havuzlarından gelen
salamura kokusu eşliğinde içtiğim suyun enfes
tadıydı. Gerçekten heyecanlanmıştım. Kapıdan içeri
adımı attım atv ve zeytin havuzundan gelen salamura
kokusu hemen burnuma geldi. Ama hatırladığının
aksine çok kötü bir kokuydu. “Belki suyla birleşince
güzel gelir” diye düşündüm. Çeşmeyi açıp ağzımı
dayadım. Ama sonuç tam bir hayal kırıklığı. Suyun
tadı da çok kötüydü. Adeta metal emiyordum.
Çeşmeyi kapattım ve dışarı
çıktım. Son kez çocukluğumun
gözlerine baktım. Sonra
sarıldım çocukluğuma ilk
ve son kez. “Elveda!” dedim
ve yola koyuldum zaman
makinesine doğru.

Makinenin yanına vardım. Son
kez bir etrafıma bakayım
dedim. Şöyle bir döndüm
etrafımda. Ne çimler daha
yaşıldı, ne de ışık daha
parlaklığı günümüzden.
Pink Floyd yanılsıydı.
Tüm o çimleri solgun,
ışığı mat görmemize
neden olan ve her
geçen gün ağırlığıyla bizi
daha da kamburlaştıran
sorumluluklarımızımsız, Tek
sorumluluğu cebindeki
gaflığını kaybetmemek
olan çocukluğundan
bunu öğrendim.

[illegible]

ŞUBAT 2018

20 ŞUBAT SALI 20.30

CAZ'DAN FADO'YA SÍLVIA PÉREZ CRUZ

En İyi Şarkı dalında Goya
Ödülü'nün sahibi İspanyol
şarkıcı **Sílvia Pérez Cruz**,
renkli repertuvarıyla
İstanbullu müzikseverlerle
buluşmaya hazırlanıyor

biletix
ticketmaster Türkiye

Bilet için: biletix.com | (0216) 556 98 00 | Biletix satış noktaları
Bilgi için: issanat.com.tr | (0212) 316 10 83

[f](https://www.facebook.com/issanat) [i](https://www.instagram.com/issanat) [y](https://www.youtube.com/issanat) /issanat

Mehmet Ali & Akşamsefası

MOR KÜLHANI

1. Şiirimiz karadır abiler

Kendi kendine çalan bir davul zurna

Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan

Taşınır mal helalarında kara kamunun

Şeye dar pantolonlu kostak delikanlıların şiiridir

Aşk örgütlenmektir bir düşünün abiler

2. Şiirimiz her işi yapar abiler

Valde Atik'te Eski Şair Çıkmazı'nda oturur

Saçları bir sözle örülür bir sözle çözülür

Kötü caddeye düşmüş bir tazenin yakın mezarlıkta

Saatlerini çıkmış yedi dala gerilmesinin şiiridir

Dırım kısa ölüm uzundur cehennette herhal abiler

3. Şiirimiz gül kurutur abiler

Dönüşmeye başlamış Beşiktaşlı kuşçu bir babanın

Taşınmaz kum taşır mavnalarla Karabiga'ya kaçan

Gamze şeyli pek hoş benli son oğlunu

Suriye hamamında sabuna bağmasının şiiridir

Oğullar oğulluktan sessizce çekilmesini bilmelidir abiler

4. Şiirimiz erkek emzirir abiler

İlerde kim bilir göz okullarına gitmek ister

Yanık karamelalar satar aşığı kesik kör bir çocuğun

Kınları henüz tüfek biçimini bulamamış olmakla

Tabanlarına tükürerek atış yapmasının şiiridir

Böyleşi haftalık resimler görür ve bacaklanır abiler

5. Şiirimiz mor külhanidir abiler

Tapağacından apartmanlarda odası bulunamaz

Yansı silinmiş bir ejderhanın düzüşüm üzere eylemde

Kıralık bir kentin giriş kapılarına kara kireçle

Şairlerin ümüğüne çökerken işaretleşmesinin şiiridir.

Ayıptır söylemesi vakitsiz Üsküdarlıyız abiler

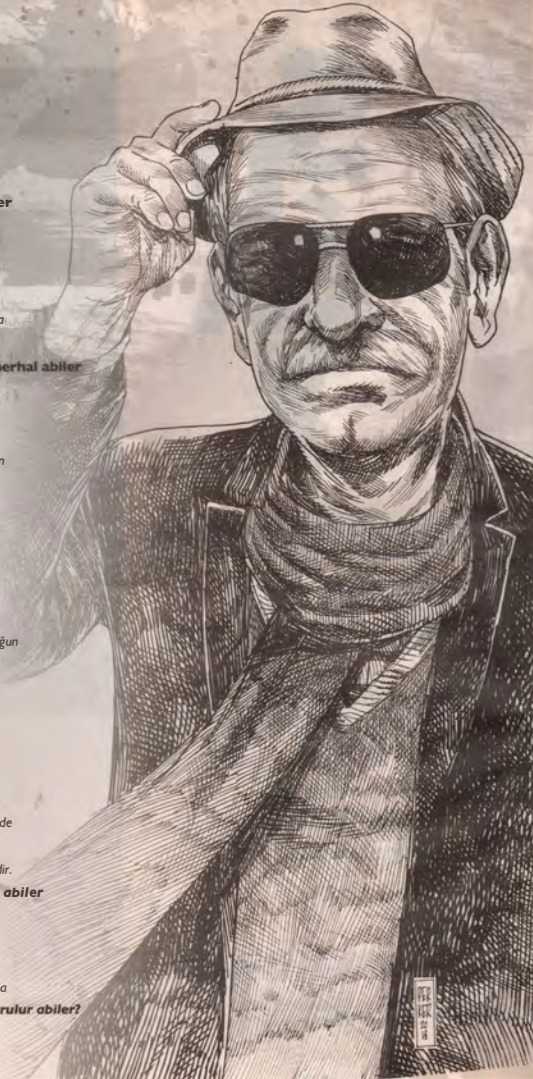
6. Şiirimiz kentten içeridir abiler

Takvimler değiştirilirken bir gün yitirilir

Bir kent ölümünün denizine kayar dragomanlarıyla

Düzayak çift badanalı bir kent nasıl kurulur abiler?

Mehmet Ali & Akşamsefası

[BİLİYORUM SANA GİDEN...]

Biliyorum sana giden yollar kapalı
Üstelik sen de hiçbir zaman sevmedin beni

Ne kadar yakından ve arada uçurum;
İnsanlar, evler, aramızda duvarlar gibi

Uyandım uyandım, hep seni düşündüm
Yalnız seni, yalnız seni gözlerini

Sen Bayan Nihayet, sen ölümüm kalımım
Ben artık adam olamam bu derde düşeli

Şimdilerde bir köpek gibi koşuyorum ordan oraya
Yoksa gururlu bir kişiyim aslında, inan ki

Anımsamıyorum yarı dolu bir bardaktan su içtiğimi
Ve içim götürmez kenarından kesilmiş ekmeği

Kaç kez sana uzaktan baktım 5.45 vapurunda;
Hangi şarkıyı duysam, bizimçin söylenmiş sanki

Tek yanlı aşk kişiyi nasıl aptallaştırıyor
Nasıl unutmuşum senin bir başkasını sevdiğini

Çocukça ve seni üzen girişimlerim oldu;
Bağışla bir daha tekrarlanmaz hiçbirini

Raslaşmamak için elimden geleni yaparım
Bu böyle pek de kolay değil gerçi...

Alışırım seni yalnız düşlerde okşamaya;
Bunun verdiği mutluluk da az değil ki

Çıkar giderim bu kentten daha olmazsa,
Sensizliğin bir adı olur, bir anlamı olur belki

İnan belli etmem, seni hiç rahatsız etmem,
Son isteğimi de söyleyebilirim şimdi:

Bir geceyarısı yazıyorum bu mektubu
Yalvarırım onu okuma çarşamba günleri

15TL (KUTUHALI)

OT CİLT 101

Mehmet Ali & Akşamsefası